

Kommuneplan 2021-2033

2021-19 Tematillæg for VE-anlæg og Skovrejsning

19. december 2024 til 27. februar 2025

FORSLAG

Horsens Kommune

Indhold

FORORD	3
OM TILLÆGGET	4
HVAD ER ET TILLÆG?	9
LOVGRUNDLAG	10
FORHOLD TIL ANDEN PLANLÆGNING	13
HØRING OG VEDTAGELSE	20
WEBTILGÆNGELIGHED	22
FORDEBAT	23
HOVEDSTRUKTUR	24
RETNINGSLINJER	26
SKOVREJSNING	28
GEOLOGISKE BEVARINGSVÆRDIER	45
VÆRDIFULDE KULTURMILJØER	49
KIRKEOMGIVELSER	50
PLANLÆGNING FOR VEDVARENDE ENERGIANLÆG	52
SOLCELLER	61
VINDMØLLER	71
GEOTERMI OG JORDVARME	83
SÆRLIGT VÆRDIFULDE LANDBRUGSOMRÅDER	88
GRUNDVAND	90
MILJØVURDERING	92

FORORD

Der skal turbo på den grønne omstilling.

Klimaforandringerne udfordrer os alle, globalt og lokalt. Vi kender kun alt for godt scenariet i Horsens, når ekstremvejr i form af stormflod og kraftigt nedbør forårsager oversvømmelser i vores kommune.

Vi står samlet over for en stor opgave med at omstille til et mere bæredygtigt, klimavenligt og klimarobust samfund. Vi både kan, skal og vil bidrage i Horsens Kommune – og hastigheden er en afgørende faktor.

Med *Tematillæg for VE-anlæg og Skovrejsning* tager vi et vigtigt skridt mod at fremme grøn energiforsyning og bæredygtig arealanvendelse i vores kommune. Vedvarende energi fra blandt andet solceller og vindmøller er én af nøglerne til at reducere vores CO₂-udledning. Skov er et andet vigtigt redskab til at binde CO₂, beskytte vores sårbare grundvand og vandmiljø og styrke biodiversiteten.

For at nå vores mål om at være en klimaneutral kommune i 2030 kræver det svære prioriteringer. Vi skal sikre en balanceret tilgang til anvendelsen af arealerne i kommunen, hvor solceller, vindmøller og skov sammen med bl.a. landbrug og mange andre interesser skal deles om pladsen i det åbne land. Med dette fælles tematillæg afvejer og sammentænker vi de forskellige interesser for henholdsvis skov og vedvarende energi og udpeger på den baggrund egnede områder til etablering af VE-anlæg og skovrejsning.

Etablering af VE-anlæg og ny skov sker oftest på privat initiativ. Den konkrete planlægning og realisering er afhængig af input fra borgere og virksomheder. Vi takker alle, der har bidraget med forslag og bemærkninger i den idéfase, der gik forud for arbejdet med tematillægget. Jeres input har været værdifulde og har indgået i udarbejdelsen af tematillægget.

Særligt for udbygningen af VE-anlæg er tematillægget det første skridt i en kompleks planlægningsproces. Der er rigtig mange krav og hensyn, som vi skal tage højde for, når solceller og vindmøller skal placeres – ikke mindst hensynet til naboer, naturen, landskabet og grundvandet. Vi er meget bevidste om vores ansvar for at sikre, at I borgere bliver inddraget i den proces, der ligger forude, når konkrete projekter på konkrete arealer kommer på tale. Her har vi som kommune en vigtig opgave.

Tematillægget er i sin form et udtryk for vores beslutning om at sætte turbo på vores grønne omstilling af energiforsyningen og udbredelsen af skovarealer. Arbejdet med at afdække mulighederne for VE-anlæg haster for meget til, at vi kan vente til revisionen af vores Kommuneplan 2021-2033.

Vi skal handle nu og sikre, at også de kommende generationer vil få glæde af en robust og bæredygtig Horsens Kommune.

Horsens Byråd

OM TILLÆGGET

Formål

Formålet med Tematillæg for VE-anlæg og Skovrejsning er at tilvejebringe muligheder for etablering af større anlæg for produktion af vedvarende energi i form af solceller, vindmøller og geotermi (VE-anlæg) samt at understøtte skovrejsning, der strategisk placeret kan også have positive virkninger på kvalitet af kommunens vandmiljøer, herunder Horsens Fjord.

De samme arealer kan ofte være hensigtsmæssige til både etablering af VE-anlæg og skovrejsning. I de fleste tilfælde udelukker den ene anvendelse imidlertid den anden. For at tilgodese en samlet afvejning af arealinteresser i det åbne land i Horsens Kommune behandler Tematillæg for VE-anlæg og Skovrejsning begge dele på samme tid.

Produktion af vedvarende energi (VE-anlæg)

Klimaplanen fremsætter et delmål om at VE-anlæg etableres/udvides, så lokalproduktionen af el øges, så det dækker 10% af elforbruget på årsbasis i kommunen i 2030. Det svarer til ca. 127.230 MWh pr. år, eller opgjort i sol og vind til ca. 120 ha solceller eller op til 20 vindmøller.

På baggrund af den afholdte fordebat med indkaldelse af konkrete idéer og forslag til VE-anlæg i kommunen, fremlægger Horsens Kommune med tematillægget 11 interesseområder, hvor der er et forventet sammenfald mellem de fremsendte projekter og potentielle muligheder for at igangsætte en planlægning.

Skovrejsning

Horsens Kommunes Klimaplan 2022-2026 fremsætter et delmål om at der senest i 2030 er rejst 530 hektar mere ny og blivende skov i Horsens Kommune, end der var i 2018, og på længere sigt rejser 1.100 hektar ny skov i Horsens Kommune.

Der er generelt en lav udvaskning af kvælstof til grund- og overfladevand fra arealer med skov. Etablering af skov kan derfor være med til at reducere den negative påvirkning af vores grundvand og fjord.

Horsens Kommune ønsker derfor at være åben over for nye skovrejsningsprojekter, når mulighederne byder sig. Hertil er det vigtigt at tilvejebringe det nødvendige planmæssige grundlag for at afsætte mere areal til skovrejsningsprojekter.

Baggrund for dette tillæg

Indkaldelse af ideer og forslag til Tematillæg for VE-anlæg og skovrejsning til Kommuneplan 2021-33 for Horsens Kommune

Hvor skal vi placere solceller, vindmøller og skov i Horsens Kommune?

Kom med dine ideer og forslag til den kommende planlægning og miljøvurdering i perioden 31. januar til 3. marts 2024.

Horsens Kommune

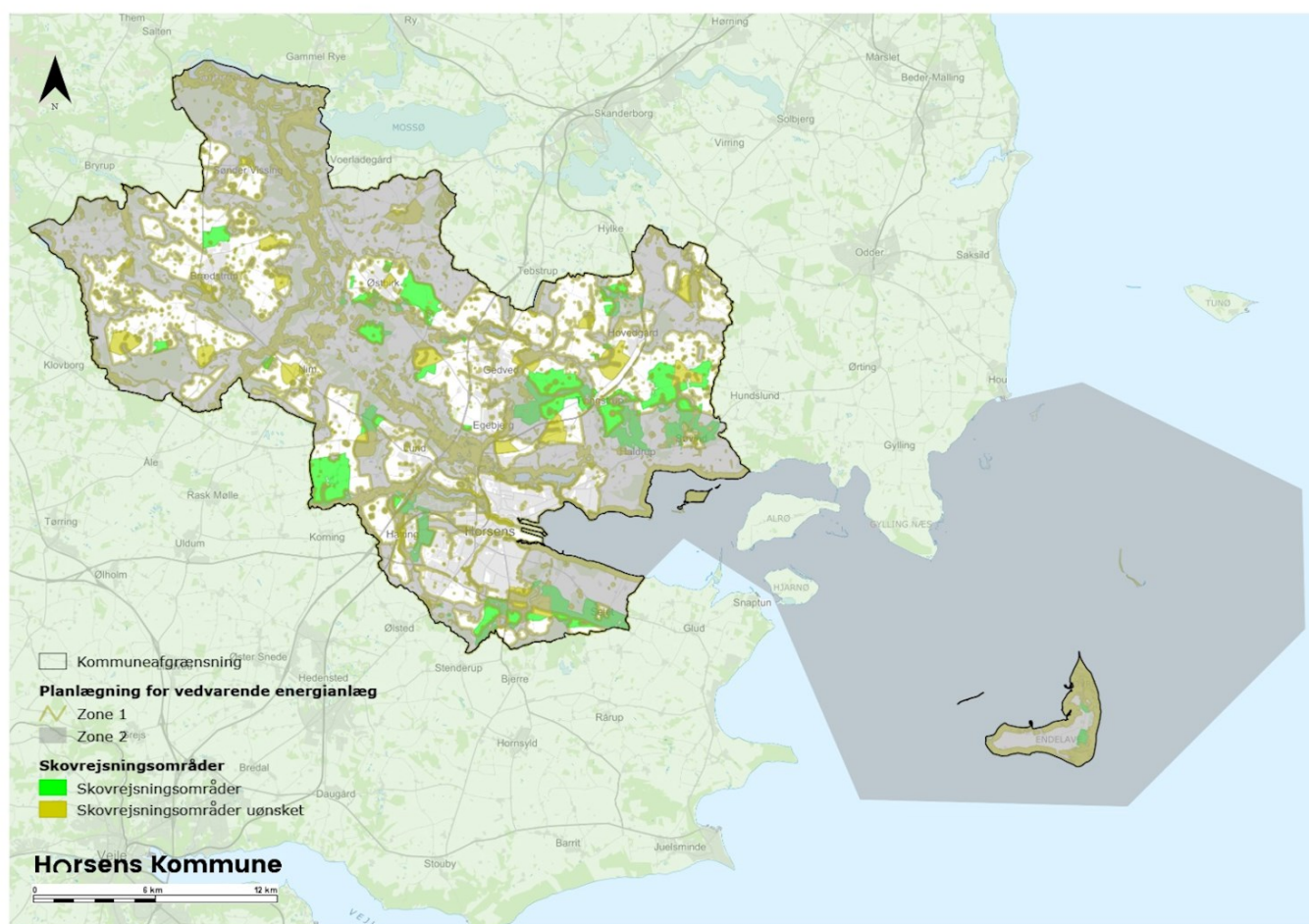
Forligspartierne bag budgetaftale 2024-2025 besluttede at fremrykke en del af den ordinære revision af kommuneplanen således, at afdækningen af muligheder for etablering af VE-anlæg og skovrejsning sker i et selvstændigt tematillæg til Kommuneplan 2021-2033.

Beslutningen om at fremskynde udarbejdelsen af plangrundlaget for VE-anlæg og skovrejsning, som et tematillæg til Kommuneplan 2021-2033, er en ændring i forhold til den tidligere Planstrategi 2023. Horsens Kommune besluttede derfor at afholde en fordebat fra 31. januar til 03. marts. 2024.

Fordebatten har været afholdt som henholdsvis et informationsmøde for interesserede borgere m.fl. afholdt i Brædstrup 20. februar 2024. Derudover er der afholdt en "Indkaldelse af Idéer og Forslag", hvor offentligheden er blevet stillet en række spørgsmål vedrørende skovrejsning og VE-anlæg. Offentligheden har således haft mulighed for at komme med input, ønsker og forslag til, hvor i kommunen der kan placeres mere skovrejsning og nye VE-anlæg.

Se mere om under "Fordebat" og de dertilhørende undersider.

Nærværende forslag til Tematillæg for VE-anlæg og Skovrejsning til Kommuneplan 2021-2033, er blevet udarbejdet på baggrund af idéer og forslag modtaget i perioden, samt tidligere henvendelser modtaget i forbindelse med Planstrategi 2023.

Ovenstående billede viser kommuneafgrænsningen sammen med de to primære udpegninger i dette tematillæg: VE-zonerne og skovrejsningsområder.

Indhold

Tematillæggets hovedfokus er på VE-anlæg og skovrejsning i Horsens Kommune. Der er tilvejebragt nye retningslinjer for at tydeliggøre mulighederne for udbygningen af VE-anlæg og dermed understøtte omstillingen af elproduktionen i Horsens Kommune til vedvarende energikilder. Derudover skal der tilvejebringes flere arealer, hvor skovrejsning er ønsket jf. delmål i kommuneplanens Klimaplan, samt positive synergivirkninger bl.a. i forhold til udvaskningen af kvælstof til Horsens Fjord.

Planlægning for VE-anlæg

Der er i forbindelse med udarbejdelsen af dette tematillæg foretaget en overordnet screening af kommunens samlede areal og udpegninger i kommuneplanen. Formålet med screeningen har været at identificere muligheder og begrænsninger i forhold til planlægningen for VE-anlæg i kommunen.

Retningslinjen "6.7. Planlægning for vedvarende energianlæg" udpeger til zoner, henholdsvis Zone 1 og 2, i kommunen for VE-anlæg. Zone 1 udpeger områder, hvor der umiddelbart kan være mulighed for at planlægge for og opstille VE-anlæg i Horsens Kommune på baggrund af en nærmere screening og bearbejdning af et givet projekt. Zone 2 udpeger områder, hvor der som udgangspunkt ikke kan anbringes VE-anlæg, da denne varetager andre

arealinteresser, bl.a. nationale interesser som er vurderet umiddelbart uforenelige med anvendelse og arealreservationer til VE-anlæg.

Foruden udpegningen af de ovenstående til zoner, viser retningslinjen også 11 interesseområder.

Interesseområderne er en indikation af, hvor der er sammenfald med projektønsker fremsendt til kommunen, i forbindelse med enten Planstrategi 2023 og indkaldelsen af idéer og forslag i det tidlige forår 2024, og potentielle muligheder for at igangsætte en egentlig planlægning. Fordeling af interesseområder på typer af projektønsker er som følger:

- Seks solcelleområder
- Fire vindmølleområder
- Et geotermi-område

Samlet set udgør interesseområderne muligheder for udbygningen af VE-anlæg i kommunens svarende til mellem 364-368.300 MWh pr. år, eller fordelt på anlægstyper, 356,4 ha solceller og minimum syv vindmøller.

Interesseområderne har ikke bindende karakter og udgør heller ikke en garanti for, at det ønskede projekt kan realiseres. For alle interesseområders vedkommende forudsætter realiseringen af projekterne som minimum et kommuneplantillæg og en lokalplan.

Skovrejsning

Der er i forbindelse med udarbejdelsen af dette tematillæg foretaget en gennemgang af den eksisterende retningslinje i Kommuneplan 2021-2033 for skovrejsning. Formålet med gennemgangen har været en fuld revision af retningslinjen.

Gennemgangen af arealudpegninger til henholdsvis skovrejsning ønsket og skovrejsning uønsket har taget afsæt i at revidere det tidligere udpegningsgrundlag for skovrejsning uønsket, der fremgaar af kommuneplanens retningslinje. Skovrejsning uønsket er vurderet i forhold til, hvilke der som udgangspunkt fortsat er uforenelige med skovrejsning, og hvilke der med forbehold kan overføres til at være neutrale i forhold til skovrejsning.

Arealudpegningerne til skovrejsning ønskes udpeget på baggrund af konkrete projektforslag og en administrativ gennemgang af, hvilke arealer der har størst potentiale i forhold til at tilbageholde kvælstof, der udvaskes til f.eks. Horsens Fjord. Dette kaldes også kvælstofretention. Det samlede bruttoareal til skovrejsning ønskes efterfølgende reduceret i forhold til de udpegninger, der enten er neutrale i forhold til skovrejsning, eller hvor det er uønsket.

Nye mål, retningslinjebestemmelser, nye og ændrede arealudpegninger samt redegørende tekst fremgaar af den nye retningslinje, "3.6. Skovrejsning" i tematillægget her.

Øvrige ændringer

Tematillæggets hovedfokus har medført konsekvensrettelser til andre retningslinjer i kommuneplanen. Konsekvensrettelserne omfatter primært mindre tilføjelser af retningslinjebestemmelser og afsnit til redegørelsen for de specifikke retningslinjer. Den omfatter også redaktionelle ændringer, som ajourføring af nummerering af retningslinjebestemmelser, ordlyd, stavfejl og henvisninger, som ikke ændrer i retningslinjernes indhold.

Retningslinjerne "Værdifulde kulturmiljøer", "Kirkeomgivelser", "Særligt værdifulde landbrugsområder" og "Grundvand"

er berørt af disse mindre konsekvensrettelser. Der ændres ikke på retningslinjernes arealudpegninger.

Retningslinjen "Geologiske bevaringsværdier" konsekvensrettes i et lidt større omfang jf. ændringer i medfør af revisionen af retningslinjen vedrørende skovrejsning. Udpegningerne af geologiske bevaringsværdier ændres fra som udgangspunkt at være uforenelige med skovrejsning til at være neutrale i forhold til skovrejsning. Redegørelsen revideres så denne bedre understøtter en vurdering af de geologiske bevaringsværdier i kommunen. Retningslinjens mål, bestemmelser og udpegninger ændres ikke, men ajourføres så betegnelse for udpegningerne er enslydende med den nye redegørelse.

Den reviderede retningslinje kan ses her .

Miljørapport

I forbindelse med udarbejdelsen af forslag til Tematillæg for VE-anlæg og Skovrejsning til Kommuneplan 2021-2033 er der ligeledes udarbejdet en miljøvurdering af planforslaget i overensstemmelse med miljøvurderingslovens afsnit II (LBK nr. 4 af 03/01/2023) . Nogle af de foreslåede ændringer af det eksisterende plangrundlag vurderes at kunne have væsentlig indvirkning på miljøet, hvorfor der er foretaget en miljøvurdering af planforslaget.

Miljørapportens indhold er afgrænset på baggrund af en screening af de forventede ændringer i det gældende plangrundlag. Screeningen er sket dels i en intern proces i kommunen og dels ved høring af de berørte myndigheder i henhold til miljøvurderingslovens §32.

Det ikke-tekniske resumé af miljørapporten samt link til en PDF af selve miljørapporten kan ses her.

HVAD ER ET TILLÆG?

Kommuneplanen er den samlede fysiske planlægning for hele kommunen, både i byerne og i det åbne land. Kommuneplanen udarbejdes med et 12-årigt perspektiv og gælder ligeledes for den 12-årige periode. Byrådet har pligt til, hvert fjerde år at tage stilling til, om kommuneplanen skal revideres helt, delvist eller blot genvedtages med det indhold, den har. Altså følger kommuneplanlægningen typisk Byrådets valgperiode.

Et tematillæg er oftest et større tillæg med tematiske rettelser, tilføjelser eller justeringer til kommuneplanen. Et tematillæg berører oftest en meget større del eller hele kommunen i forhold til de rettelser, det medfører til kommuneplanen.

Tillæg til kommuneplanen, uanset om det er et mindre tillæg i forbindelse med lokalplanlægning eller et større tillæg, skal det ved næstkommende revision af kommuneplanen optages i den nye kommuneplan. Herved har borgere, virksomheder, interesseorganisationer og andre mulighed for at orientere sig i disse og de mål og bestemmelser, som Horsens Byråd har vedtaget for, hvordan arealerne må anvendes og kommunen skal udvikles.

LOVGRUNDLAG

Kommuneplanen er den overordnede plan for den fysiske udvikling i hele Horsens Kommune. Planen omfatter således hele kommunens areal, og er den bærende og afgørende oversigtlige plan, hvor borgere, virksomheder, interesseorganisationer og andre kan orientere sig om mål og regler for arealanvendelsen i kommunen.

Kommuneplanen udarbejdes på baggrund af planloven, der fastsættes, at alle kommuner har pligt til at lave og vedligeholde en kommuneplan.

Loven skal særligt sikre:

- at der ud fra en planmæssig og samfundsøkonomisk helhedsvurdering sker en hensigtsmæssig udvikling i hele landet og i de enkelte kommuner og lokalsamfund.
- at der skabes og bevares værdifulde bebyggelser, bymiljøer og landskaber.
- at der skabes gode rammer for erhvervsudvikling og vækst.
- at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig naturværdi og landskabelig værdi.
- at biodiversiteten understøttes, og at forurening af luft, vand og jord samt støjulemper forebygges.
- at offentligheden i videst muligt omfang inddrages i planlægningsarbejdet.
- at alsidighed i boligsammensætningen fremmes gennem mulighed for planlægning for almene boliger i byerne.

Kommuneplanen er et centralt led i at opfylde lovens formål.

Kommuneplanen skal indeholde Byrådets beslutninger om arealanvendelsen i kommunen – baseret på afvejninger af forskellige hensyn – og de rammer for lokalplanlægningen, som er fastlagt i forbindelsen. Det skal forklares og begrundes, hvordan de forskellige interesser er afvejet, hvor der er foretaget en afvejning af væsentlige og modstridende interesser. Kommuneplanens retningslinjer udgør desuden grundlaget for kommunens administration af en række beføjelser efter sektorlovgivningen.

Samtidig er kommuneplanen det nødvendige bindeled mellem to sider. På den ene side landsplanlægningen og den regionale udviklingsplan, og på den anden side de bestemmelser om anvendelse mv. af den enkelte ejendom, der fastlægges i lokalplaner og ved enkeltafgørelser efter bl.a. plan-, natur-, miljø-, bygge- og vejlovgivningen.

Kommuneplanen fastlægger de overordnede mål og retningslinjer for den enkelte kommunes udvikling, både i byerne og i det åbne land for en periode på 12 år. Hvert fjerde år skal kommunalbestyrelsen beslutte, om kommuneplanen skal revideres helt eller delvist, eller den skal genvedtages med det indhold, den har. Beslutningen skal fremgå af planstrategien. Planstrategien gør status over den planlægning, der er blevet gennemført siden sidste kommuneplanrevision, og danner strategisk afsæt for planlægningen, der indgår i den næste kommuneplanrevision. Du kan se Horsens Kommunes seneste planstrategi - Planstrategi 2023 - her .

Kommuneplanen skal bestå af tre dele:

1. Kommunens hovedstruktur.
2. Retningslinjer for arealanvendelsen.
3. Rammer til lokalplanlægningen.

Kommuneplanen skal desuden indeholde kort, der knytter sig til ovenstående retningslinjer og rammer (§ 11, stk. 3).

Endelig skal kommuneplanen ledsages af en redegørelse for planens forudsætninger

Planlovens bestemmelser for kommuneplanlægningen giver Byrådet beføjelser til at sikre en bæredygtig og samfundsmæssigt hensigtsmæssig byvækst, f.eks. i sammenhæng med den offentlige infrastruktur og -service. Udover at udlægge områder til bymæssige formål, fritidsformål osv., kan Byrådet sikre en hensigtsmæssig arealanvendelse og rækkefølge i realiseringen af de udlagte områder, jf. planlovens § 12, stk. 2-3

Planloven - kommuneplanens retsvirkninger

§12, stk. 2-3: vedrørende kommunalbestyrelsens beføjelser i regi af kommuneplanen

Stk. 2: Inden for byzone kan kommunalbestyrelsen modsætte sig udstykning og bebyggelse, som er i strid med kommuneplanens rækkefølgebestemmelser. Forbud kan dog ikke nedlægges, når det pågældende område er omfattet af detaljeret byplanvedtægt eller lokalplan, der er tilvejebragt før kommuneplanen.

Stk. 3: Inden for byzoner og sommerhusområder kan kommunalbestyrelsen modsætte sig opførelse af bebyggelse eller ændret anvendelse af bebyggelse eller ubebyggede arealer, når bebyggelsen eller anvendelsen er i strid med bestemmelser i kommuneplanens rammer. Forbud kan dog ikke nedlægges, når det pågældende område i kommuneplanen, er udlagt til offentligt formål, eller når området er omfattet af en lokalplan eller en byplanvedtægt.

Den seneste lovbekendtgørelse af lov om planlægning (LBK nr. 572 af 20/05/2024) kan ses her .

Kommuneplanen og VE-anlæg

I medfør af Planloven er der udgivet til bekendtgørelser for henholdsvis lokalplanpligtige solceller i det åbne land (BEK nr. 440 af 03/05/2024) og planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller (BEK nr. 923 af 06/09/2019) .

Solceller

Solcellebekendtgørelsen (BEK nr. 440 af 03/05/2024) har til formål at sikre, at varetagelsen af klimahensyn er et lovligt hensyn i planlægningen. Den har også til formål at fastlægge, at sikre af arealer til udbygningen af solcelleanlæg og at der kan ske den nødvendige tilslutning og udbygning af eksisterende el-infrastruktur er en national interesse i kommuneplanlægningen.

Solcellebekendtgørelsen regulerer således planlægningen for opstilling af lokalplanpligtige solcelleanlæg i det åbne land med henblik på at fremme en udbygning med solcelleanlæg, idet der ved planlægningen tages hensyn til såvel muligheden for at udbygge energiproduktion og -forsyning som nabobeboelse, natur, landskab, kulturhistoriske værdier, Forsvarets , geologiske og jordbrugsmæssige interesser samt offentlighedens adgang til naturen.

Desuden fastsætter solcellebekendtgørelsen, at der i kommuneplanen skal optages retningslinjer for opstilling af lokalplanpligtige solceller i det åbne land samt lister, hvilke hensyn kommuneplanens retningslinjer bør varetage. Listen er dog ikke udtømmende.

Vindmøller

Bekendtgørelsen om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller (BEK nr. 923 af 06/09/2019) har til formål

at sikre og regulere planlægningen for opstillingen af vindmøller.

Bekendtgørelsen regulerer planlægningen for opstillingen af vindmøller med henblik på at fremme en bæredygtig udbygning med vindmøller, hvor der tages omfattende hensyn til ikke alene muligheden for at udnytte vindressourcen, men også til nabobeboelse, natur, landskab, kulturhistoriske værdier samt jordbrugsmæssige interesser.

Med bekendtgørelsen fastsættes det, at der kun må opstilles vindmøller inden for områder, udpeget til formålet i kommuneplanens retningslinjer, og at udpegning af vindmølleområder skal være tilpasset den påtænkte vindmøllegruppe eller enkeltstående møller. Yderligere fastlægger bekendtgørelsen også afstandskrav, herunder f.eks. at der ikke må give tilladelse til vindmøller nærmere nabobeboelse end 4 x møllens totalhøjde, jf. planloven.

FORHOLD TIL ANDEN PLANLÆGNING

National og international planlægning

Kommuneplanen er underlagt rammestyringsprincippet - ikke kun i forhold til Landsplandirektiver, men også i forhold til Habitatbekendtgørelsen og Natura2000-planerne og Vandområdeplan 2021-2026, Indsatsplaner for grundvand og Råstofplaner. I dette afsnit er der redegjort for forholdet til disse planer og direktiver.

Læs eventuelt mere om den overordnede planlægning og nationale interesser i kommuneplanlægningen på Planinfo.

Landsplanlægning

Med tematillægget udlægges der to zoner i kommunen; én hvor der kan være mulighed for at igangsætte en planproces, så der kan opstilles VE-anlæg og én, hvor der som udgangspunkt ikke kan arbejde videre med planlægning for og opstilling af VE-anlæg.

Der er i forbindelse med planlægningen foretaget en afvejning af de nationale interesser i forhold til, hvilke nationale interesser der er af en sådan karakter, at de hensyn der skal varetages som udgangspunkt tilsidesætter interessen for at udbygge mængden af VE-anlæg i kommunen. I forbindelse med retningslinjen "6.7. Planlægning for vedvarende energianlæg" findes der en redegørelse, for konklusionen på kommunens afvejning af interesserne.

Inden for Zone 1, hvor det kan være muligt at planlægge for VE-anlæg, findes der andre nationale interesser, som f.eks. risikovirksomheder, jordbrug og store husdyrbrug, vejanlæg eller jernbaner, som potentielt kan få indflydelse på et eventuelt fremtidigt projekt. Der skal derfor i detailplanlægning redegøres for, hvordan etableringen af VE-anlæg er i overensstemmelse med interesser og hensyn i landsplanlægningen.

Revisionen af den eksisterende retningslinje for skovrejsning og ændringer i arealudpegninger for henholdsvis skovrejsning ønsket og uønsket. Revisionen af retningslinjen påvirker, hvordan flere arealudpegninger i kommuneplanen betragtes i forhold til skovrejsning. Et eksempel er lavbundarealer og 'lavbund, der kan genoprettes'. Argumentationen herfor fremgår af retningslinjens nye redegørelse. Den kan læses her .

Der sker en revision af retningslinjerne og tilføjes nye, der sikrer, at skovrejsning inden for områder med 'lavbund, der kan genoprettes', sker som skov tilpasset efter de naturlige våde forhold.

Tematillægget vurderes at være i overensstemmelse med gældende landsplanlægning.

Råstofplanen

Med tematillægget revideres retningslinjen for skovrejsning i sin helhed. Dette indebærer også udpegningerne af, hvor skovrejsning er henholdsvis ønsket og uønsket i kommunen.

De udpegede råstofområder er, i kommuneplan 2021 og har tidligere været, en del af udpegninger af, hvor skovrejsning er uønsket. Med tematillægget overgår disse udpegninger til at være neutrale i forhold til skovrejsning. Redegørelsen herfor kan findes i den nye retningslinje i tematillægget her .

Som en del af revisionen af retningslinjen, tilføjes der med tematillægget en retningslinje, der sikrer, at arealudpegninger med råstofinteresser fortsat prioriteres til udvinding af råstoffer frem for skovrejsning. Der opfordres inden for disse arealer i stedet til, at skovrejsning kan indgå som en del af genetableringsplanen.

Tematillægget vurderes at være i overensstemmelse med råstofplanlægningen.

Habitatbekendtgørelse, Natura2000-planer og Bilag IV-arter

Billedet viser de Natura2000-planer som ligger indenfor, eller delvist inden for Horsens Kommune.

Danmark har forpligtiget sig til, jf. Habitatbekendtgørelsen at udlægge en række naturområder, de såkaldte Natura2000-områder, der sammen med de øvrige landes Natura2000-områder, danner et sammenhængende netværk af natur på tværs af EU. I Horsens Kommune er der fem Natura2000-områder, hvor hver især har et specifikt udpegningsgrundlag, dvs. nogle helt særlige naturtyper og arter, der er karakteristiske for netop dette Natura2000-område. For alle fem områder gælder, at kommunen skal arbejde for, at Natura2000-områdernes udpegningsgrundlag enten opnår eller bibeholder en gunstig bevaringsstatus.

På tværs af EU er udpeget en række plante- og dyrearter, som er særligt beskyttede, de såkaldte bilag IV arter.

Beskyttelsen gælder både for alle arters potentielle yngle- og rasteområder og for drab på enkeltindivider. I Horsens Kommune har vi bl.a. odder, flagermus og stor vandsalamander, som hører til denne gruppe af særligt beskyttede arter.

Kommunens Natura2000-områder udgør en del af de arealudpegninger, der ligger til grund for og inden for Zone 2, hvor der som udgangspunkt ikke er muligt at planlægge for og etablere VE-anlæg. Det er med udpegningen af Zone 2, ikke muligt at etablere solcelleparker og vindmøller inden for Natura2000-områder. Habitatnatur inden for Natura2000 udgør ligeledes en af de udpegninger, hvor skovrejsning er vurderet som udgangspunkt at være uforenelig med udpegningens formål.

Ved etablering af både VE-anlæg og skovrejsning i områder nær Natura2000-områderne vil en eventuel påvirkning af Natura2000 og bilag IV-arter blive omfattet af en miljøkonsekvensvurdering af det konkrete VE-projekt, samt miljøvurdering af de tilhørende planforslag, da Natura2000-områdernes udpegningsgrundlag ikke må påvirkes negativt og gunstig bevaringsstatus forhindres.

Tematillægget vurderes at være i overensstemmelse med Natura2000-planerne. Der vil finde en nærmere screening og vurdering sted i forbindelse med en egentlig planlægning for konkrete VE-projekter.

Vandrammedirektiv og -områdeplaner

EU har med vandrammedirektivet vedtaget, at vandområder på tværs af EU skal have en god økologisk tilstand og en god kemisk tilstand.

Den danske stat har i Vandområdeplanen udpeget hvilke vandløb, søer og fjorde i Danmark, som skal opnå god økologisk tilstand og en god kemisk tilstand. I vandområdeplanen fremlægger også vandområdernes aktuelle tilstand, som er baseret på målinger af bl.a. smådyr, fisk og vandplanter.

I Vandområdeplanen er der ligeledes afgrænset terrænnære, regionale og dybe grundvandsforekomster. Målsætningen for grundvandsforekomsterne er, at der skal opnås god kvalitativ og kvantitativ tilstand. I vandområdeplanen fremgår også grundvandsforekomsternes aktuelle kvalitative tilstand, som er baseret på målinger af bl.a. grundvandets indhold af nitrat, pesticider, uorganiske sporstoffer og salt samt miljøfarlige forurenende stoffer (MFS). Mens den kvantitative tilstand er baseret på vurderinger af grundvandsbalancen i den enkelte grundvandsforekomst bl.a. ved beregningen af udnyttelsesgraden, sænkningen af grundvandsspejlet og påvirkningen af vandløbssøgningen.

Ved projekter og planlægning for både skovrejsning og etablering af VE-anlæg, skal det derfor sikres, at projektet ikke hindrer et vandområde (vandløb, søer, fjord og grundvandsforekomst) beholder eller kan opnå en god tilstand.

Indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse

Staten har siden 2000 foretaget omfattende kortlægninger og vurderinger af grundvandsmagasinernes naturlige beskyttelse og sårbarhed i hele landet. Kortlægningen dækker områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande til almene vandværker, der ligger udenfor OSD. Kommunerne skal udarbejde indsatsplaner for beskyttelse af grundvandet på baggrund af statens grundvandskortlægningsresultater.

Indsatsplanen udarbejdes med det formål at beskytte grundvandet både i forhold til den nuværende og fremtidige

indvinding af grundvand til drikkevandsforsyning. Indsatsplanen skal beskrive de nødvendige indsatser til at sikre drikkevandsinteresserne. Foruden de konkrete indsatser indeholder indsatsplanerne forskellige administrative retningslinjer.

I Horsens Kommune har grundvandet stor bevågenhed, ikke mindst som følge af de nuværende prognoser for befolkningstilvækst i Horsens Kommune. Horsens Kommune har desuden en politisk vedtaget administrationspraksis for indsatsplanlægningen. Administrationspraksissen indeholder en overordnet målsætning for kommunens drikkevandsressourcer samt retningslinjer og en række indsatser bl.a. i forhold til nitrat og pesticider, som indarbejdes i kommunens indsatsplaner.

Ved kommuneplanlægning skal der tages hensyn til de vedtagne indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse i Horsens Kommune. Horsens Kommune har 4 færdige indsatsplaner henholdsvis Nim Indsatsplan, Brædstrup Indsatsplan, Rugballegård Indsatsplan og Endelave Indsatsplan. I løbet af 2025 forventer Horsens Kommune at vedtage endnu en indsatsplan "Indsatsplan for vandværker uden for OSD". I løbet af 2025 forventer Horsens Kommune at foretage en revision af Rugballegård Indsatsplan og Endelave Indsatsplan. Den sidste indsatsplan Hovedgård Indsatsplan forventes vedtaget omkring 2026/2027.

Når alle indsatsplanerne er udarbejdet, vil ca. halvdelen af kommunens areal være omfattet af en indsatsplan, som beskriver de tiltag, der er nødvendige for at sikre en god grundvandskvalitet på lang sigt.

Ifølge kommunens indsatsplaner skal risikoen for forurening af grundvandet, dels fra jordvarmeanlæg og dels fra dybe borer, som ikke skal anvendes til drikkevandsformål, minimeres. Der gives, som udgangspunkt, ikke tilladelse til etablering af dybe jordvarmeanlæg inden for BNBO og de almene vandværkers indvindingsoplande. Der skal, i forbindelse med en ansøgning, altid laves en konkret vurdering på baggrund af vandværkets status i kommunens vandforsyningsplan, grundvandets sårbarhed, afstanden til kildepladsen, indvindingsdybden og boringernes alder. Der gives som udgangspunkt heller ikke tilladelse til etablering af dybe borer fx termiske borer inden for OSD og de almene vandværkers indvindingsoplande og der skal altid laves en konkret vurdering af boringens placering i forhold til områdets grundvandsmagasiner og de tilknyttede vandværksboringer.

Tematillægget har med de samme retningslinjer, som fremgår af kommunens indsatsplaner, hvorfor tematillægget ikke vurderes at være i strid med kommunens indsatsplaner.

Danmarks Havplan

Tematillægget giver ikke mulighed for nye aktiviteter langs kysten og på havet og derfor vurderes det, at tillægget ikke strider mod havplanen.

Der udlægges perspektivområder for vedvarende energi, der kan have påvirkning af oplevelsen af kysten. Dette vil skulle undersøges nærmere i forbindelse med en potentiel detailplanlægning.

Kommuneplan 2021-2033

Tematillægget til kommuneplanen skal forholde sig til gældende kommuneplan. Tillæg til kommuneplanen kan ændres i eksisterende kommuneplaner Hovedstruktur, Retningslinjer og Rammer.

I det nedenstående redegøres der for, hvordan dette tematillæg forholder sig til eksisterende kommuneplan 2021-2033.

Hovedstruktur

Tematillægget er i overensstemmelse med kommuneplanens hovedstruktur.

Redegørelse for overensstemmelse mellem kommuneplanens hovedstruktur og tematillæggets hovedfokus på VE-anlæg og skovrejsning fremgår af siden Hovedstruktur">Hovedstruktur.

Retningslinjer

Der er gennemført følgende ændringer i kommuneplanens retningslinjer og arealudpegninger.

For VE-anlæg er der udarbejdet tre nye retningslinjer til kommuneplanen: "Planlægning for vedvarende energianlæg", med tilhørende arealudpegninger af zoner for VE-anlæg i kommunen, "Solceller" og "Geotermi og Jordvarme".

Derudover er der udarbejdet én samlet retningslinje for "Vindmøller", på baggrund af kommuneplanens eksisterende retningslinjer.

Kommuneplanens retningslinje for skovrejsning har gennemgået en fuld revision, herunder også arealudpegninger.

De øvrige retningslinjer nævnt herunder er medtaget i tematillægget grundet konsekvensrettelser enten i form af tilføjelser af enkelte retningslinjer eller supplerende skriv til deres redegørelser.

Der laves ikke ændringer i de øvrige retningslinjer for arealudpegninger.

Natur og Landskab

3.6. Skovrejsning

Retningslinjen er en del af tematillæggets hovedfokus og er således revideret i sin helhed. Der er under retningslinjen fremsat nye mål, retningslinjebestemmelser, arealudpegninger og udarbejdet en nye tilhørende redegørelse.

Retningslinjen kan ses her.

3.7. Geologiske bevaringsværdier

Retningslinjens redegørelse bliver konsekvensrettet og uddybet som følge af ændringer i udpegningsgrundlag for Skovrejsning uønsket. Den nye redegørelse skal understøtte og bedre belyse de konkrete geologiske træk, der er udpeget som bevaringsværdige, og kan ikke være givet kun i forhold til at sikre de geologiske bevaringsinteresser i forhold til skovrejsning, men også i forhold til byudvikling og lignende.

Retningslinjen kan ses her.

Kulturhistorie

4.2. Værdifulde kulturmiljøer

Der foretages konsekvensrettelser og -tilføjelser i retningslinjens bestemmelser og redegørelse, for at sikre kultur- og

bevaringsinteresserne inden for eller i nærheden af de udpegede værdifulde kulturmiljøer, og give udtryk for, hvordan vedvarende energianlæg og skovrejsning skal tage hensyn til disse gennem planlægning og tilpasning.

Tilføjelser til retningslinjen kan ses her.

4.3. Kirkeomgivelser

Der foretages konsekvensrettelser og -tilføjelser i retningslinjens bestemmelser og redegørelse, for at sikre kirkerne, deres omgivelser og sammenspil med det omkringliggende landskab eller landsby-/bymiljøer, og der er ved etablering af vedvarende energianlæg og skovrejsning skal tage hensyn til disse gennem planlægning og tilpasning. .

Tilføjelser til retningslinjen kan ses her.

Tekniske anlæg

6.7. Planlægning for vedvarende energianlæg

Der er udarbejdet en ny retningslinje med tematillægget til kommuneplanen for planlægning af vedvarende energianlæg, med tilhørende mål, retningslinjebestemmelser, og redegørelse. Interesseområder i forhold til udbygningen af vedvarende energianlæg i Horsens Kommune introduceres ligeledes med retningslinjen.

Retningslinjen kan se her.

6.8. Solceller

Der udarbejdet en ny retningslinje med tematillægget til kommuneplanen for solceller i Horsens Kommune, med tilhørende mål, retningslinjebestemmelser, arealudpegninger og redegørelse. Interesseområder vedrørende solcelleanlæg vises ligeledes med retningslinjen.

Retningslinjen kan se her.

6.9. Vindmøller

Der udarbejdet en ny retningslinje, der omfatter de tre tidligere retningslinjer i Kommuneplan 2021-2033, som nærværende tematillæg sammenskriver til én. Ændringer til retningslinjen består af mindre tilføjelser til retningslinjebestemmelserne samt konsekvensrettelser og ajour af den tilhørende redegørelsestekst. Derudover vises nye interesseområder til vindmøller ligeledes sammen med retningslinjen.

Retningslinjen kan se her.

6.10. Geotermi og jordvarme

Der udarbejdes en ny retningslinje med tematillægget til kommuneplanen for geotermi og jordvarme i Horsens Kommune, med tilhørende mål, retningslinjebestemmelser, arealudpegninger og redegørelse. Interesseområder vedrørende særligt geotermiske anlæg vises ligeledes med retningslinjen.

Retningslinjen kan se her.

Erhverv og Landbrug

7.1 Særligt værdifulde landbrugsområder

Der foretages konsekvensrettelser og -tilføjelser i retningslinjens bestemmelser og redegørelse, for at planlægning for VE-anlæg herunder særligt store solcelleanlæg, ikke uhensigtsmæssigt inddrager særligt værdifulde landbrugsområder, samt at der ved inddragelse sikres, at egnede jorde efter endt drift på solcelleanlæggene tilbageføres til landbrugsdrift.

Tilføjelser til retningslinjen kan ses her.

Klima og Miljø

8.5. Grundvand

Der foretages konsekvensrettelser og -tilføjelser i retningslinjens bestemmelser og redegørelse, for at sikre, at der tages hensyn til grund- og drikkevandsinteresserne ved etablering af VE-anlæg og skovrejsning.

Tilføjelser til retningslinjen kan ses her .

Rammer

Der udlægges ikke nye rammer med tematillægget.

HØRING OG VEDTAGELSE

Vedtagelse

Tematillægget til Kommuneplan 2021-2033 offentliggøres i henhold til Lov om Planlægning (LBK nr. 572 af 29/05/2024).

- Kommuneplantillægget er godkendt i Horsens Byråd som forslag den 17.12.2024
- Forslaget er offentliggjort den 19.12.2024
- Kommuneplantillægget er endeligt godkendt i Horsens Byråd den XX.XX.2025
- Kommuneplantillægget er offentlig bekendtgjort den XX.XX.2025

Retsvirkninger

Tillægget til Kommuneplan 2021 offentliggøres i henhold til lov om planlægning (LBK nr. 572 af 29/05/2024).

Planlovens § 12, stk. 2 og 3, giver byrådet mulighed for at udstede forbud mod udstyknings- og byggeønsker samt ønsker om at ændre anvendelse. Kommuneplanen eller tillægget dertil skal dog først være endeligt vedtaget og offentligt bekendtgjort.

Bestemmelsen i § 12, stk. 2 angår kun byzonearealer. Den giver byrådet mulighed for at modsætte sig udstykning og bebyggelse, som ganske vist ikke er i strid med kommuneplanens rammebestemmelser, men hvis gennemførelse på det pågældende tidspunkt vil være i strid med rækkefølgeangivelserne i planen.

Bestemmelsen i § 12, stk. 3 angår både byzonearealer og sommerhusområder. Bestemmelsen gør det muligt for byrådet at forhindre ny bebyggelse eller ændret anvendelse af bebyggelse eller ubebyggede arealer, der er i strid med rammebestemmelserne.

Vil du indsende en bemærkning?

Hvis du har kommentarer til forslaget til kommuneplantillæg eller miljørapporten, skal Plan & By senest have modtaget disse den 27.02.2025.

Du kan sende dine bemærkninger på <https://horsens.dk/politik/hoeringerogafgoerelser/hoeringer>.

Hvis det ikke er muligt at sende dine bemærkninger via linket, kan kommentarer også sendes til: Horsens Kommune, Teknik og Miljø, Plan & By, Chr M Østergaards Vej 4, 8700 Horsens.

Dette høringssvar skal være Teknik og Miljø i hænde senest kl. 23.59 på dagen hvor høringsfristen udløber.

Byrådet vil herefter igen tage stilling til planforslaget og de indsendte bemærkninger og indsigelser.

Eventuelle bemærkninger til miljørapporten vil indgå i den sammenfattende redegørelse, der skal følge planforslaget/planforslagene ved den endelige vedtagelse. Svar på indkomne bemærkninger vil blive fremsendt efter

Byrådets endelige stillingtagen til lokalplanen.

Såfremt du er omfattet af navne- og adressebeskyttelse, og du indsender bemærkninger, er det vigtigt, at du gør kommunen opmærksom på dette.

Klagevejledning ved offentliggørelse af et planforslag med miljøvurdering

I henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM) er myndigheden forpligtet til at gennemføre en miljøvurdering, hvis det ikke kan afvises at planforslaget kan få en væsentlig indvirkning på miljøet.

Horsens Kommune har vurderet, at forslag til 2021-19 Tematillæg for VE og Skovrejsning til Kommuneplan 2021-2033 har en karakter, der vil kunne få væsentlig indvirkning på miljøet og er omfattet af krav om miljøvurdering i henhold til miljøvurderingslovens afsnit II, § 8 stk. . 1, nr. 3. Der skal derfor udarbejdes en miljørapport.

Horsens Kommune har foretaget en afgrænsning af rapportens omfang og detaljeringsgrad iht. § 11. Den konkrete afgrænsning er dels sket i en intern proces i kommunen, dels gennem høring af berørte myndigheder og orientering af offentligheden i henhold til § 32.

Miljørapporten er udarbejdet som et selvstændigt dokument, der er fremlagt i offentlig høring sammen med planforslaget.

Klagevejledning vedrørende planforslaget

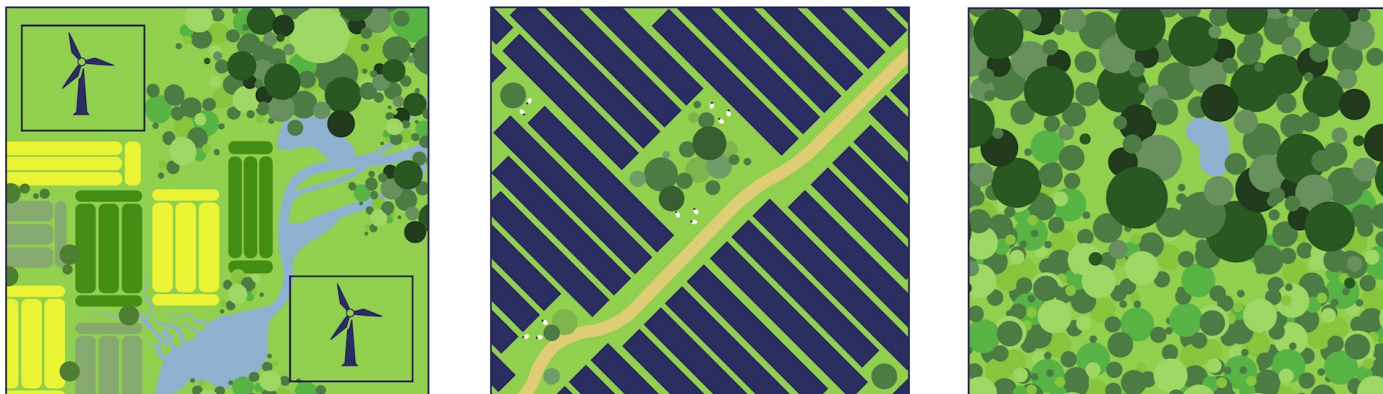
Af rådets vedtagelse af planforslaget til offentliggørelse kan ikke påklages til Planklagenævnet. Først ved Byrådets endelige vedtagelse og efterfølgende offentliggørelse af planen kan retlige spørgsmål påklages til Planklagenævnet jf. Planlovens § 58, stk. 1 nr. 3.

WEBTILGÆNGELIGHED

Se den digitale plan, som lever op til tilgængelighedskrav på følgende link:

<https://kommuneplan2021.horsens.dk/tillaeg/2021-19-tematillaeg-for-ve-anlaeg-og-skovrejsning/>

FORDEBAT

Der har været afholdt fordebat i form af en indkaldelse af idéer og forslag vedrørende VE-anlæg og skovrejsning i kommunen i perioden 31. januar til 3. marts 2024.

Horsens Kommune har i den forbindelse modtaget 187 bemærkninger, hvoraf 16 af disse har været mere eller mindre konkrete forslag til placering af VE-anlæg og ni har været forslag til skovrejsningsområder.

Forslagene til VE-anlæg har været med til at danne grundlag for de områder, der er identificeret og udpeget som interesseområder til udbygningen af grøn, lokalproduceret strøm i Horsens.

Derudover har forslagene vedrørende skovrejsning været med til at danne grundlag for nogle af de områder, der med tematillægget udlægges som "Skovrejsning ønsket".

HOVEDSTRUKTUR

Hovedstruktur i Kommuneplan 2021-2033

Tematillæggets hovedfokus på VE-anlæg og skovrejsning sikrer igennem retningslinjer, at den kommende udvikling af kommunens arealer er i overensstemmelse med kommuneplanens, herunder temaer "Den blå og grønne struktur" samt "Det åbne land" > "Det åbne land".

Den blå og grønne struktur består af et overordnet net af natur- og landskabsområder omkring Horsens Fjord, Gudenåen, Hansted og Bygholm Å, Salten Langsø, den østjyske højderyg og Endelave. Målet for den blå og grønne struktur i 2050 er, at Horsens Kommune skal være kendt som en af de kommuner, der har de mest attraktive naturområder og landskaber i Danmark.

Det åbne land består af de større produktionslandskaber – landbrugslandskaberne – omkring Hovedgård, Brædstrup og Nim. Der findes også mindre produktionslandskaber omkring Østbirk, Gedved, Ørnstrup, Uth og Sejet. Målet for det åbne land i 2050 er, at det fungerer både som et effektivt og bæredygtigt produktionslandskab, som et attraktivt alternativ til at bo i de større byområder og som en del af formidlingen af 10.000 års samfundsudvikling i Horsens Kommune.

Planlægning for VE-anlæg

VE-anlæg etableres ofte i det åbne land, hvor de påvirker landbrugsdriften i produktionslandskaberne og potentielt påvirker landskabs- og naturområder i kommunen. Retningslinjen "6.7. Planlægning for vedvarende energianlæg" udpeger zoner vedrørende planlægningen for VE-anlæg, herunder Zone 2, hvor det som udgangspunkt ikke er muligt at planlægge for og opstille vedvarende energianlæg. Zonen sikrer, at landskabs- og naturområder med særlige kvaliteter og karaktertræk, i kommunens blå og grønne strukturer, ikke påvirkes væsentligt af VE-anlæg.

Tematillæggets retningslinjer for VE-anlæg sikrer, at projekter tilpasses af de landskaber, de etableres i.

Retningslinjen om planlægningen for VE-anlæg er yderligere med til at sikre, at natur og landskabshensynene på tværs af kommunegrænserne bliver varetaget i forbindelse med den konkrete planlægning.

VE-anlæg bliver oftest etableret i det åbne land, hvor de indgår som en del af et moderne produktionslandskab. Retningslinjen er med til at sikre, at der særligt ved planlægning for større, lokalplanpligtige solcelleanlæg er fokus på at prioritere multifunktionelle anlæg, eksempelvis med naturpleje og afgræsning, så pligten vedligeholdes.

Yderligere tilføjes en retningslinje om, at der ved endt drift af et VE-anlæg skal foretages en konkret vurdering af forholdene med henblik på, om jorden egner sig bedst til at blive tilbageført til landbrugsdrift, eller om den skal oprettes som et nyt naturområde.

Skovrejsning

Tematillægget er med til at understøtte, at mere af arealressourcen i Horsens Kommune udlægges til natur og landskab. Revisionen af retningslinjen for skovrejsning i kommunen medfører ændringer i arealudpegningerne. Der udlægges flere hektarer til skovrejsning ønsket og samtidig med at reducere arealudpegningerne, hvor skovrejsning er uønsket.

Ændringerne giver øget mulighed for skovrejsning, og derigennem styrkes kommunens grønne struktur, til gavn både for øget biodiversitet og til glæde for den voksende befolkning i kommunen. Det sikres igennem retningslinjer, at skovrejsning tilpasses i forhold til kommunens landskabsplan og dennes anbefalinger, så der ikke står uhensigtsmæssige, permanente ændringer af kommunens landskaber.

Mere skov skaber desuden synergieffekter i forhold til kommunens blå strukturer. Skovrejsning kan bruges til parkering af vand og herigennem være med til at afhjælpe risikoområder i forhold til oversvømmelse. Samtidig tilbageholder træer kvælstof, så det ikke udvaskes til vandmiljøet.

Vores Horsens Kommune 2050

Byrådets billede på, hvordan Horsens Kommune ser ud i 2050. Billedet er blevet til gennem workshops og temamøder i 2016, i forbindelse med udarbejdelsen af Kommuneplan 2017.

Kilde: Kommuneplan 2021-33, DET STORE BILLEDE.

RETNINGSLINJER

Kommuneplanens retningslinjer er Byrådets beslutninger om arealanvendelser i kommunen – baseret på afvejninger af forskellige hensyn, så som naturbeskyttelse, landskab, klimaforebyggelse, vækstmuligheder og meget mere.

Nedenfor kan du se, hvilke retningslinjer, som påvirkes af Tematillæg for VE-anlæg og Skovrejsning til kommuneplan 2021-33.

Du kan navigere til den eller de retningslinjer, du er interesseret i at vide mere om, ved at kigge på overskrifterne herunder.

Retningslinjer der tilføjes eller revideres som en del af tematillæggets hovedfokus

 [Skovrejsning](#)

 [Planlægning for vedvarende energianlæg](#)

 [Solceller](#)

 [Vindmøller](#)

 [Geotermi og Jordvarme](#)

Retningslinjer der revideres som konsekvensrettelser af tematillæggets hovedfokus

 [Geologiske bevaringsværdier](#)

 [Værdifulde kulturmiljøer](#)

 [Kirkeomgivelser](#)

 [Særligt værdifulde landbrugsområder](#)

 [Grundvand](#)

SKOVREJSNING

Ændringerne består i

Med Tematillæg for VE-anlæg og Skovrejsning til Kommuneplan 2021-2033 revideres retningslinjerne for skovrejsning i den eksisterende kommuneplan. Der er sket en gennemgående revision af mål, retningslinjebestemmelser, arealudpegninger og retningslinjens redegørelse. Resultatet er en fuld revision af retningslinjen.

Den tidligere gældende retningslinje for skovrejsning kan findes i Kommuneplan 2021-2033 her .

Den nye retningslinje kan ses nedenfor.

Mål

- Horsens Kommune vil understøtte de statslige mål om mere skovrejsning ved at planlægge for mere skov til både privat og offentlig skovrejsning.
- Skovrejsning skal være med til at understøtte beskyttelsen af strategisk vigtige og sårbare grundvandsmagasiner.
- Skovrejsning skal bruges aktivt som metode til at reducere udvaskningen af næringsstoffer til vandmiljøet, herunder særligt Horsens Fjord.
- Eksisterende skove skal udvides, så der skabes større skovområder med mere plads til skovens naturlige processer, og dermed skabe større områder med en højere biodiversitet.
- Skovrejsning skal skabe større, attraktive, rekreative værdier for kommunens borgere og besøgende. Derfor skal der blandt andet etableres så meget bynær skov så muligt og sikres nem adgang til skovene.
- Der skal så vidt muligt være gode adgangsforhold til og færdselsmuligheder for alle besøgende i de nye skove.
- Skovrejsning skal udføres i respekt for de landskabelige værdier.
- Horsens Kommune vil i den fremtidige planlægning undersøge, hvordan skovrejsning kan tilpasses til forholdene i kystnærhedszonen og derigennem understøtte og øge kvælstoftilbageholdelsen i forhold til Horsens Fjord.
- Horsens Kommune vil således prioritere skovrejsningsprojekter, der
 - etableres inden for områder, hvor skovrejsning er ønsket
 - etableres som blivende skov
 - etableres som biodiversitets- eller urørt skov
 - etableres med synergieffekter i forhold til f.eks. beskyttelse af strategisk vigtige og sårbare grundvandsmagasiner og overfladevand, med særlig fokus på Horsens Fjord, eksisterende skove eller understøtter rekreative værdier og friluftsturismen både kommunalt og regionalt
 - etableres som skovlandskaber, hvor det er relevant ift. den kommunale landskabsplan.

Retningslinjer

3.6.1. Inden for kommunen foretages to forskellige udpegninger vedrørende skovrejsning, henholdsvis hvor skovrejsning er ønsket og uønsket. Kommunens resterende areal er neutral i forhold til skovrejsning.

3.6.2. Skovrejsningsprojekter der, enten selvstændigt eller i sammenhæng med eksisterende skov, er større end 20 ha skal udarbejdes som skovlandskaber.

3.6.3. På grund af skyggevirksomheder fra skoven til naboer, oplevelsen af skovbrynet samt skovens interesse, skal skovrejsning tilpasses i forhold til følgende afstandskrav til nabobeboelse og haver:

- Skovbryn må ikke etableres nærmere end 30 m fra beboelse eller have, når disse ligger øst eller nord for skoven
- Skovbryn må ikke etableres nærmere end 15 m fra beboelse eller have, når disse ligger vest og syd for skoven

3.6.4. Reduceres et område, hvor skovrejsning er ønsket, til anden anvendelse, skal der udpeges minimum et

tilsvarende areal andet steds i kommunen til skovrejsning ønsket.

3.6.5. Anlagte og udlagte veje samt deres tilhørende arealer, skal respekteres i et skovrejsningsprojekt. Disse arealer skal friholdes for beplantning, og der skal ligeledes opretholdes en sikkerhedszone omkring disse arealer på minimum 6 m ved lige vej og op til 15 m i kurver for at sikre trafiksikkerheden. I sikkerhedszonen må der ikke forekomme skovrejsning. Nedlægges vejarealet, efter godkendelse fra vejmyndigheden, kan denne reservation ophæves for det gældende vejstykke.

3.6.6. Skovrejsning skal som udgangspunkt etableres med skånsom jordbearbejdning, herunder at skovveje og stier skal anlægges på eller i det eksisterende pløjelag, af hensyn til underliggende jordlag og fortidsminder.

Skovrejsning ønsket

3.6.7. Skovrejsning inden for områder udpeget til "Skovrejsning ønsket" kan kun finde sted på baggrund af en konkret helhedsvurdering, herunder særligt af skovrejsningens landskabelige påvirkning.

3.6.8. Inden for områder med sårbare og strategisk vigtige grundvandsmagasiner, prioriteres skovrejsning som udgangspunkt fremfor andre arealanvendelser, som kan være til fare for grundvandet.

Neutrale områder

3.6.9. For neutrale områder, jf. 3.6.1., kommer muligheden for skovrejsning an på en konkret vurdering af projektet og landskabelige forhold. Skovrejsning inden for disse områder forudsætter således, at skovrejsningen ikke strider mod kommuneplanens øvrige udpegninger og retningslinjer.

3.6.10. Der kan kun gives tilladelse til skovrejsning inden for udpegningen 'lavbund, der kan genoprettes', hvis skoven etableres, så naturlig hydrologi kan bibeholdes eller genskabes.

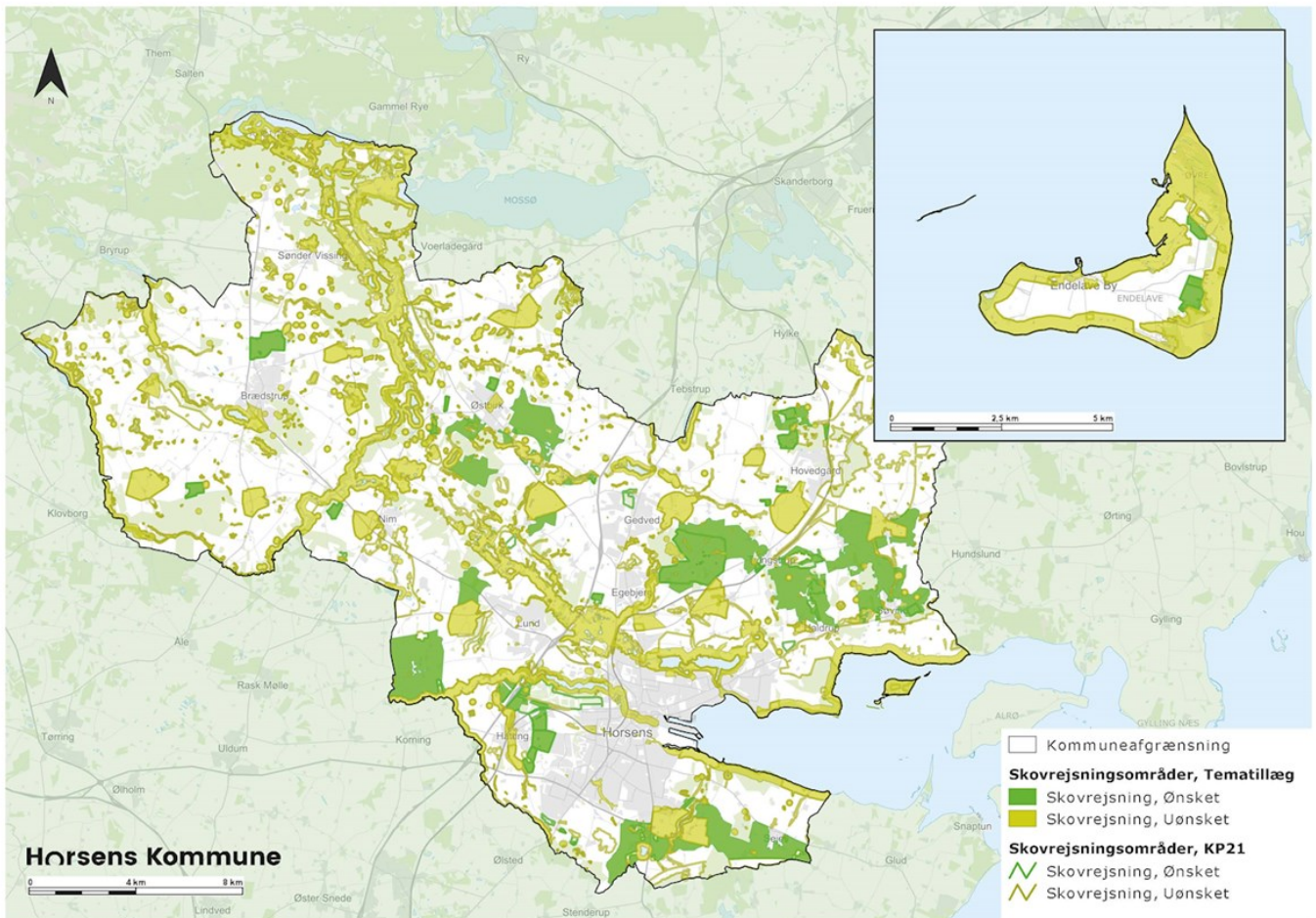
3.6.11. Inden for råstofgraveområder skal det, forud for skovrejsning, undersøges nærmere, om der forventes at blive behov for at udnytte graveområdet, og i givet fald skal skovrejsningen afvises.

3.6.12. I forbindelse med planlagte veje og inden for udlagte transportkorridorer omkring veje og jernbaner skal det undersøges nærmere, om der er et reelt og forventet behov for at udnytte arealreservationerne, eller om skovrejsning kan finde sted i stedet for.

3.6.13. Inden for områder med geologiske bevaringsværdier, her særligt underlokaliteterne i Det Midtjyske Søhøjland, skal der i forbindelse med ønske om skovrejsning være særligt fokus på, at sikre den landskabelige tilpasning af projektet. Ny skov må ikke sløre de geologiske dannelses- og landskabsformer samt deres indbyrdes overgange og landskabelige sammenhænge og fortællerværdier.

Skovrejsning uønsket

3.6.14. Områder, der er udpeget som "Skovrejsning uønsket", skal i videst muligt omfang friholdes for skov.

Billedet viser retningslinjekortet med tematilæggets forslag til skovrejsningsudpegninger som henholdsvis grøn og gul fuldfarve, og kommuneplanens eksisterende udpegninger optrukket med henholdsvis en grøn og gul streg. Kortet findes som dynamisk kort i det digitale planforslag.

Redegørelse

Øget skovrejsning understøtter bedre sammenhæng mellem levesteder og spredningskorridorer i hele Danmark og kan derigennem øge biodiversiteten i de danske skove. Skovene spiller også en rolle i at afhjælpe klimaforandringerne ved at binde CO₂. Ifølge Skovstatistikken 2022 kan der bindes op mod 69 tons CO₂ pr. ha, afhængig af skovens sammensætning og alder.

Skovrejsning i Horsens Kommune

Horsens Kommune har et meget varieret landskab, som både skaber unikke oplevelser og en identitet for de områder, der berører. Der er udpeget bevaringsværdige landskaber i kommunen, som har hver deres fortælleverdier. Der er også større sammenhængende landskaber, der enten er karakteriseret ved særlige udsigter eller ved, at de fremstår uforstyrrede. Kommuneplan 2021-2033 forpligter til så vidt muligt at beskytte og bevare disse.

Det aktuelle skovareal i Horsens Kommune er iflg. Danmarks Statistik 8.380 ha (seneste opgørelse 2021), hvilket svarer til ca. 16 % af kommunens areal. I perioden fra 1. januar 2021 til 31. december 2023 er der plantet i alt 191 ha skov i Horsens Kommune.

Hvis Horsens Kommune skal leve op til det nationale minimumsmål om 20% skovdække, skal der i Horsens rejse mindst 1.911 ha ny skov inden år 2100 - svarende til et gennemsnit på ca. 25 ha om året.

For skovarealer større end 20 ha, vil der blive tinglyst fredskovpligt på skoven. Det betyder, at der er pligt til at fastholde arealet som skov, hvilket medfører permanente ændringer af landskabet. For at sikre, at skovrejsningen sker i overensstemmelse med landskabets karakter og at der tages hensyn til, at skovrejsningen tilpasses i forhold til f.eks. beskyttet natur, særlige udsigter eller andet, skal skovrejsningsprojekter, der enten er selvstændige eller i sammenhæng med eksisterende skove, overstiger 20 ha etableret som skovlandskaber. Skovlandskaber skal sikre at skovrejsningen bliver tilpasset de eksisterende forhold i landskabet og naturen. Der kan stilles krav om, at der ved skovlandskaber indsendes dokumentation for, hvordan skovrejsningen tilpasser kommunens landskabsplan, herunder effekten på omgivelserne, og hvordan man tager hensyn til eksisterende udsigter og beskyttede områder.

Skovrejsning skal tage hensyn til naboer, da det kan påvirke dem gennem skyggekast eller tab af udsigt, når skoven vokser. For at mindske gener fastsætter Horsens Kommune afstandskrav: 30 m til beboelse nord/øst og 15 m syd/vest for skoven. Disse krav skal også overholdes ved Landbrugsstyrelsens behandling af tilskud til skovrejsning, for at sikre både naboernes trivsel og skovens bæredygtige udvikling.

Skovrejsning bør udføres med så skånsom jordbearbejdning som muligt. Skovveje eller stier bør anlægges i det eksisterende pløjelag, så det ikke fjernes helt, for at beskytte de underliggende jordlag og bevare enhver fortidsminder.

I forbindelse med de konkrete skovrejsningsprojekter vil museet foretage en arkivalisk kontrol for at vurdere risikoen for eventuelle fortidsminder og afgøre, om en forundersøgelse efter museumslovens § 25-27 er nødvendig. Ved at få foretaget en forundersøgelse, kan man på forhånd få afklaret, om der er fortidsminder på arealet.

Som udgangspunkt anbefaler museet, at

- der skovrejses med forudgående skånsom jordbehandling
- kendte fortidsminder friholdes for skovrejsning

Findes der under jordarbejdet spor efter fortidsminder, skal arbejdet stå i det omfang, der berører fortidsmindet, og fortidsmindet skal jf. Museumslovens §27, stk. 2, straks anmeldes til Museum Horsens.

Planlægningen for solceller skal indpasses og koordineres i forhold til udpegning af nye skovrejsningsområder. Det er kommunen, som afvejer, om de interesserede er forenelige, og kommunen skal præcisere anvendelsen i kommuneplanens rammer. Indtil det besluttes at rejse skov på et område, udpeget som skovrejsningsområde i kommuneplanens retningslinjer, vil der i princippet være mulighed for, at der kan stå solceller på arealet.

I forbindelse med ønske om at opføre solceller på et areal, som er udpeget som et område, hvor skovrejsning er ønsket, skal kommunen vurdere foreneligheden med planerne for skovrejsning.

Ifølge Plan og Landdistriktsstyrelsen' udgivelse "Oversigt over nationale interesse i kommuneplanlægning" fra 2023, skal der findes erstatningsarealer, hvis områder udpeget til skovrejsning bruges til andet, som f.eks. solcelleanlæg. Kommunen skal så vidt muligt fastholde arealer til skovrejsning, og udpegningen af erstatningsarealer skal indgå i kommuneplantillægget for solceller.

Ved ønske om solceller inden for skovrejsningsområder, især i områder med sårbare og strategisk vigtige grundvandsmagasiner, skal retningslinjen sikre en vurdering af balancen mellem energianlæg og grundvandsbeskyttelse. Den endelige afgørelse baseres på grundvandsmagasinet's sårbarhed og betydning for drikkevandsforsyningen. Hvis et solcelleanlæg tillades, skal det vurderes, om skovrejsning kan være en del af områdets genetablering og sikre varig beskyttelse af grundvandet.

Det er muligt at samtænke etablering af skov med klimatilpasning, ved at lade skoven tilbageholde vand og formindske den overfladiske afstrømning fra området. Dette kan være særligt hensigtsmæssigt i områder, som i forvejen er vandkilder til risikoområder for oversvømmelse. Der kan være lokale sænkninger i landskabet, hvis samlede volumen skal bibeholdes i klimatilpasningsøjemed. Der kan som en del af klimatilpasningen etableres yderligere forsænkninger i landskabet, så der kan tilbageholdes mere vand i det åbne land, som en del af strategien for en robust og klimatilpasset kommune.

Billedet viser lysindfald i Hansted Skov.

Skovrejsning ønsket

I Kommuneplan 2021-2033 er der registreret og indmeldt 1.233 ha skovrejsning ønsket jf. GIS-udpegningen. Ændringer af udpegningsgrundlaget for henholdsvis skovrejsning ønsket og uønsket i forbindelse med tematillægget, betyder af ca. 300 ha skovrejsning ønsket overgår til at være neutrale udpegninger. Dette skyldes neutrale udpegninger som bevaringsværdige landskaber og værdifulde kulturmiljøer samt eksisterende skove.

Tematillæg for VE-anlæg og Skovrejsning udpeger ca. 2.997 ha til nye skovrejsningsområder, på baggrund af konkrete projektforslag modtaget tidligere eller i forbindelse med indkaldelsen af idéer og forslag under fordebatten til tematillægget. Der er desuden administrativt peget på delområder i kommunen, hvor skovrejsning skønnes at have en positiv effekt på udvaskningen af kvælstof til vandmiljøet.

Med de nye udpegninger er der i alt udlagt et bruttoareal til skovrejsning ønsket på ca. 3.930 ha.

Konkrete projekter

I forbindelse med Indkaldelse af Idéer og Forslag har Horsens Kommune modtaget ni ideer og forslag vedrørende skovrejsning. Horsens Kommune har forud for indkaldelsen af idéer modtaget yderligere otte henvendelser med konkrete projekter. I alt 14 henvendelser har karakter af konkrete, afgrænsede projekter og er efterfølgende blevet behandlet i forbindelse med udarbejdelsen af tematillægget. Heraf er syv konkrete forslag til skovrejsningsområder endeligt udpeget som nye områder, hvor skovrejsning er ønsket:

Nordvest for Julianelyst

Nordvest for Julianelyst udlægges et nyt areal på ca. 23 ha. Projektet vil være med til at udvide eksisterende skove og dermed understøtte økologiske forbindelser og spredningskorridorer. Området er orienteret mod "Torp Mark", hvor skovrejsning jf. Horsens Kommunes Landskabsplan kan finde sted i forbindelse med eksisterende skove eller som store enheder. Skovrejsningen skal tilpasses beskyttede naturtyper inden for afgrænsningen.

Vest for Katrinelyst og Toftkærgård

Vest for Katrinelyst og Toftkærgård udlægges et nyt areal på ca. 14,5 ha. Projektet vil, såfremt det etableres som egentlig løvskov fremfor juletræsplantage, være med til at udvide eksisterende skov og dermed understøtte økologiske forbindelser. Området ligger inden for en del af "Sudkær husmandskoloni", hvor skovrejsning i mindre enheder vil være med til at styrke landskabets karakter og rumdannelser. Skovrejsningen skal tilpasses beskyttede naturtyper og fortidsmindearealer.

Øst for Hansted Skov

Øst for Hansted Skov udvides det eksisterende "skov ønsket"-areal med ca. 126 ha. Projektet etableres i forbindelse med en samarbejdsaftale mellem Horsens Kommune, Naturstyrelsen og SAMN Forsyning. Projektet har til formål at sikre grund- og drikkevandsinteresser ved Højballegårdværket. Skoven rejses som et skovlandskab, tilpasset beskyttede naturtyper, udsigter og anbefalinger fra Horsens Kommunes Landskabsplan.

Silkeborgvej vest for Lund

Langs Silkeborgvej vest for Lund udlægges et nyt areal på ca. 3,5 ha. Projektet vil være med til at udvide eksisterende skov og dermed understøtte økologiske forbindelser og spredningskorridorer. Området ligger i et landskab, hvor der skal være opmærksomhed på skovrejsningens påvirkning af udsigter.

Ved Testrup, nordvest for Hovedgård

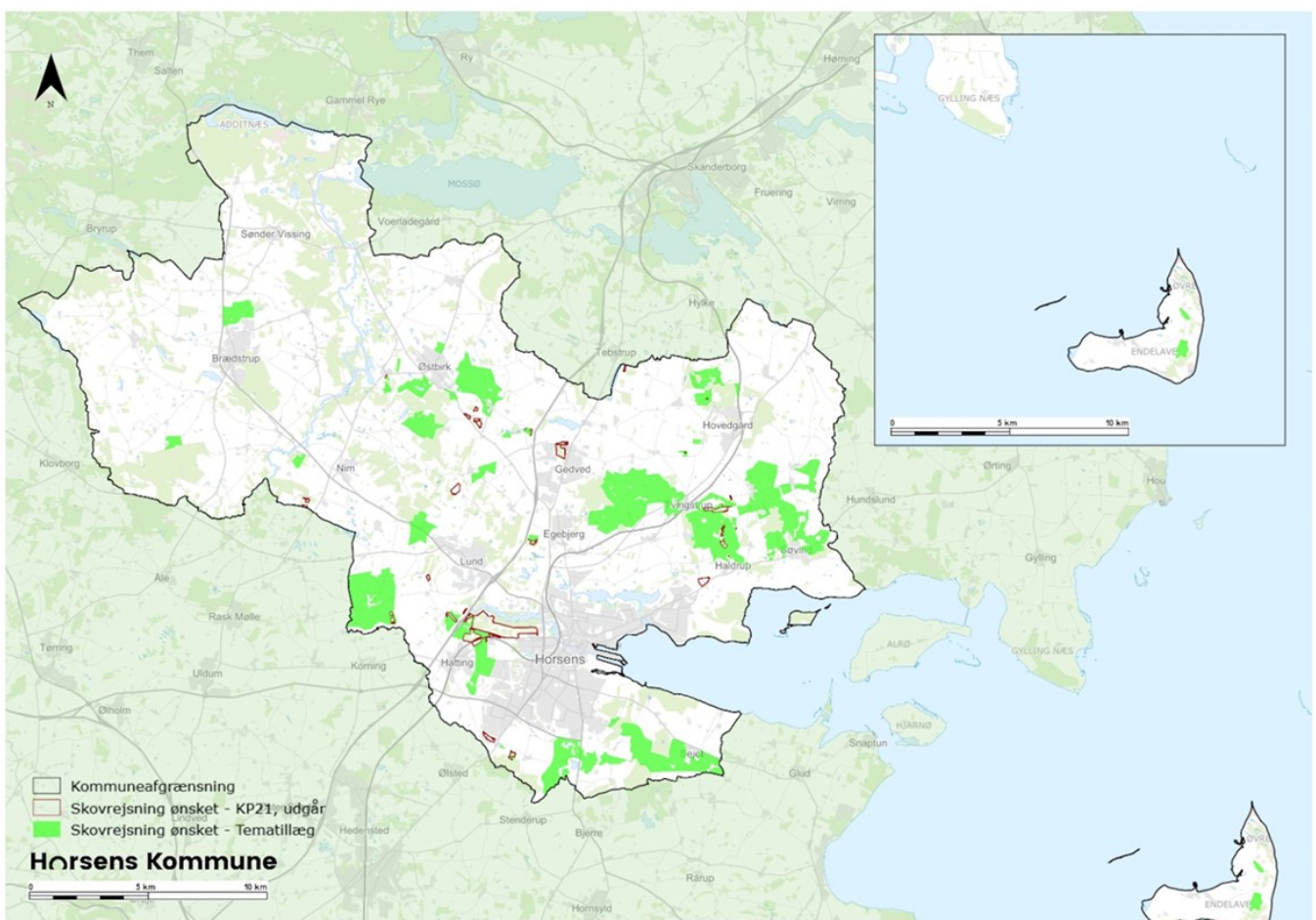
Ved Testrup, nordvest for Hovedgård udvides det eksisterende "skov ønsket"-areal med ca. 62 ha. Projektet vil være med til at binde eksisterende skovarealer sammen og dermed understøtte økologiske forbindelser og spredningskorridorer. Derudover ligger projektområdet inden for områder med særlige drikkevandsinteresser. Skovrejsning vil skabe et større sammenhængende skovområde, og bør derfor etableres som et skovlandskab, der tilpasses beskyttede naturtyper og fortidsminder- og kulturarvs interesser.

Østbirkvej, sydøst for Sattrup

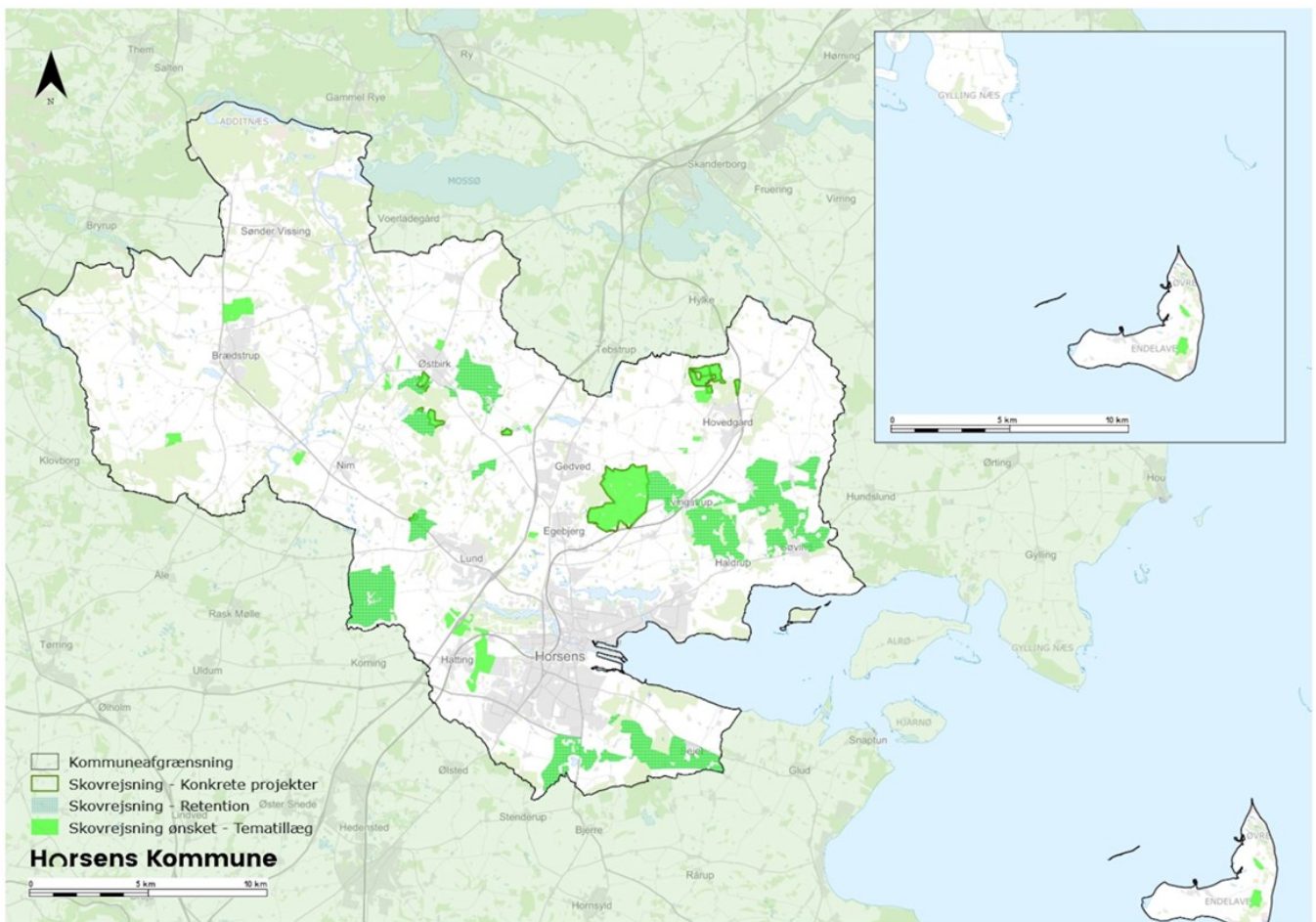
På en ejendom ved Østbirkvej, sydøst for Sattrup udlægges et nyt areal på ca. 6,3 ha. Projektet vil være med til at udvide eksisterende beplantning. Området ligger på den sydlige side af et mindre dalstrøg, hvorfor der skal være særlig opmærksomhed på ikke at forstyrre eller sløre udsigter. Skovrejsningen skal tilpasses beskyttede naturtyper og diger.

Vestbirkvej, syd for Østbirk

Vestbirkvej, syd for Østbirk udlægges et nyt areal på ca. 1,5 ha. Projektet vil være i sammenspil med skovrejsning vest for Katrinelyst og Toftkærgård, og være med til at understøtte økologiske forbindelser og spredningskorridorer. Derudover vil skovrejsningen være med til på sigt at danne et mindre landskabsrum mellem den eksisterende skov ved Møgelbjerg og de nye arealer. Skovrejsning skal tilpasses beskyttede naturtyper og fortidsmindearealer.

Billedet viser et kort over de nye skovrejsningsområder i Horsens Kommune. Den røde streg-signatur angiver de områder, der i Kommuneplan 2021-2033 var udpeget til skovrejsning ønsket, som med nærværende tematillæg overgår til at være neutrale områder.

Billedet viser et kort over de nye skovrejsningsområder i Horsens Kommune. Den grønne streg-signatur angiver afgrænsningen af konkrete projekter og den ternet signatur oven på de grønne udpegninger, angiver retentionsdelområder.

Retentionsområder

Administrativt er der peget på områder i kommunen, hvor skovrejsning er ønsket, da permanent skov kan skabe positive synergieffekter i forhold til at reducere udvaskningen af kvælstof til vandmiljøet. Områderne er vurderet med udgangspunkt i GEUS's retentionskort.

Horsens Fjord er jf. den gældende vandområdeplan, i en dårlig økologisk tilstand, hvilket især tilskrives tilførslen af kvælstof fra landbrugsarealer. Der er derfor behov for at have et særligt fokus på at reducere dette. Derfor udlægges der arealer til skovrejsning ønsket i de områder, hvor kvælstofretentionskortet viser, at tilbageholdelsen af kvælstof fra markerne er dårligst og potentialet for at reducere kvælstofudvaskningen er størst.

Skovens krondække af jorden, samt det at jorden ikke bearbejdes, er begge væsentlige i forhold til udvaskningen af næringsstoffer. Derudover gødskes skovene ikke, og brugen af pesticider er minimal. Samlet betyder det, at

udvaskningen af næringsstoffer fra skove generelt er mindre end udvaskningen fra landbrugsjord som dyrkes f.eks. med korn.

Det har betydet, at der er udpeget otte nye, store delområder i kommunen, hvor skovrejsning er ønsket.

Delområde 01 - Søvind, Elbæk og Gangsted

Inden for delområdet udlægges ca. 633 ha til nye arealer, hvor skovrejsning er ønsket. Området ligger delvist inden for to forskellige områder i Horsens Kommunes Landskabsplan, henholdsvis "Hovedgård Landbrugsflade" og "Stensballe Bjerger". For begge landskabskarakterområder gælder det, at landskabsplanen anbefaler skovrejsning i små enheder, der gengiver den eksisterende struktur og karakter. Der skal udvises hensyn i forhold til udsigter og til landskabets kirke. I kystforlandet må udsigter til kysten og fjorden ikke sløres eller forringes.

Delområde 02 - Stensballegaard Golfklub, Haldrup og Tvingstrup

Inden for delområdet udlægges ca. 550 ha til nye arealer, hvor skovrejsning er ønsket. Området ligger primært inden for to forskellige landskabskarakterområder i Horsens Kommunes Landskabsplan, henholdsvis "Gedved Bakkelandskab" og "Stensballe Bjerger". For begge landskabskarakterområder gælder det, at landskabsplanen anbefaler skovrejsning i små enheder, der gengiver den eksisterende struktur og karakter. Der skal udvises hensyn i forhold til udsigter inden for kystforlandet. Store skovrejsningsarealer kan ændre landskabets rumlige og visuelle karakter inden for Gedved Bakkelandskab, hvorfor der her bør udvises særlig hensyntagen ved at tilpasse skovrejsning som skovlandskaber, der sikrer landskabets kvaliteter.

Delområde 03 - Sejet, Rold, Boller Nederskov og Glud

Inden for delområdet udlægges ca. 330 ha til nye arealer, hvor skovrejsning er ønsket. Området ligger inden for landskabskarakterområdet "Boller Skovlandskab" i Horsens Kommunes Landskabsplan. Denne anbefaler, at skovrejsning i nogen grad kan indpasses i dette landskab, hvis nye skove tilpasses til landskabskarakteren, der er kendetegnet ved store skove, der afgrænser de overordnede landskabsrum. Derfor bør der ikke rejses skov, der kan sløre oplevelsen af Uth Kirke, de gamle skove i tilknytning til Boller hovedgårdslandskab, Bjerrelide i landskabet og udsigten mod fjorden.

Delområde 04 - Boller Overskov, Klokkedal og Purhøj

Inden for delområdet udlægges ca. 155 ha til nye arealer, hvor skovrejsning er ønsket. Området ligger inden for landskabskarakterområdet "Boller Skovlandskab" i Horsens Kommunes Landskabsplan. Denne anbefaler, at skovrejsning i nogen grad kan indpasses i dette landskab, hvis det tilpasses landskabskarakteren af store skove, der afgrænser de overordnede landskabsrum. Derfor bør der ikke rejses skov, der kan sløre oplevelsen af Uth Kirke, de gamle skove i tilknytning til Boller hovedgårdslandskab, Bjerrelide, jf. "3.7. Geologiske bevaringsværdier" eller udsigten mod fjorden.

Delområde 05 - Bankager, Dallerup og Lisbjerg Made

Inden for delområdet udlægges ca. 190 ha til nye arealer, hvor skovrejsning er ønsket.

Området ligger inden for landskabskarakterområdet "Horsens Bylandskab" i Horsens Kommunes Landskabsplan. Det er muligt at implementere skovrejsning i landskabskarakterområdet. Dog bør dette kun ske med en forståelse for, at nye skove vil påvirke landskabets rumlige og visuelle karakter. Skovrejsning kan være med til at afskærme byranden, hvor byranden eksempelvis har et komplekst eller teknisk udtryk.

Delområde 06 - Neder Vrønding, Flemming og Korning

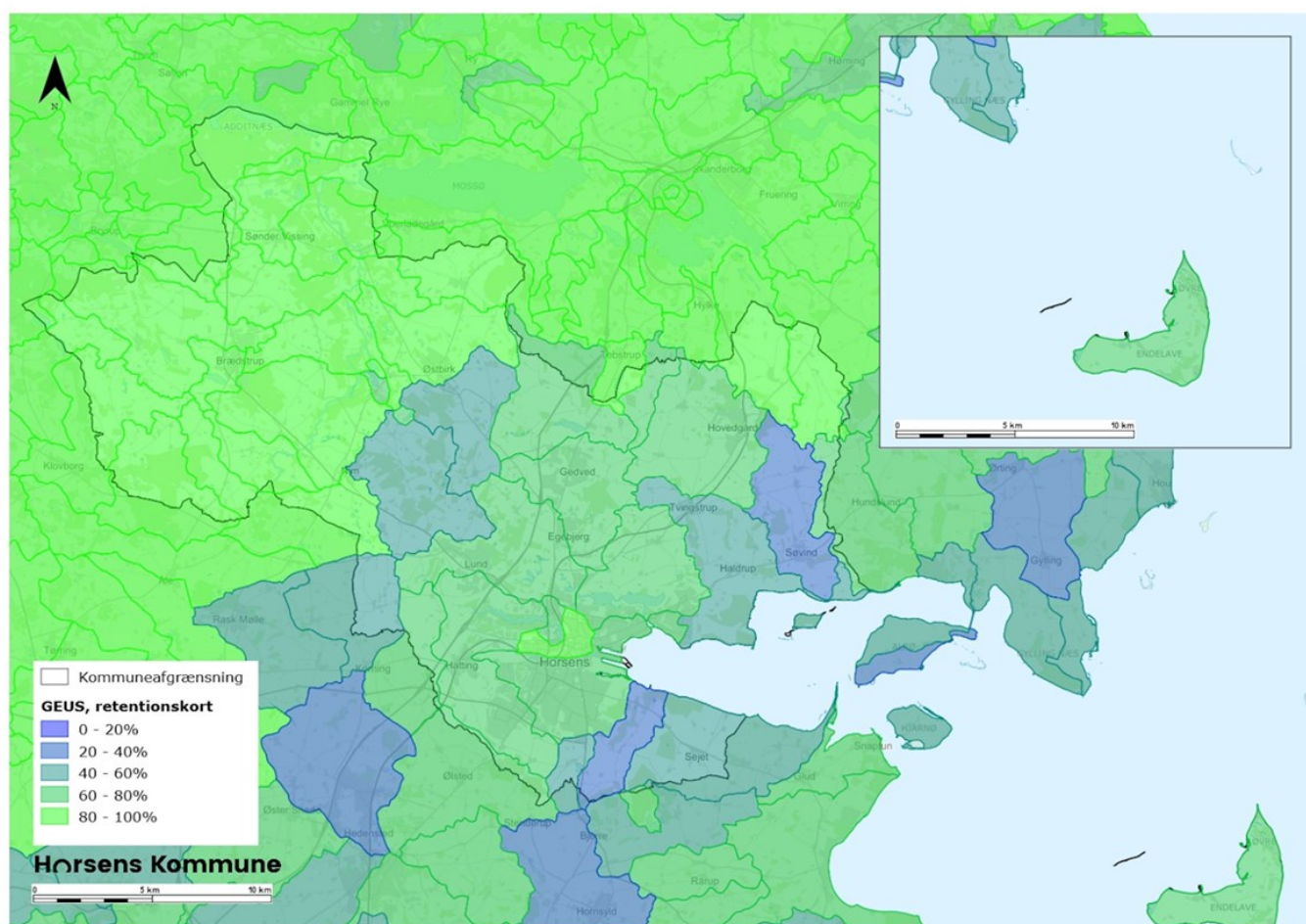
Inden for delområdet udlægges ca. 430 ha til nye arealer, hvor skovrejsning er ønsket. Området ligger inden for landskabskarakterområdet "Nim Landbrugslandskab" i Horsens Kommunes Landskabsplan. Skovrejsning kan ske, men det vil indføre et nyt landskabselement, da skov ikke er udbredt. Ved skovrejsning skal der udvises hensyn til geologiske interesser i landskabet jf. "3.7. Geologiske bevaringsværdier". Derudover skal det sikres, at udsigter fra højdedrag i landskabet og indkig til Tamdrup Kirke ikke sløres.

Delområde 07 - Vinten, Nim og Kollerup Skov

Inden for delområdet udlægges ca. 160 ha til nye arealer, hvor skovrejsning er ønsket. Området ligger inden for to forskellige landskabskarakterområder, henholdsvis "Nim Landbrugslandskab" og "Yding Bakkelandskab" i Horsens Kommunes Landskabsplan. Inden for Nim landbrugslandskab kan skovrejsning ske, men det vil indføre et nyt landskabselement, da skov ikke er udbredt. Ved skovrejsning skal der udvises hensyn til geologiske interesser i landskabet jf. "3.7. Geologiske bevaringsværdier". Derudover det sikres, at udsigter fra højdedrag i landskabet og indkig til Tamdrup Kirke ikke sløres. Inden for Yding Bakkelandskab er det primært muligt at indpasse ny skov som småskove, der efterligner den eksisterende bevoksningsstruktur. Der skal udvises særlig hensyn, så landskabets særlige udsigter ikke sløres, m.m.

Delområde 08 - Lundum, Julianelyst, Østbirk og Monbjerg

Inden for delområdet udlægges ca. 391 ha til nye arealer, hvor skovrejsning er ønsket. Området ligger inden for landskabskarakterområdet "Yding Bakkelandskab" i Horsens Kommunes Landskabsplan. Det kan være muligt at indpasse skovrejsning i området, hvis dette sker i overensstemmelse med eksisterende, spredt bevoksningsstruktur. Her skal der udvises særlige hensyn, så landskabets særlige udsigter ikke sløres, og der bevares en tydelig afspejling i landskabet af de markante terrænformer omkring Sandved Ådal nær Monbjerg.

Billedet viser GEUS' beregnede kortlægning af kvælstoftilbageholdelsen fra 2021. Jo mørkere blå kortlægningen er, jo dårligere er de pågældende arealer til at tilbageholde kvælstof fra at udvaske til vandmiljøet.

Kvælstoftilbageholdelsen er angivet i procent. Retentionsdelområder, hvor kvælstoftilbageholdelsen er mindre end 60 % er medtaget som områder, hvor skovrejsning er ønsket.

GEUS (De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland) er en selvstændig og uafhængig forsknings- og rådgivningsinstitution i Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

Særlige hensyn i forhold til skovrejsning i neutrale områder

Kommunens areal uden for udpegningerne til henholdsvis skovrejsning ønsket og uønsket er, som udgangspunkt, neutrale i forhold til skovrejsning. Tematillægget ændrer på udpegningsgrundlaget for skovrejsning uønsket fra Kommuneplan 2021-2033, så enkelte arealudpegninger overgår fra at være en del af skovrejsning uønsket til at være neutrale i forhold til skovrejsning. Derudover indføres fredninger, bevaringsværdige landskaber og værdifulde kulturmiljøer som en del af kommunens neutrale arealer i forhold til skovrejsning.

For neutrale områder, kommer muligheden for etableringen af ny skov an på en konkret vurdering af projekt og landskabelige forhold, herunder særligt

Fredninger

Fredning af et areal sker i henhold til naturbeskyttelseslovens (LBK nr. 927 af 28/06/2024) kapitel 6. Formålet med fredninger er at værne om landets natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag, med særligt fokus på, at beskytte naturen med den bestande af vilde dyr og planter, samt deres levesteder og de landskabelige, kulturhistoriske, naturvidenskabelige og undervisningsmæssige værdier knyttet hertil.

Fredningskendelser indeholder nødvendige bestemmelser for at opnå fredningsformålet, herunder påbud om beplantning. Inden for store fredninger kan de landskabelige hensyn variere, så skovrejsning kan være mulig nogle steder, men ikke andre. Skovrejsning i fredede områder kræver en konkret vurdering af fredningens formål og bestemmelser. Fredede områder er neutrale i forhold til skovrejsning.

Bevaringsværdige landskaber

Landskabet udgør en af de nationale interesser, der skal varetages i forbindelse med den kommunale planlægning. Det fremgår af Planlovens §11a, stk.1, nr. 16, (LBK nr. 572 af 29/05/2024), at kommuneplanen skal indeholde en retningslinje, der er med til at sikre udpegningerne af de landskabelige bevaringsværdier.

Disse landskaber er udpeget for at bevare deres kvaliteter og oplevelsesværdier. De skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og tekniske anlæg, herunder også uhensigtsmæssig beplantning, der kan sløre landskabernes kvaliteter.

Skovrejsning kan i visse tilfælde indpasses i landskabet eller endda styrke det. Derfor er de bevaringsværdige landskaber neutrale i forhold til skovrejsning, da der på baggrund af en konkret vurdering af eksisterende forhold, og anbefalinger i kommunens landskabsplan, vurderes, at det kan være muligt at tilpasse skovrejsning til landskabet.

Værdifulde kulturmiljøer

Kulturarv udgør en af de nationale interesser, der skal varetages i forbindelse med den kommunale planlægning. Det fremgår af Planlovens §11a, stk. 1, nr. 15, (LBK nr. 572 af 29/05/2024), at kommuneplanen skal indeholde en retningslinje og udpegninger, der sikrer de kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af værdifulde kulturmiljøer og andre væsentlige kulturhistoriske bevaringsværdier.

Formålet med udpegningerne er at sikre, at de bevares og ikke uhensigtsmæssigt sløres. Inden for og i umiddelbar nærhed til de udpegede kulturmiljøer kan f.eks. ny bebyggelse, terrænreguleringer, tekniske anlæg og beplantning, have slørende virkning på kulturmiljøet.

Skovrejsning inden for eller i nærheden af værdifulde kulturmiljøer kan være muligt. Det skal dog, på baggrund af konkret vurdering af kulturmiljøets udpegningsgrundlag, bevaringsværdi og fortællerværdi, vurderes, om det er muligt at tilpasse skovrejsningen, så det ikke er slørende.

Geologiske bevaringsværdier

Geologiske bevaringsværdier udgør en af de nationale interesser, der skal varetages i forbindelse med den

kommunale planlægning. Det fremgår af Planlovens §11a, stk. 1, nr. 17, (LBK nr. 572 af 29/05/2024), at kommuneplanen skal indeholde en retningslinje, der er med til at sikre de geologiske bevaringsværdier.

Formålet med udpegningerne er at friholde værdifulde geologiske områder for ny bebyggelse, gravning, anlæg eller beplantning, som kan virke slørende for områdernes indbyrdes overgange, sammenhænge og værdifulde profiler.

Skovrejsning, inden for eller i nærheden af de geologiske bevaringsværdier, kan være muligt. Der skal, på baggrund af en konkret vurdering af de geologiske sammenhænge, indbyrdes overgange i landskabet og eventuelt blotlagte profiler, vurderes, om det er muligt at tilpasse skovrejsningen, så det ikke er slørende.

Råstofgraveområder

Regionerne skal, med afsæt i råstoflovens §5a, udarbejde en råstofplan, der er en plan for indvinding og forsyning med råstoffer. Råstofplanen skal udpege råstofgrave- og råstofinteresseområder med et 12-årigt perspektiv. Kommunerne er bundet af den pågældende råstofplan i forbindelse med deres planlægning og administration.

Formålet med udpegningerne er at sikre, at udnyttelsen af råstofferne sker som en del af en bæredygtig udvikling efter en samlet interesseafvejning jf. lovens §3 og samlet vurdering af de samfundsmæssige hensyn. Udpegningerne er mulighedsgivende. Det er grundejeren, der endeligt bestemmer, om der skal søges tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstofferne.

Skovrejsning inden for råstofområder, kan være muligt, hvis en konkret vurdering viser, at behovet for og interessen i at udnytte graveområderne ikke er tilstrækkelig til at afvise skovrejsning. Skovrejsning kan alternativt indgå som en del af efterbehandlingsplanen for området efter endt udnyttelse.

Potentielle lavbundsarealer

Lavbundsarealer udgør en af de nationale interesser, der skal varetages i forbindelse med den kommunale planlægning. Det fremgår af Planlovens §11a, stk. 1, nr. 13, (LBK nr. 572 af 29/05/2024), at kommuneplanen skal indeholde en retningslinje, der er med til at sikre lavbundsarealer, herunder også 'lavbundsarealer, der kan genoprettes'.

Formålet med udpegningerne er at sikre lavbundsarealer, og områder, der kan udvikle sig til værdifulde natur- eller vådområder, bedst muligt. Vådområdeprojekter er et væsentligt middel til at nedbringe næringsstofindholdet i vandmiljøet.

Inden for områder udlagt til 'lavbund, der kan genoprettes' er den naturligt højtliggende grundvandsstand sænket, enten ved dræning eller grøftning. Områderne kan anvendes til klimaprojekter, hvor natur genoprettes eller skabes med henblik på eksempelvis vandparkering, der fjerner kvælstof eller fosfor. Plantning af skov på arealer, udlagt til 'lavbund, der kan genoprettes', kan understøtte skabelsen af ny natur, og kan medvirke til en reduktion af næringsstofudvaskningen til vandmiljøet. Det skal dog sikres, at den planlagte skov er tilpasset et højt grundvandsspejl, og at der sikres naturlige hydrologiske forhold.

Planlagte veje og jernbaner

Vej- og jernbaneanlæg udgør en af de nationale interesser, der skal varetages i forbindelse med den kommunale planlægning. Det fremgår af Planloven §11a, stk. 1, nr. 4, (LBK nr. 572 af 29/05/2024), at kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenheden af trafik anlæg.

Udpegningerne har blandt andet til formål, at der sikres en koordinering af den kommunale og statslige transportplanlægning, og at der i kommuneplanlægningen ikke udlægges arealreservationer, der er uhensigtsmæssige eller konflikter med offentlige investeringer i infrastruktur og transport.

Skovrejsning kan være muligt inden for disse udpegninger, hvis der på baggrund af en konkret vurdering af udpegningsgrundlaget og forventede udvidelsesbehov, vurderes ikke at være behov for at udnytte arealreservationerne.

Skovrejsning uønsket

I Kommuneplan 2021-2033 er der registreret og indmeldt 11.739 ha skovrejsning ønsket jf. GIS-udpegningen. Med tematillægget foretages der en revision af udpegningsgrundlaget i forhold til udpegningen af områder, hvor skovrejsning er uønsket. Ved gennemgangen af de listede arealudpegninger, har Horsens Kommune vurderet at enkelte arealreservationer overgår til at være neutrale i forhold til skovrejsningen.

Ændringen af udpegningsgrundlaget medfører, at kommunens udpegninger til skovrejsning uønsket reduceres med 2.498 ha. Den tilbageværende udpegning af skovrejsning uønsket i Horsens Kommune dækker et bruttoareal på 9.241 ha.

Udpegningen dækker over områder, hvor den kommunale planlægning skal tage særlige hensyn, eller hvor anden interesse som udgangspunkt er uforenelig med skovrejsning. Følgende områder indgår derfor i Horsens Kommunes udpegning af skovrejsning uønsket:

Habitatnatur indenfor Natura2000-områder

Indsatsen for at bevare og sikre, at kortlagt habitatnatur enten bibeholder eller opnår naturtilstanden: gunstig bevaringsstatus, har ophæng i EU's habitatdirektiv. Den er udmøntet i dansk lovgivning ved habitatbekendtgørelsen. Statens Natura2000-planer sætter mål og retningslinjer for habitatnatur i Natura2000-områderne og angiver placering af habitatnatur. Den kommunale planlægning, skal tage særligt hensyn til habitatnaturen. Kortlagt habitatnatur indgår derfor i Horsens Kommunes udpegning af skovrejsning uønsket.

Natur- og vildtreservater

Udlagte naturområder, der er beskyttet for at styrke vildtlevende bestande af fugle og pattedyr, så dyrene sikres uforstyrrede levesteder til at yngle, raste og søge føde. I Horsens Kommune ligger der natur- og vildtreservater ved Nørrestrand og omkring Vorsø. Natur- og Vildtreservater i Horsens Kommune har til hensigt at beskytte kystlandets dyreliv. Områderne indgår derfor i Horsens Kommunes udpegning af, hvor skovrejsning er uønsket.

§3 beskyttet natur (ekskl. solitære søer)

Indsatsen for at bevare eksisterende, beskyttede naturområder, som levesteder for naturligt hjemmehørende arter af planter og dyr, er en national interesse, der skal varetages i den kommunale planlægning. For naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3, gælder det, at der kun må foretages ændringer, hvis ændringen medfører en positiv ændring i områdets naturtilstand. Udpegningerne indgår derfor i Horsens Kommunes udpegning, af hvor skovrejsning er uønsket.

Sø- og Åbeskyttelseslinjer

Indsatsen for at bevare søer og åer som uberørte landskabelige elementer og som levesteder for de plante- og dyrearter, der naturligt forekommer i og langs søer og vandløb, er en national interesse, der skal varetages i den kommunale planlægning. Der gælder en streng beskyttelse inden for 150 m fra søer, med en vandflade på mindst 3 ha, og de vandløb, der er registreret med en beskyttelseslinje jf. §16 i naturbeskyttelsesloven. Beskyttelsen gælder blandt andet forbud mod at ændre i tilstanden f.eks. ved beplantning eller terrænændringer. Beskyttelseslinjerne indgår derfor i Horsens Kommunes udpegning, af hvor skovrejsning er uønsket.

Strandbeskyttelseslinjen

De åbne danske kyster er en national interesse, der skal varetages i kommunale planlægning. Jf. §15 i naturbeskyttelsesloven gælder der en streng beskyttelse af de danske kystlandskaber inden for strandbeskyttelseslinjen. Strandbeskyttelseslinjen strækker sig fra strandbredden og 300 m ind i landet, dog kun 100 m eller mindre i sommerhusområder. Der er forbud mod at ændre i tilstanden af strandbredden eller de arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Beskyttelseslinjen indgår derfor i Horsens Kommunes udpegning, af hvor skovrejsning er uønsket.

Lavbundsarealer

På lavbundsarealer er den naturlige hydrologi intakt. Indsatsen for at bevare eksisterende lavbundsarealer med en naturlig hydrologi er en national interesse, da lavbundsarealerne anvendes til enten naturinteresser, til omsætning af næringsstoffer eller til parkering af vand. Den kommunale planlægning skal tage særligt hensyn til disse områder. Lavbundsområderne er sædvanligvis beskyttet mod anden anvendelse, da de typisk er beliggende indenfor sø- og åbeskyttelseslinje eller indeholder beskyttede enge- og moser. Arealet kan også være et konkret lavbundsprojekt, der har fået en specifik tinglysning, der hindrer anden anvendelse. Tilplantning med skov er derfor som udgangspunkt uforeneligt med disse interesser.

Kirkeomgivelser

Kirkerne og deres omgivelser er en national interesse, der skal varetages i den kommunale planlægning. Kirkerne er markante kulturhistoriske kendingsmærker i det danske landskab, og er en væsentlig del af den danske kulturhistorie. Kommuneplanlægningen skal sikre, at indsynet til og udsigterne fra kirkerne bevares som tydelige kendingsmærker i landskabet. Udpegningerne indgår derfor i Horsens Kommunes udpegning, af hvor skovrejsning er uønsket.

Fortidsmindebeskyttelseslinjer

skoven er:

- Fokus på muligheden for at reducere jordbearbejdning i den indledende kulturfase.
- Udnyttelse af naturlig tilgroning af selvsåede træer i omgivelserne, også i skovrejsningsfasen.
- Plante arter, der allerede er i området, så dyre- og planteliv spredt sig ind på det nye areal.
- Skabe variation af træer og buske i den nye skov.
- Integrere lysåben natur.
- Udnytte naturlig hydraulik til at skabe våde områder.

Urørt skov er skove, hvor den kommercielle skovdrift er stoppet. Urørte skove får lov til at vokse mere vildt, og bliver mere tilfældige at kigge på end produktions-skove. Det betyder, at de over tid bliver rige på gamle træer, døde stammer og en stor biodiversitet. Det vil fortsat være muligt at dyrke friluftsliv i urørte skove, da det er tilladt at passe stier.

GEOLOGISKE BEVARINGSVÆRDIER

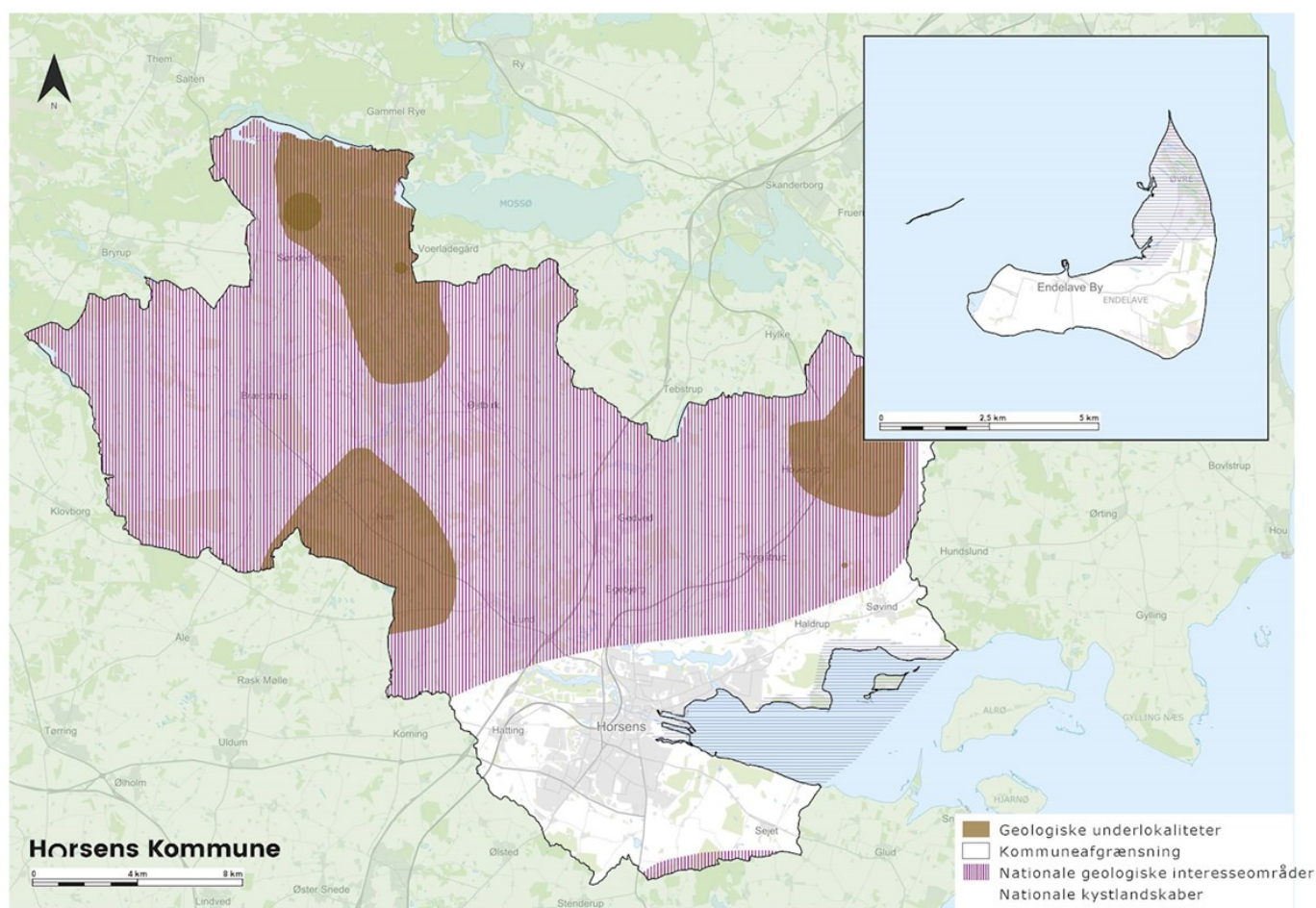
Ændringerne består i

Retningslinjen berøres i forbindelse med Tematillæg for VE-anlæg og Skovrejsning til Kommuneplan 2021-2033 af konsekvensrettelser i medfør af ændringer i tematillæggets hovedfokus på vedvarende energianlæg og skovrejsning.

Revisionen af retningslinjen for skovrejsning medfører, at "Geologiske bevaringsværdier" går fra at være en del af udpegningsgrundlaget for skovrejsning uønsket, til at være neutrale i forhold til skovrejsning. For at sikre, at hensynet til de geologiske bevaringsværdier fortsat varetages i forbindelse med skovrejsning, uddybes retningslinjens redegørelse for de berørte geologiske udpegninger henholdsvis "Hovedgård/Vedslet-området" samt "Bjerrelide".

Retningslinjekortet ajourføres, så betegnelsen af udpegningerne stemmer overens med Plandata, samt redegørelsen for de geologiske lokaliteter opdateres.

Konsekvensrettelser og tilføjelser fremgår af siden herunder. Det resterende af retningslinjen er fortsat gældende og kan ses her.

Billedet viser retningslinjekortet med de geologiske udpegninger der findes i kommunen. En lilla, lodret skravering viser udpegede nationale geologiske interesseområder, en vandret blå skravering viser udpegede nationale kystlandskaber, og en brun fuldfarvet signatur viser de områder, hvor der er udpeget specifikke geologiske bevaringsværdier.

Kort findes som dynamisk kort i det digitale planforslag.

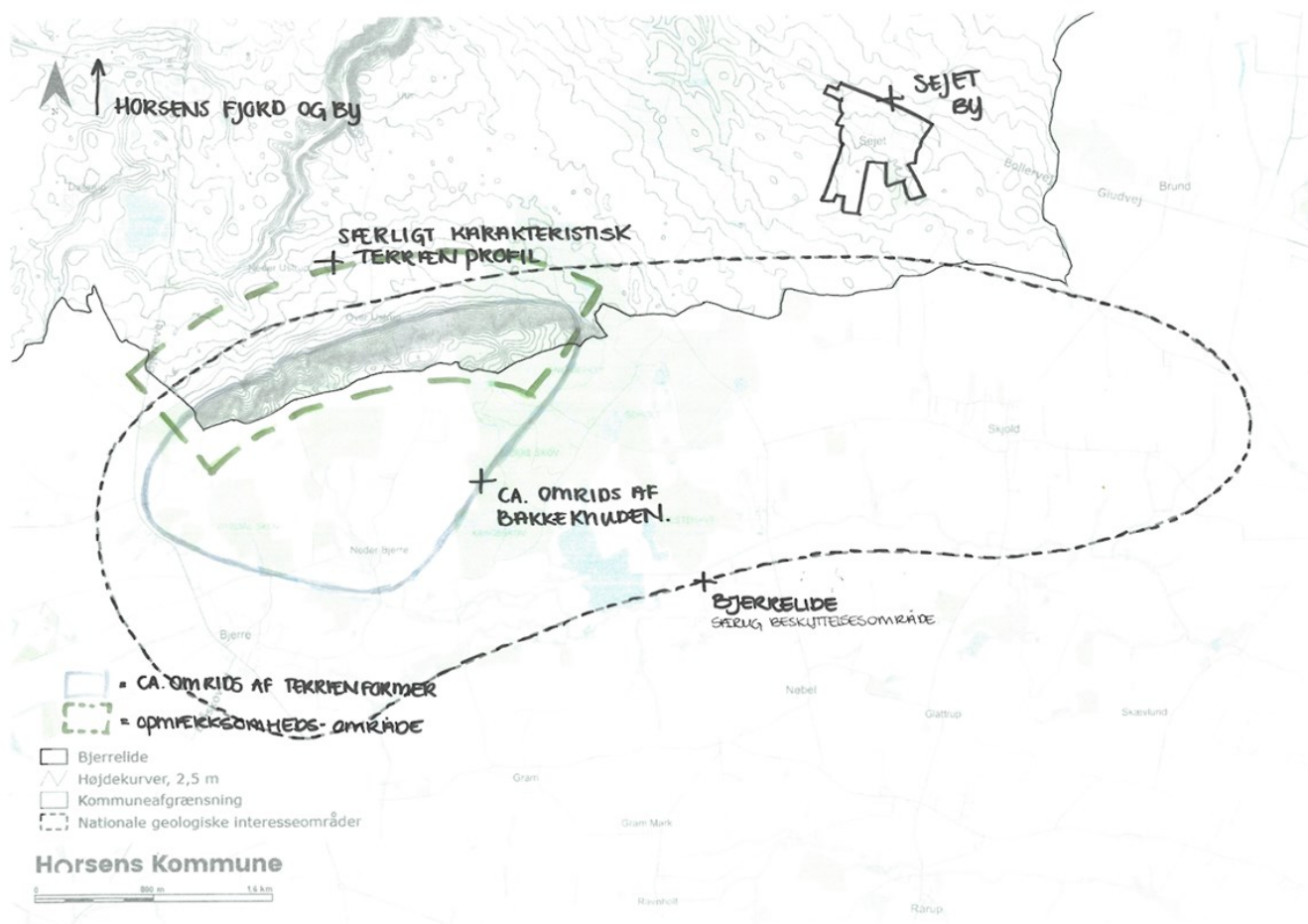
Redegørelse

Hovedgård/Vedslet-området

Lokaliteten ligger øst for Den Østjyske israndslinje, og er et dødispræget landskab. Karakteristisk for landskabet er tre store lerfladbakker, der har plane oversider og stejle skrænter, så de fremstår markante i landskabet.

Ved tilbagesmeltningen af dødisen, er der skabt flere erosionskløfter, der skærer sig ned igennem landskabet, særligt nordøst for Hovedgård og Kirkedal nær Vedslet Kirke.

Den mindste af de tre lerfladbakker er i dag omsluttet af bymæssig bebyggelse og skov i Hovedgård. De øvrige lerfladbakker og erosionskløfter bør fortsat henligge som en del af det åbne land.

Billedet viser et analysekort over det geologiske interesseområde "Bjerrelide". På kortet er områdets afgrænsning vist, samt en cirka angivelse af bakkedraget og den karaktergivende, nordlige skrænt.

VÆRDIFULDE KULTURMILJØER

Ændringerne består i

Retningslinjen berører i forbindelse med Tematillæg for VE-anlæg og Skovrejsning til Kommuneplan 2021-2033 af konsekvensrettelser i medfør af ændringer i tematillæggets hovedfokus på VE-anlæg og skovrejsning.

Konsekvensrettelserne består i tilføjelser af nye retningslinjebestemmelser, 4.2.2. til 4.2.3. som vist herunder, vedrørende planlægning for VE-anlæg inden for eller i nærheden til værdifulde kulturmiljøer og et afsnit til retningslinjens redegørelse for dette, som ligeledes kan findes nedenfor.

Eksisterende retningslinje er fortsat gældende og kan ses her .

Retningslinjer

2.2.2. Etablering af vindmøller og solceller indenfor og i nærheden af værdifulde kulturmiljøer må kun ske, hvis bevarings- og fortælleverdierne ikke forringes, og at anlæggene fjernes og arealerne reetableres efter energiproduktionens permanente ophør.

2.2.3. Skovrejsning særligt inden for, men også og i nærheden af værdifulde kulturmiljøer må kun ske, hvis bevarings- og fortælleverdierne ikke forringes og sløres.

Redegørelse

VE-anlæg og Skovrejsning

Efter en planlovsændring i 2023 kan der i visse tilfælde opstilles solceller og vindmøller i herregårds- og godslandskaber. Disse landskaber kendetegnes ved store, åbne dyrkningsflader med begrænset bebyggelse, omkransende skovområder, diger, indslag af enkeltstående træer, mindre træbevoksninger eller naturarealer og alléer. De natur- og landskabsmæssige værdier indgår i et samspil med de kulturhistoriske værdier omkring hovedbygningen, parkanlæg, avlsbygninger mv.

Denne mulighed gælder dog ikke landskaber og kulturmiljøer, hvor de har særlig høj bevaringsværdi eller fremstår komplette og uforstyrrede.

Se også under "6.7. Planlægning for vedvarende energianlæg".

I vurderingen af VE-anlæg inden for eller i nærheden af et værdifuldt kulturmiljø kan der tages hensyn til anlæggenes samfundsmæssige betydning og midlertidighed, da anlæggene må forventes nedtages efter endt drift.

Det kan på baggrund af denne betragtning, f.eks. være muligt at indpasse vindmøller eller solcelleanlæg i de store, åbne dyrkningsflader, så længe etablering og driften af disse anlæg ikke forringer eller ødelægger de karakteristiske indslag af diger, enkeltstående træer, naturarealer eller alléer. Herved vil det være muligt, ved nedtagelse af anlæggene, at genskabe de kulturhistoriske træk og fortællinger.

Skovrejsning har forventelig en mere permanent karakter og indvirkning på landskabet, hvor det rejser. Der bør derfor udvises hensyn med skovrejsning inden for eller i nærhed af værdifulde kulturmiljøer. Skovrejsning kan på baggrund af en konkret vurdering være muligt, hvis det ikke slører eller forringer det grundlag, det pågældende kulturmiljø er udpeget for, eller de fortællerværdier kulturmiljøet har.

Det er ønsket, at skovrejsning i og omkring værdifulde kulturmiljøer kun finder sted, hvor det kan være med til enten at styrke de kulturhistoriske træk, som f.eks. hvor skovbrugshistorien i landskabet med tiden er blevet sløret, eller hvor det kan være med til at iscenesætte de kulturhistoriske træk.

KIRKEOMGIVELSER

Ændringerne består i

Retningslinjen berøres i forbindelse med Tematillæg for VE-anlæg og Skovrejsning til Kommuneplan 2021-2033 af konsekvensrettelser i medfør af ændringer i tematillæggets hovedfokus på VE-anlæg og skovrejsning.

Konsekvensrettelserne består i tilføjelser af nye retningslinjebestemmelser, 4.3.4. og 4.3.5. og derudover ændres rækkefølgen af eksisterende retningslinjebestemmelser af hensyn til læsevenligheden og introduktion til emnet. Den nye rækkefølge af de samlede retningslinjer for kirkeomgivelserne er vist nedenfor. Yderligere tilføjes et afsnit til retningslinjens redegørelse vedrørende planlægning for VE-anlæg i nærhed til kirker og deres kirkeomgivelser, som ligeledes kan findes nedenfor.

Eksisterende retningslinje, i form af mål og redegørelse, er fortsat gældende og kan ses her .

Retningslinjer

4.3.1. Kirkeomgivelserne inddeles i 3 zoner: De særlige kirkeområder, Næromgivelser og Fjernomgivelser. De er yderligere beskrevet i redegørelsen herunder.

4.3.2. Inden for kirkeomgivelserne kan der kun opføres byggeri, ske terrænreguleringer, etableres beplantning og bygges tekniske anlæg osv., hvis det kan ske uden at hensynet til kirkernes landskabelige beliggenhed eller samspil med landsbymiljøet/bymiljøet tilsidesættes.

4.3.3. Der skal tages stort hensyn til kirkeomgivelserne omkring kirkerne i byerne, herunder middelalderkirkerne, således at der ved ny bebyggelse eller anden bebyggelsesmæssige forandringer tages hensyn til kirkernes samspil

med byrummet og de omkringliggende bygninger.

4.3.4. Inden for en radius på 1.000 meter af kirker, kan der kun planlægges for solcelleanlæg og vindmøller op til 250 meter, hvis der i den konkrete planlægning, kan dokumenteres, at anlæggene kan tilpasses, så kirkernes placering og samspil med landskabet og omkringliggende landsbymiljøer ikke sløres eller forringe.

4.3.5. Inden for en radius på 2.000 meter af kirker, kan der kun planlægges for vindmøller større end 250 meter, hvis der i den konkrete planlægning, kan dokumenteres, at møllerne kan tilpasses, så hensynet til kirkernes placering og samspil med landskabet og omkringliggende landsbymiljøer ikke sløres eller forringe.

Redegørelse

Planlægning for VE-anlæg

Omstillingen til en vedvarende energiproduktion medfører en kulturhistorisk ændring af landskabet, hvor vindmøller og solceller i højere grad, skal indpasses som én blandt mange andre kulturhistoriske fortællinger i det åbne land.

Kirker, som markante pejlemærker i det åbne land, vil blive påvirket af udbygningen af solcelleanlæg og vindmøller på land. Hvide mølletårne konflikter med det typiske billede af de hvide kirketårne som pejlemærker i landskabet, og de vidtstrakte solcelleanlæg kan sløre kirkernes sammenspil med det omkringliggende landskab. Det er derfor vigtigt, at der i planlægningen for VE-anlæg i det åbne land tages hensyn til kirkerne, deres omgivelse og deres nationale interesse, som tydelige markører for vores kulturhistoriske udvikling.

Udbygningen af solcelleanlæg og vindmøller i det åbne også en national interesse og et tungtvejende samfundsmæssigt hensyn. Der skal således balanceres mellem de to hensyn i forbindelse med planlægning for de konkrete projekter. Der er ved planlovsændringen i marts 2024 indført afstande, for hvornår Stiftsøvrigheden har mulighed for at gøre indsigelse mod lokalplanlægningen for VE-anlæg i nærheden af landets kirker.

Det gælder jf. Planlovens §29, stk. 3., at Stiftsøvrigheden kan gøre indsigelse mod lokalplanforslag, der muliggør opstilling af solceller og vindmøller nærmere kirken end 1.000 meter. Hvis der planlægges for vindmøller med en totalhøjde på mere end 250 meter, har Stiftsøvrigheden mulighed for at gøre indsigelse med lokalplanforslag, der muliggør opstilling af en sådan mølle, nærmere kirken end 2.000 meter.

Hvis det vurderes hensigtsmæssigt, ønsker Horsens Kommune at tage en tidlig dialog med Stiftsøvrigheden i forbindelse med en konkret planlægning, om muligheden for, hvordan de enkelte projekter kan tilpasses. Se evt. under "6.7. Planlægning for vedvarende energianlæg".

PLANLÆGNING FOR VEDVARENDE ENERGIANLÆG

Introduktion

Med Tematillæg for VE-anlæg og Skovrejsning til Kommuneplan 2021-2033, vedtager Byrådet en ny retningslinje til den eksisterende kommuneplan.

Retningslinjen vedrører planlægning for vedvarende energianlæg i kommunen, og fremsætter nye mål, retningslinjer og arealudpegninger sammen med en tilhørende redegørelse. Med retningslinjen udpeger til zoner, der muligheder eller begrænsninger i forhold til udbygningen af vedvarende energianlæg i Horsens Kommune. Zonerne til sammen dækker hele kommunens areal.

Den nye retningslinje, og de dertilhørende udpegninger af henholdsvis Zone 1 og Zone 2, kan ses nedenfor.

Mål

- Horsens Kommune vil arbejde for, at der bliver etableret eller kan ske udbygning af vedvarende energianlæg inden for kommunen svarende til minimum 10% af elforbruget på årsbasis i kommunen inden 2030.
- Horsens Kommune vil arbejde for at fremme integrationen af decentrale, klimaneutrale energiforsyningsformer bedre, så disse kan supplere de store centrale produktionsanlæg.
- Horsens Kommune vil arbejde for, at udbygningen af vedvarende energianlæg sker inden for Zone 1, hvor der kan være mulighed for planlægning for konkrete vedvarende energiprojekter.
- Horsens Kommune vil prioritere projekter, der understøtter den fælles elforsyning, og projekter, der er udviklet og etableres af lokale energifællesskaber og understøtter den grønne udvikling i landområderne.
- Horsens Kommunes Grøn Pulje har til formål at styrke landskabelige og rekreative værdier i kommunen samt kulturelle og informative aktiviteter.

Grøn pulje

Grøn pulje er midler, der indbetales af opstillere af vedvarende energi-anlæg.

Grøn pulje har ophav i og er reguleret i Lov om fremme af vedvarende energi (LBK nr. 1031 af 06/09/2024) samt bekendtgørelse om grøn pulje (BEK nr. 715 af 12/06/2024).

Formålet med grøn pulje er at støtte lokale projekter, der har til formål at fremme klima og grønne tiltag samt landskabelige, rekreative samt kulturelle aktiviteter til gavn for naboer til vedvarende energianlæg og til lokalsamfundet generelt.

Administrationsgrundlaget for grøn pulje og fordeling af midlerne kan ses her .

Retningslinjer

6.7.1. Der udpeges til zoner i forhold til planlægningen for VE-anlæg, henholdsvis Zone 1 og 2, som vist på

retningslinjekortet herunder.

Zone 1

6.7.2. Inden for Zone 1 kan det være muligt at planlægge for VE-anlæg. Planlægningen afhænger af en konkret vurdering og screening af områder og tilpasning af projektet, herunder andet igennem naboinvolvering.

6.7.3. Ved planlægning for VE-anlæg, skal der tages hensyn til eksisterende eltransmissionsanlæg, servitutarealer og sikkerhedsafstande jf. "6.5 Højspændingsledninger og naturgasledninger".

6.7.4. Ved planlægning for VE-anlæg i nærheden af kommunens grænser, skal der udvises hensyn til og varetagelse af landskabs- og naturinteresser, der går på tværs af kommunegrænserne. Det skal dokumenteres, at påvirkningen af landskaber og naturinteresser i nabokommunen ikke er af væsentligt negativ eller uhensigtsmæssig karakter.

6.7.5. Ved planlægning for VE-anlæg inden for en visuel nærhed til kirkerne og deres omgivelser jf. "4.3. Kirkeomgivelser", bør der, hvis det vurderes nødvendigt, indledes dialog med Stiftsøvrigheden om planlægning for det konkrete projekt.

6.7.6. Ved planlægning for solcelleanlæg skal dette ske i overensstemmelse med retningslinjerne under "6.8. Solceller" og kommuneplanens øvrige retningslinjer.

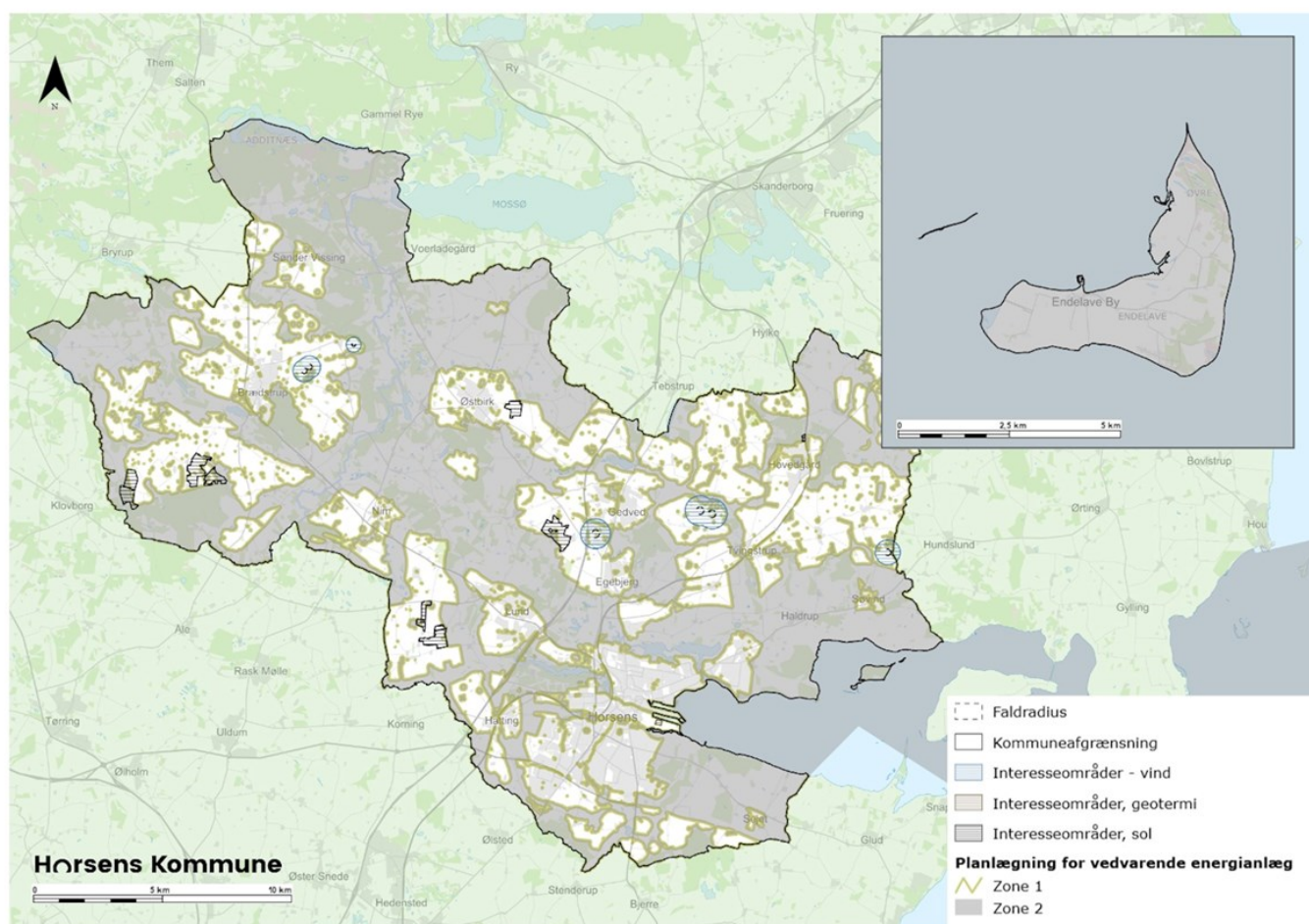
6.7.7. Ved planlægning for vindmøller skal dette ske i overensstemmelse med retningslinjerne under "6.9. Vindmøller" og kommuneplanens øvrige retningslinjer.

6.7.8. Ved planlægning for et hybridanlæg skal dette ske i overensstemmelse med retningslinjerne under "6.8. Solceller" og "6.9. Vindmøller", samt kommuneplanens øvrige retningslinjer.

6.7.9. Ved planlægning for geotermiske anlæg skal dette ske i overensstemmelse med retningslinjerne under "6.10. Geotermi og Jordvarme" og kommuneplanens øvrige retningslinjer.

Zone 2

6.7.10. Inden for Zone 2 kan der som udgangspunkt ikke planlægges for VE-anlæg.

Billedet viser retningslinjekortet for den nye retningslinje og zoneudpegninger i forhold til planlægning for VE-anlæg i Horsens Kommune. Derudover vises interesseområderne også på kortet. Interesseområderne introduceres kort under retningslinjerne for de forskellige typer af VE-anlæg.

Kortet findes som et dynamisk kort i det digitale planforslag

Redegørelse

Regeringens Klimaafale om grøn strøm og varme fra 2022 sætter et nationalt mål om, at der skal findes en firedobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030. Solceller og vindmøller på land er hurtige skridt mod det mål. Samme år vedtog Horsens Byråd med Klimaplan 2022-2026 et mål om, at kommunen skal være CO₂-neutral i 2030.

Horsens Byråd vedtog med Klimaplan 2022-2026 et mål om at blive CO₂-neutrale i 2030. Målet kræver indsatser fra alle vinkler. Klimaplanen har formuleret 117 delmål, der taler ind i den overordnede ambition. Et af delmålene er, at der skal etableres og udvides VE-anlæg inden for kommunen, så lokalproduktionen af el øges og kan dække 10% af elforbruget på årsbasis i kommunen i 2030.

Omstillingen til vedvarende energikilder skal fremskyndes, men det skal fortsat ske på et velovervejede grundlag. Der bliver flere og flere interesser og arealanvendelser at opveje overfor hinanden. Teknologirådet offentliggjorde i 2017 en opgørelse, der viste, at hvis alle fremtidige arealanvendelser skal tilgodeses, svarer det til 130-140% af Danmarks samlede areal. Det tilgængelige areal var allerede i 2017 presset, og behovene er ikke blevet mindre siden da.

For at understøtte en effektiv udbygning af vedvarende energianlæg i Horsens Kommune er der foretaget en vurdering af nationale interesser og udpegninger i kommunen, med henblik på at udlægge en zonerings af kommunen. Resultatet er to zoner, der udpeger henholdsvis muligheder og begrænsninger i forhold til planlægningen for vedvarende energianlæg.

Zone 1

Zone 1 udpeger områder, hvor der kan være mulighed for at planlægge og opstille VE-anlæg i Horsens Kommune. Dette forudsætter dog, at der på baggrund af en konkret screening og vurdering af andre arealinteresser, der kan konflikte med opstilling af et VE-anlæg, igangsættes den nødvendige planlægning.

I forbindelse med Planstrategi 2023 og den afholdte indkaldelse af idéer og forslag forud for udarbejdelsen af nærværende tematillæg har Horsens Kommune modtaget forslag til 16 projekter med vedvarende energianlæg. Disse forslag har dannet baggrund for de områder, der med tematillægget her vises som interesseområder. Interesseområder har ikke karakter af at være bindende udpegninger i kommuneplanen. De er her medtaget for vise, hvor i kommunen der er sammenfald mellem tilkendegivet interesse i at udvikle VE-anlæg og en eventuel mulighed for fremtidig planlægning inden for Zone 1.

Af de 16 forslag kommunen har modtaget, har den indledende screening i forhold til zonerne og nationale interesser reduceret det til, at der med tematillægget vises i alt 11 interesseområder. De fem projektforslag eller dele af projektforslag, der ikke medtages som interesseområder i tematillægget. Dette begrundes i de ønskede anlægs placering inden for henholdsvis transportkorridor langs E45, nærhed til jernbane og kystnærhedszonen, eller udpegninger, der strider mod VE-anlæg.

Da interesseområderne ikke er en bindende udpegnings, forudsætter etableringen af VE-anlæg udarbejdelse og kommuneplantillæg med tilhørende lokalplan. Kommuneplantillægget vil indeholde de nødvendige rammeudlæg til tekniske anlæg og eventuelle ændringer til eksisterende retningslinjer og arealudpegninger. Lokalplanen vil indeholde en detailplanlægning, som beskriver og fastsætter bestemmelser for etablering, udstrækning og placering samt udseendet for det VE-anlæg, der planlægges for. Planerne vil potentielt påvirke miljøet i et omfang, som vil kræve udarbejdelse af en miljøvurdering. Planforslagene med tilhørende miljøvurdering skal hertil annonceres og sendes i offentlig høring.

Herudover skal anlægges kunne opnå de nødvendige tilladelser til etablering og ibrugtagning af det konkrete projekt. Tilladelserne omfatter som regel byggetilladelse og en §25-tilladelse jf. miljøvurderingsloven. Sidstnævnte forudsætter, at bygherre udarbejder en miljøkonsekvensvurdering (VVM) af det konkrete projekt, for de potentielle påvirkninger etableringen og driften af anlægget vil have på miljøet. Grundet typen af projekter og ofte anlæggenes størrelse, vil de forventeligt påvirkede faktorer som landskabet, grundvand, natur herunder de stærke beskyttede bilag IV-arter, der kræver nærmere undersøgelser, dokumentation og tilsvarende tilpasninger af projekterne. Dette vil typisk blive belyst som en del af en miljøkonsekvensvurdering.

Retningslinjerne skal sikre, at fremtidig planlægning for VE-anlæg finder sted på egnede arealer i kommunen, og at der igennem planlægningen tages de nødvendige hensyn. Hensyn varierer afhængigt af, om der planlægges for solceller eller vindmøller, da de er af vidt forskellig karakter og dermed har forskellige grader af påvirkninger på de

omkringliggende landskaber og lokalområder. Disse hensyn er nærmere beskrevet i retningslinjerne for de forskellige typer af VE-anlæg.

Ved planlægning for VE-anlæg nær kommunegrænsen, vil landskabs- og naturhensyn ofte have kommunegræns-overskridende virkninger. Retningslinjen skal derfor sikre, at der i planlægningen og projekter undersøges og dokumenteres påvirkninger af solceller og vindmøller på landskaber og natur i tilstødende kommuner.

Retningslinjerne skal yderligere sikre, at der tidligt i planlægningen foretages en vurdering af, hvilke myndigheder det er hensigtsmæssigt at indlede en dialog med. Dialogen skal sikre en sammenhængende og rettidig planlægning for eventuelle nødvendige udvidelser af el-transformerstationer eller at projekter tilpasses kulturhistoriske udpegninger og hensyn.

Der kan være større og mindre lokale lavninger i landskabet, hvis samlede volumen skal bibeholdes i klimatilpasning øjemed. Der kan som en del af klimatilpasningsstrategien etableres yderligere forsænkninger i landskabet, så der kan tilbageholdes mere vand i det åbne land, hvilket især er vigtigt i områder, som i forvejen er vandkilder til risikoområder for oversvømmelse. Strømlinjerne for overfladevand gennem området bør bibeholdes, så projekterne ikke hindrer ændrede oversvømmelsesmønstre.

Overdækket teknik kan med fordel begrønnes på tag- og vægflader, og således bistå med vandtilbageholdelsen, nedkøling/fordampning samt øge biodiversiteten.

Niveauet af det terrænnære grundvand bør af hensyn til anlæg undersøges forud for etablering.

Zone 2

Zone 2 udpeger områder, hvor der som udgangspunkt ikke kan anbringes VE-anlæg, da denne zone varetager andre arealinteresser. Disse interesser er, i forbindelse med den indledende vurdering, vurderet uforenelige med anvendelse og arealreservationer til VE-anlæg.

I forbindelse med vurdering af interesser og arealudpegninger i kommunen, er der foretaget en sondring mellem, hvilke af de nationale interesser, der varetager natur- og landskabshensyn, og hvilke der varetager kulturelle hensyn.

Sondringen mellem de to typer af hensyn har ophæng i, at der for natur er en streng national og international lovgivning, der fremsætter forbud mod negativ påvirkning af f.eks. raste- og yngleområder og drab på individuelt niveau for planter og dyr, der er at finde på Habitatdirektivets bilag IV. Landskabet udgør i store træk levesteder og habitater for dyr og planter, der i nogle tilfælde har streng beskyttelse.

Naturbeskyttelse og -genopretning er en national interesse, hvor det overordnede formål er at sikre beskyttelse af naturområder, at levesteder for dyr og planter opretholdes og genoprettes samt at forebygge forurening af miljøet, samtidig med at samfundsmæssige behov tilgodeses. Beskyttelseshensynene skal sikres på tværs af kommunegrænser og har betydning for en hensigtsmæssig udnyttelse af landets ressourcer på lang sigt.

Bevaringsværdige og større sammenhængende landskaber er en national interesse, hvor det overordnede formål er, at de med udpegninger i kommuneplanerne sikres og bevares. Det skal igennem udpegningerne sikres, at de landskabelige kvaliteter og oplevelsesværdier ikke sløres eller udviskes for bestandigt. Beskyttelseshensynene skal

sikres på tværs af kommunegrænser.

Det gælder for natur- og landskabshensynene blandt de nationale interesse, at der føres statsligt tilsyn med, at interesserede opretholdes og sikres i forbindelse med kommuneplanlægningen. For Natura2000-områderne udfører staten tilsyn med områderne for at afdække, om Danmark lever op til EU's krav om, at alle naturtyper og arter på Natura2000-områdets udpegningsgrundlag skal have en gunstig bevaringsstatus.

Foruden de nationale natur- og landskabsinteresser, skeles der i udpegningen af Zone 2 også til national lovgivning, der udlægger strenge beskyttelseslinjer, som har til formål at sikre det beskyttede mod tilstandsændringer.

Natura2000

Det er en national interesse, at arealanvendelsen afvejer hensynet til natur og miljø, herunder menneskers levevilkår og bevarelse af dyre- og plantelivet, og at Danmark varetager sine internationale forpligtelser vedrørende bevarelsen af naturen med bestandene af vilde dyr og planter og deres levesteder.

Natura2000-områderne er et netværk af beskyttede områder i EU, der har til formål at bevare sjældne, truede eller karakteristiske naturtyper og arter. Disse områder omfatter fuglebeskyttelses-, habitat- og ramsarområder. Når et område udpeges som Natura2000, indebærer det særlige beskyttelsesforanstaltninger:

- At der i området skal sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de forskellige naturtyper og arter, som området er udpeget til. Gunstig bevaringsstatus betyder, at arterne og naturtyperne er beskyttet i tilstrækkeligt omfang til, at naturtyper og levesteder ikke går tilbage, og at arterne på lang sigt kan opretholde levedygtige bestande, og naturtyperne kan bevare sine karakteristika.
- At området skal beskyttes mod nye aktiviteter, der kan skade naturen i områderne. Myndighederne er derfor underlagt særlige krav og betingelser, når de skal træffe afgørelse eller vedtage planer, der kan påvirke Natura2000-områderne.
- At der skal gøres en aktiv indsats for at sikre eller genoprette naturen i området. Grundlaget for indsatsen findes i de såkaldte Natura2000-planer.

I Natura2000-områder, skal kommunen arbejde for at sikre, at både naturområder og arter på områdernes udpegningsgrundlag, opnår eller bibeholder en gunstig bevaringsstatus. VE-anlæg i Natura2000-områder er ikke i overensstemmelse med Natura2000-områdernes formål.

Grønt Danmarkskort

Det er en national interesse, at arealanvendelsen afvejer hensynet til natur og miljø, herunder menneskers levevilkår og bevarelsen af dyre- og plantelivet, og at Danmark varetager sine internationale forpligtelser vedrørende bevarelsen af naturen med den bestande af vilde dyr og plante og deres levesteder.

Grønt Danmarkskort samler alle kommunernes naturudpegninger i ét sammenhængende naturnetværk og skal sikre en forstærket indsats for større, sammenhængende naturområder. Det har også til formål at tjene som et strategisk planlægnings- og prioriteringsværktøj for kommuner, stat, foreninger og fonde i prioriteringen af kommende naturindsatser.

Naturbeskyttelse

I Kommuneplan 2021-2033 er der udlagt naturbeskyttelsesarealer, hvis hovedformål er at sikre biodiversiteten i Horsens Kommune. Indenfor naturbeskyttelsesinteresser er der til arealtyper: Særlige

naturbeskyttelsesinteresser, der er arealer med et højt naturindhold og potentielle naturområder, som pga. jordbund eller beliggenhed har potentiale til at kunne udvikle sig til natur. Arealer udlagt til særlige naturbeskyttelsesinteresser skal bevares, og deres naturindhold skal forbedres. Kommunen skal derudover arbejde for, at de potentielle naturområder udlægges til natur. Udlæg og opstilling af VE-anlæg på arealer udlagt til naturbeskyttelse er ikke i overensstemmelse med arealernes formål.

Økologiske forbindelser

I kommuneplan 2021-2033 er der udlagt økologiske forbindelser, hvis hovedformål er at sikre spredningsmuligheder for vilde dyr og planter. De økologiske forbindelser er delt i kategorier: Økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser. De økologiske forbindelser er fungerende grønne korridorer, der består af enten læhegn, vandløb, skove eller naturområder. De potentielle økologiske forbindelser er udlagt på arealer, som enten styrker eksisterende økologiske forbindelser eller skaber forbindelser mellem disse. Udlæg og opstilling af VE-anlæg på arealer udlagt til økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser er ikke i overensstemmelse med arealernes formål.

Grundvand

Det er en national interesse, der skal varetages i kommuneplanlægningen, at grundvandet sikres mod forurening. Interessen har til formål, at kommunerne skal sikre, at drikkevandsforsyningen er baseret på rent grundvand på lang sigt. Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD og boringsnære beskyttelsesområder udgør kernen af den overordnede grundvandsbeskyttelse, som kommunerne skal sikre i deres fysiske planlægning.

Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) er en beskyttelseszone, udpeget og beregnet af Miljøstyrelsen omkring hver enkelt indvindingsboring til almene vandværker. BNBO er karakteriseret som et område, hvor der kan være en relativ ringe fortynding af en eventuel forurening, der måtte ske på terræn, samt relativt kort transporttid for grundvandet til boringen. Der er dermed kort tid til at træffe forholdsregler, hvis der skulle ske forurening af grundvandet. Inden for BNBO er der derfor en særlig risiko for forurening af det grundvand, som bruges til drikkevand, hvis der opstår en forurening.

BNBO vurderer at udgøre nogle af de mest sårbare områder omkring en vandværksboring, og skal af den grund friholdes for alle former for bygninger, anlæg eller ændret arealanvendelse, der kan medføre øget risiko for forurening af grundvandet. Placeringen og opstillingen af VE-anlæg inden for disse områder vurderes derfor som udgangspunkt at være i strid med udpegningens formål.

25 meters beskyttelseszone omkring vandværksboringer

Der er ved lov udlagt en cirkelformet beskyttelseszone med en radius på 25 meter omkring alle almene vandværksboringer. Det betyder, at der inden for 25 meter zonen ikke må anvendes pesticider, og at jorden ikke må dyrkes og gødes til erhvervsmæssige og offentlige formål.

Formålet med 25 meter beskyttelseszonen er at sikre en væsentlig ekstra beskyttelse nær almene vandværksboringer. Forureningskilder nær vandindvindingsboringer medfører en særlig risiko, fordi der kan være en relativ ringe fortynding af en eventuel forurening samt relativ kort transport ned til grundvandet og dermed kort tid til at træffe forhold, hvis der skulle ske forurening.

25 meter beskyttelseszonen vurderes at udgøre nogle af de mest sårbare områder omkring en vandværksboring, og skal af den grund friholdes for alle tidligere bygninger, anlæg eller ændret arealanvendelse, der kan medføre øget risiko for forurening af grundvandet. Placeringen og opstillingen af VE-anlæg inden for disse områder, vurderes derfor som udgangspunkt at være i strid med udpegningens formål.

Bevaringsværdige landskaber

Det er en national interesse at sikre hensynet til landskab, geologi og kulturarv af national og international betydning, herunder vores kystlandskaber. Landskabets karakter er det særlige udtryk, der bliver skabt i samspillet mellem naturgrundlaget, arealanvendelse og de rumlige visuelle forhold, og får områder til at skille sig ud. De landskabelige værdier knytter sig til de mest karakteristiske og oplevelsesrige landskaber af høj kvalitet.

Bevaringsværdige og større sammenhængende landskaber er udpeget i kommuneplanen. Udpegningen har til formål, at landskaberne sikres og bevares. De skal derfor som udgangspunkt friholdes for byggeri og tekniske anlæg, så de landskabelige kvaliteter og oplevelser ikke udviskes eller forsvinder for bestandigt. For at fremme vedvarende energi i Danmark er det gjort muligt at opstille vindmøller og solceller i herregårds- og godslandskaber, uden disse er af en særlig kvalitet. Der er dog udpeget mindre delområder med hovedgårdslandskaber af stor skala ved henholdsvis Urup hovedgård, Julianelyst, Tamdrup Bisgård og Serridslevgård. Disse landskaber beskrives som sårbare over for høje anlæg som vindmøller.

Opstilling af VE-anlæg inden for kommunens udpegninger af bevaringsværdige landskaber er derfor ikke i overensstemmelse med formålet bag den nationale interesse.

Kystnærhedszonen

Det er en national interesse, at de åbne danske kyster bevares og at offentlighedens adgang til kysten sikres og udbygges. Kystlandskaberne afspejler visse steder landets naturgrundlag og geologiske udvikling. Den nationale interesse har til formål at sikre, at kystområderne søges friholdt for ny bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængig af en kystnær placering. Etablering af anlæg eller udlæg af ny byzone i landzonen inden for kystnærhedszonen kræver en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse. Da der endnu ses vid mulighed for udlæg og opstilling af VE-anlæg uden for kystnærhedszonen i Horsens Kommune, medtages kystnærhedszonen af hensyn til de nationale interesser, som en del af Zone 2, hvor opstilling af VE-anlæg som udgangspunkt ikke er muligt.

Strandbeskyttelseslinjen

De åbne danske kyster er en national interesse, hvorfor den kommunale planlægning skal tage særligt hensyn til dette. Jf. §15 i naturbeskyttelsesloven gælder der en streng beskyttelse af de danske kystlandskaber inden for strandbeskyttelseslinjen. Strandbeskyttelseslinjen strækker sig fra strandbredden og 300 meter ind i landet, dog

kun 100 meter eller mindre i sommerhusområder. Formålet med beskyttelsen er at bevare de åbne kyster og de landskabelige, naturmæssige og rekreative værdier, der er knyttet til kysterne. Strandbeskyttede arealer er dermed forbudszoner, hvor der som hovedregel ikke må foretages ændringer af den eksisterende tilstand. Det betyder, at man ikke må bygge eller indrette sig lige så frit, som andre steder i landet. Man må f.eks. ikke opføre bebyggelse og anlæg. Udlæg og opstilling af VE-anlæg inden for strandbeskyttelseslinjen er derfor ikke i overensstemmelse med beskyttelseslinjens formål.

Fortidsmindebeskyttelseslinjer

Kulturhistoriske og bygningsmæssige bevaringsværdier er en national interesse, hvorfor den kommunale planlægning skal tage særligt hensyn til disse. Fortidsmindebeskyttelseslinjer tilfalder udvalgte fortidsmindetyper, hvis de er synlige over terrænet og ikke opført i eller senere end år 1865, jf. bilag 1 til Museumsloven. Der er altså tale om konkrete og synlige kulturhistoriske bevaringsværdier i landskabet. Fortidsmindebeskyttelseslinjerne har til formål at sikre den landskabelige oplevelse af fortidsmindet samt sikre arkæologiske spor i undergrunden. Inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen, jf. §18 i naturbeskyttelsesloven, gælder der en streng forbudszone mod tilstandsændring på og omkring fortidsmindet, dette gælder også tilplantning. VE-anlæg på arealer beliggende indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen er ikke i overensstemmelse med beskyttelseslinjens formål.

Sø- og Åbeskyttelseslinjer

Indsatsen for at bevare eksisterende naturområder som levesteder for naturligt hjemmehørende arter af planter og dyr er en national interesse, hvorfor den kommunale planlægning skal tage særligt hensyn til dette. Jf. §16 i naturbeskyttelsesloven gælder der en streng beskyttelse inden for afstand af 150 meter fra søer med en vandflade på mindst 3ha og de vandløb, der er registreret med en beskyttelseslinje. Sø- og åbeskyttelseslinjen har til formål at sikre den landskabelige oplevelse af søer og vandløb, samt at sikre, at dyr og planter kan anvende de sø- og vandløbsnære arealer som levested og forbindelsesvej. VE-anlæg på arealer beliggende indenfor sø- og åbeskyttelseslinjen er ikke i overensstemmelse med beskyttelseslinjernes formål.

Fredskov

Den nationale interesse vedrørende natur og miljø fokuserer på og har til formål at sikre bevaringen af eksisterende naturområder som levesteder for naturligt hjemmehørende arter af planter og dyr. Fredskov som begreb er mere end 200 år gammelt og stammer tilbage fra Fredskovforordningen for Kongeriget i 1805. Formålet med forordningen var dels at øge skovarealet og dels at bevare eksisterende skovareal. Danmark var på daværende tidspunkt kun dækket af ca. 4% skov, så hensigten var ikke at frede træerne, men at sikre skoven som produktionsgrundlag og derved en holdbar forsyning af træ.

Langt den største del af de danske private skove og alle offentlige skove er fredskovpligtige i dag. Arealer med fredskovspligt er arealer, hvor der altid skal være skov. Det betyder, at skoven skal gentilplantes med træer, efter både planlagt hugst og efter stormfald. VE-anlæg på arealer med fredskovspligt er ikke i overensstemmelse med arealernes formål.

SOLCELLER

Introduktion

Med Tematillæg for VE-anlæg og Skovrejsning vedtager Byrådet en ny retningslinje om solceller til den eksisterende kommuneplan.

Den nye retningslinje fremsætter mål og retningslinjer for solceller i Horsens Kommune samt peger på seks interesseområder, hvor der er tilkendegivet interesse for at opføre større solcelleanlæg. Horsens Kommune har modtaget tilkendegivelser i forbindelse med Planstrategi 2023, samt indkaldelsen af idéer og forslag for VE-anlæg og skovrejsning i starten af 2024.

Interesseområderne har ikke bindende karakter og bruges i forbindelse med tematillægget som en indikation af, hvor der på sigt kan ske at finde en planlægning for solcelleanlæg sted.

Den nye retningslinje og interesseområder for større solcelleanlæg kan ses på retningslinjekortet nedenfor.

Mål

- Horsens Kommune vil arbejde for, at der bliver etableret eller kan ske udbygning af VE-anlæg inden for kommunen, svarende til minimum 10 % af elforbruget på årsbasis i kommunen inden 2030.
- Horsens Kommune vil fremme integrationen af decentrale, vedvarende energiforsyningsformer bredt, så disse kan supplere de store centrale produktionsanlæg.
- Horsens Kommune vil prioritere store solcelleprojekter, der
 - Etableres inden for de i kommuneplanen udpegede interesseområder for solceller
 - Etableres og udvikles med lokalopbakning og medejerskab
 - Etableres som multifunktionelle anlæg med f.eks. faunapassager og rekreative stier.
 - Etableres med synergivirkninger og løfter lokalområdet udenfor eller i tilknytning til anlægget, f.eks. igennem forøgelse af omkringliggende naturtyper og -områder samt styrker og kommer lokalområderne til gavn.
 - Etableres med en placering, der sikrer synergivirkninger med andre energianlæg eller aftagere af den producerede strøm
- Horsens Kommune vil prioritere, at solceller til eget forbrug etableres på tage eller bygninger, samt at disse udformes, så de indgår på en harmonisk måde i bygningernes arkitektoniske formsprog.

Retningslinjer

6.8.1. Der skelnes imellem:

- Større solcelleanlæg: primært til forsyningsnettet, lokalt forbrug eller større end 5 ha.
- Mindre solcelleanlæg: primært til eget forbrug eller mindre end 5 ha.

6.8.2. Som udgangspunkt kan planlægning for større solcelleanlæg kun finde sted inden for Zone 1, jf. "6.7.

Planlægning for vedvarende energianlæg", og for eksempel i de udpegede interesseområder, som vist på retningslinjekortet herunder.

6.8.3. Som udgangspunkt kan planlægning for større solcelleanlæg ikke finde sted inden for Zone 2, jf. "6.7. Planlægning for vedvarende energianlæg" .

6.8.4. Som udgangspunkt igangsætter kommunen ikke planlægning for større solcelleanlæg, før der foreligger et projektforslag, der er tilpasset i samarbejde med de berørte naboer.

6.8.5. Solcelleanlæg til produktion af strøm, til eget forbrug for husstande, landbrug og virksomheder, skal som udgangspunkt placeres på tagflader. Er det ikke muligt, skal mindre anlæg til egenproduktion placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelse, og dér hvor de ikke er til gene i forhold til støj, genskin og skygger eller forstyrrer indsigt og udsyn væsentligt for f.eks. naboer, trafikanter eller lignende.

6.8.6. Placering af mindre solcelleanlæg på terræn i eksisterende erhvervsområder eller bynære områder bør kun tillades, hvor det ikke begrænser muligheden for erhvervs- og byudvikling.

6.8.7. Solcelleanlæg skal fjernes senest ét år efter, at driften er ophørt. Arealet skal tilbageføres til tidligere eller egnet anvendelse, for eksempel landbrug eller udlægges som natur.

6.8.9. Anlagte og udlagte veje samt deres tilhørende arealer skal respekteres inden for et solcelleanlæg. Disse arealer skal friholdes for paneler eller andet anlæg, og der skal ligeledes sikres en sikkerhedszone omkring disse arealer på minimum 6 meter ved lige vej og op til 15 meter i kurver for at trafiksikkerheden. I sikkerhedszonen må der ikke forekomme solpaneler. Nedlægges vejarealet efter godkendelse fra vejmyndigheden, kan denne reservation ophæves for det pågældende vejstykke.

6.8.10. Det skal i forbindelse med planlægningen sikres, at støj fra anlæggene, herunder også transformerstationer, ikke påvirker naboer og dyreliv, f.eks. at støj fra køling på anlæggene holdes til et minimum.

6.8.11. Ved planlægning for solcelleanlæg inden for områder med særlige drikkevandsinteresse (OSD) og indvindingsoplande til vandværker, jf. "8.5. Grundvand ", skal der altid forinden udarbejdes en grundvandsredegørelse.

6.8.12. Ved planlægning for solcelleanlæg, herunder særligt større anlæg, skal der tages hensyn til og sikres, at de ikke er til hinder for udbygning af eksisterende el- og gastransmissionsanlæg, herunder også højspændingsstationer, jf. "6.5. Højspændingsledninger og naturgasledninger" .

6.8.13. Ved planlægning, for særligt større solcelleanlæg i det åbne land, skal det sikres, at etableringen og driften af anlæggene ikke har en negativ påvirkning på naturbeskyttelsesinteresserne, herunder områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, økologiske forbindelser, samt potentielle naturområder og økologiske forbindelser.

6.8.14. Ved planlægning for solcelleanlæg, herunder særligt større anlæg, skal det sikres, at det bærende grundlag for nedenstående udpegninger, ikke sløres eller påvirkes negativt i en væsentlig grad ved etableringen af det pågældende anlæg:

- Landskaber , herunder særlige udsigter og uforstyrrede kvaliteter samt landskabelige værdier og lokale landskabskarakterer.
- Geologiske interesser , herunder deres sammenhænge og fortællerværdier i kommunens landskaber.
- Værdifulde kulturmiljøer , herunder deres kulturhistoriske oplevelses- og fortællerværdi.
- Kirkeomgivelser og deres fremtræden som letgenkendelige, kulturhistoriske vartegn.

Afstand til naboer

6.8.15. Ved planlægning for solcelleanlæg i nærheden af landsbyer, sommerhusområder og kolonihaveområder skal der sikres en minimumsafstand til anlægget på 150 meter.

6.8.16. For spredt bebyggelse, der er registreret som beboelse i BBR, gælder der følgende minimumskrav, afhængig af planlægningssituationen:

- 150 meter, målt fra beboelsen, hvis der planlægges for solceller på én side.
- 300 meter, målt fra beboelsen, hvis der planlægges for solceller på to sider, eller yderligere én side jf. 6.8.16., pkt. 1
- 750 meter, målt fra beboelsen, hvis der planlægges for solceller på tre sider, eller én eller flere sider jf. 6.8.16, pkt. 1-2

6.8.17. Afstanden jf. 6.8.16. til nærmeste bygning, registreret som beboelse i BBR, kan være mindre på baggrund af en konkret vurdering af forholdene, eller hvor ejer/lejer af beboelsen er indforstået hermed, eller der er indgået aftale om opkøb.

Beplantning, faunapassager og rekreative forbindelser

6.8.18. Anlæggenes virkning som fysiske barrierer for både dyr og mennesker skal minimeres.

6.8.19. Eksisterende offentligt tilgængelige stiforbindelser og markveje skal søges opretholdt og udbygget i forbindelse med planlægningen for større solcelleanlæg.

6.8.20. Eksisterende levende hegn og enkeltstående træer, inden for større solcelleanlæg, skal som udgangspunkt bevares eller bruges som en del af den afskærmende beplantning.

6.8.21. Der skal skabes faunapassager gennem anlæggene. Passagerne skal placeres, så de i videst mulige omfang skaber sammenhæng mellem naturområder og fungerer som økologiske forbindelser. Antallet og bredden af faunapassager fastlægges på baggrund af en analyse af de stedsspecifikke forhold.

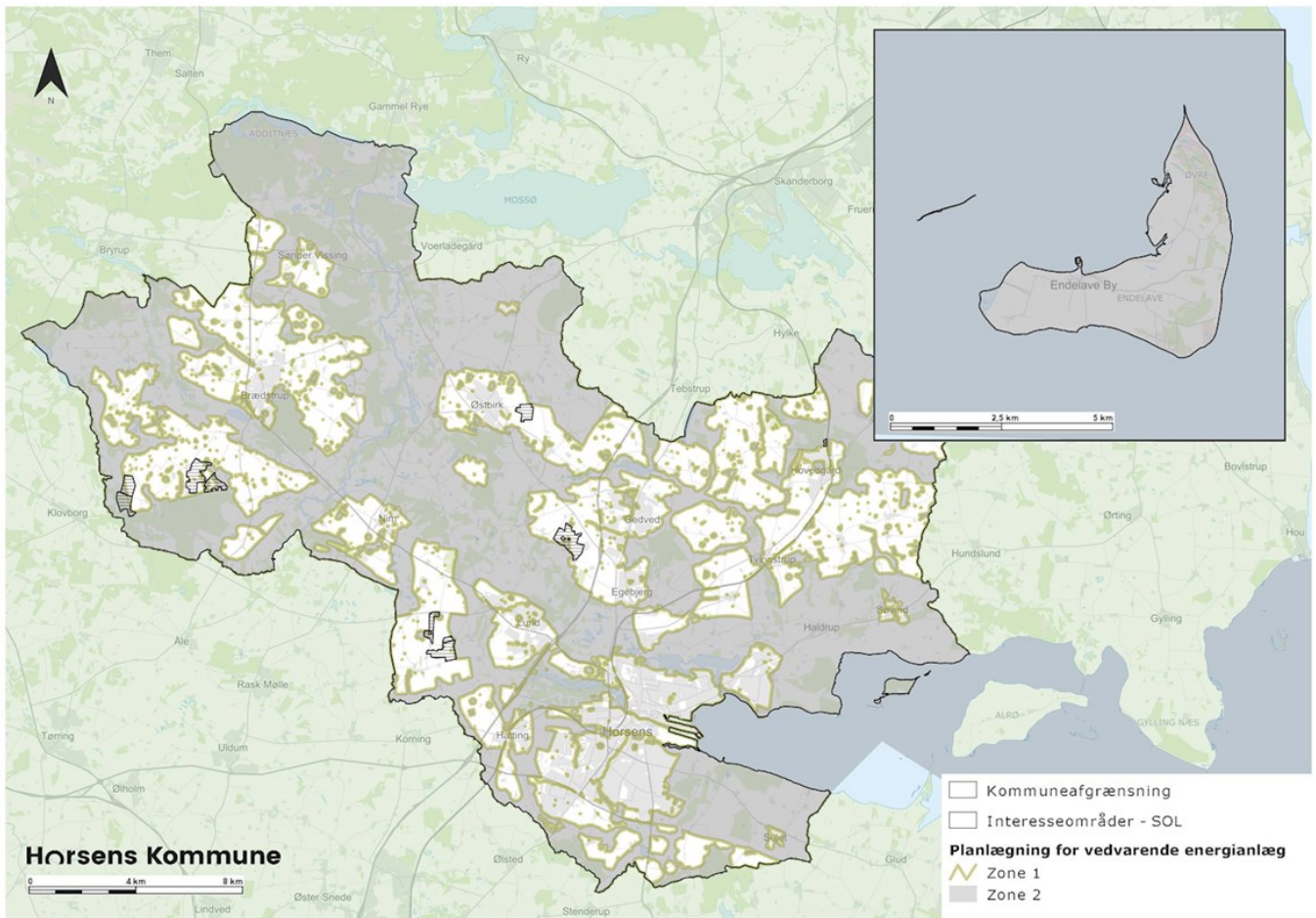
6.8.22. Der bør etableres afskærmende beplantning, hvor solcelleanlæg etableres i nærhed til beboelse, eller hvor der er indsigt til området fra omkringliggende veje, af hensyn til indsigts- og udsynsgener.

6.8.23. Omfanget af den afskærmende beplantning vil bero på en konkret vurdering af områdets landskabskarakter og stedspecifikke forhold.

6.8.24. Afskærmende beplantning skal sammensættes af et bredt udvalg af arter hjemmehørende i Østjylland, gerne lokalt forekommende arter, der bidrager til størst mulig biodiversitet.

6.8.25. Afskærmende beplantning etableret jf. 6.8.22., skal sikre en afskærmende funktion tidligt. For at sikre den afskærmende effekt skal beplantningen plejes og om nødvendigt suppleres i anlæggets levetid.

6.8.26. Arealet mellem panelrækker skal plejes, så naturen ikke skades. Det kan eksempelvis ske ved slåning eller afræsning med dyr.

Billedet viser retningslinjekortet for solceller, herunder hvordan de udpegede interesseområder til solceller ligger i forhold til Zone 1, jf. retningslinjen for Planlægning for vedvarende energianlæg.

Kortet findes som dynamisk kort i det digitale planforslag.

Redegørelse

Regeringens Klimaaftale om grøn strøm og varme fra 2022 sætter et national mål, om der skal findes en firedobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030. Det er vigtigt, at den grønne omstilling og udbygningen af solenergi sker på en måde, der viser hensyn til f.eks. natur, landskab og naboer, så indpasningen af solcelleanlæg balanceres i forhold til de mange øvrige samfundsmæssige interesser, der også skal findes plads til i arealanvendelsen.

Til at hjælpe omstillingen på vej er der sket flere planlovsændringer, samt der er blevet udarbejdet en bekendtgørelse vedrørende lokalplanpligtige solceller i det åbne land ("Solcellebekendtgørelsen", BEK nr. 440 af 03/05/2024), der har sit ophæng i planloven.

Ved et solcelleanlæg forstås paneler, stativer, invertere og transformere, herunder eventuelle teknikbygninger, hegn og eventuel afskærmning, herunder beplantningsbælter, som opstiller etablerer i forbindelse med et solcelleanlæg.

Solcellebekendtgørelsen fastslår, at der skal udarbejdes en retningslinje til kommuneplanen, der angiver kommunens retningslinjer for opstilling af lokalplanpligtige solceller i det åbne land. Retningslinjerne skal også varetage

planmæssige hensyn, herunder f.eks. nabohensyn, kulturhistoriske værdier, natur, landskab og geologi samt offentlighedens adgang til den omgivende natur.

Af Solcellebekendtgørelsen fremgår der minimumsafstande, der bør overholdes i forbindelse med planlægningen for lokalplanpligtige solcelleanlæg i det åbne land. Der bør som minimum være 150 meter fra solcelleanlæggene til landsbyer, sommerhus- og kolonihaveområder. For spredt bebyggelse gælder der forskellige afstande, alt afhængig af den pågældende planlægningssituation. For det første solcelleanlæg i et område bør der som minimum holdes enten 150, 300 eller 750 meter til anlægget, afhængigt af, om der planlægges for anlæg på henholdsvis én, to eller tre sider af beboelse registreret i Bygnings- og Boligregistret. Sker planlægningen og udbygningen af solcelleanlæg derimod drypvis, kan der være forskellige sammensætninger af ovenstående afstandskrav, som bør overholdes, se figur 6.a.-6.c., der illustrerer forskellige planlægningssituationer.

Afstandskravet til beboelse kan afviges, så den gøres kortere, på baggrund af en vurdering af de konkrete forhold, eller hvis der forud for planlægningen og etableringen af anlægget er indgået aftaler herom. Det vil sige, at ejer eller lejer af berørt beboelse er indforstået med en kortere afstand til anlægget, eller at der er indgået aftale om opkøb af ejendomme, med henblik på nedlæggelse af beboelsen. Ved en konkret vurdering af om det er muligt med kortere afstande fra beboelse til anlæg, vil forhold som f.eks. eksisterende bygninger, terrænforhold eller skov, der udgør en permanent visuel barriere, være med til at tale for, at afstanden kan mindskes. Afstandskravet gælder for alle dele af et givent solcelleanlæg, og skal derfor også kunne eftervises i forhold til eksempelvis afskærmende beplantning.

Solcellebekendtgørelsen fastsætter, at der som udgangspunkt bør etableres afskærmende beplantning omkring et anlæg, hvis det ligger i nærheden af beboelse. Ligesom for selve anlægget bør beplantning vurderes og tilpasses i forhold til det konkrete landskab og de bærende rumlige og visuelle karakterer.

Planlægning for solcelleanlæg i Horsens Kommune

Planlægning for større solcelleanlæg i Horsens Kommune skal ske i overensstemmelse med tematillæggets nye retningslinje, "6.7. Planlægning for vedvarende energianlæg". Det vil sige, at planlægning for solceller skal være i overensstemmelse med henholdsvis Zone 1 og 2. Zonerne er udlagt for at indikere, hvor det som udgangspunkt kan være muligt og ikke muligt at planlægge for VE-anlæg.

Inden for Zone 1 findes der udpegninger af f.eks. større sammenhængende, uforstyrrede landskaber, eller landskaber med særlige udsigter. I den eksisterende retningslinje vedrørende landskaber står der, at inden for disse udpegninger skal der udvises tilbageholdenhed med at planlægge for ny bebyggelse eller tekniske anlæg. Dette kommer dog an på en konkret vurdering af, hvordan det er muligt at tilpasse de enkelte projekter til de forhold, der kendetegner landskaberne. Dette kan dokumenteres igennem visualiseringer, der viser, hvordan projekterne med nødvendig afskærmende beplantning påvirker og er tilpasset landskaberne.

Som udgangspunkt er kommunens udpegede og samlede naturbeskyttelsesinteresser varetaget af Zone 2. Grønt Danmarkskort, herunder områder med naturbeskyttelse og økologiske forbindelser samt §3-beskyttede naturtyper og Natura2000-områder, er derfor som udgangspunkt beskyttet mod direkte påvirkning og planlægning for solcelleanlæg inden for udpegningerne i Zone 2. Uagtet den varetagelse af naturinteresserne som Zone 2 udgør, skal alle projekter screenes for, om de udgør væsentlige påvirkninger på henholdsvis miljøet, de internationale

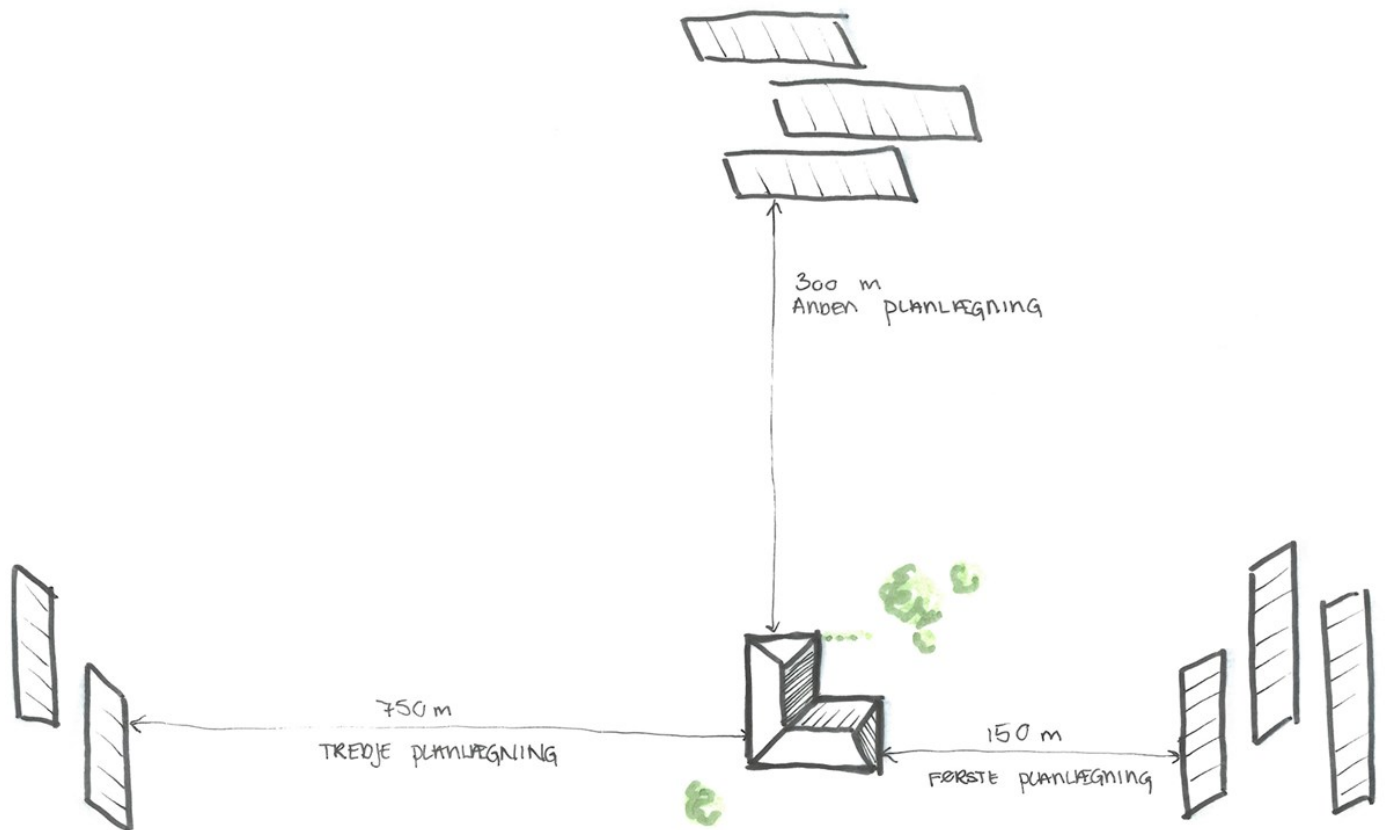
naturbeskyttelsesområder og de stærke beskyttede dyre- og plantearter, der findes på EU's habitatdirektivs bilag IV. Natur er dynamisk og under konstant udvikling, og levende dyr og planter bevæger sig efter deres habitater, uanset om dette er inden for en beskyttende udpegning eller ej. Derfor kan screeningen af et projekt og planlægningen godt konkludere, at selv planlægning i Zone 1 kan have så væsentlig en påvirkning på naturområder, dyre- og plantearter, at det ikke er muligt at gennemføre projektet.

I forbindelse med kommuneplanlægningen skal de nationale interesserede varetages, så den efterfølgende lokalplanlægning ligeledes er i overensstemmelse med disse. Blandt de nationale interesser er "Værdifulde kulturmiljøer" og "Kirkeomgivelser", der er udpeget i kommuneplanen. Udgangspunktet er, at disse afspejler den kulturhistoriske udvikling af landskabet igennem forskellige perioder. Disse fortællerværdier og pejlemærker i landskabet skal så vidt muligt søges friholdt for slørende eller forringende bebyggelse og anlæg. I forbindelse med planlægningen for solceller kommer det an på en konkret vurdering af, om og i hvilket omfang et solcelleanlæg vil påvirke de kulturhistoriske værdier. Grundet solcellernes karakter og særligt højde vurderer Horsens Kommune, at det kan være muligt at tilpasse eller afskærme anlæggene i landskabet omkring kulturmiljøer og i nærheden af kirker, så de ikke har en væsentlig negativ påvirkning af det udpegede.

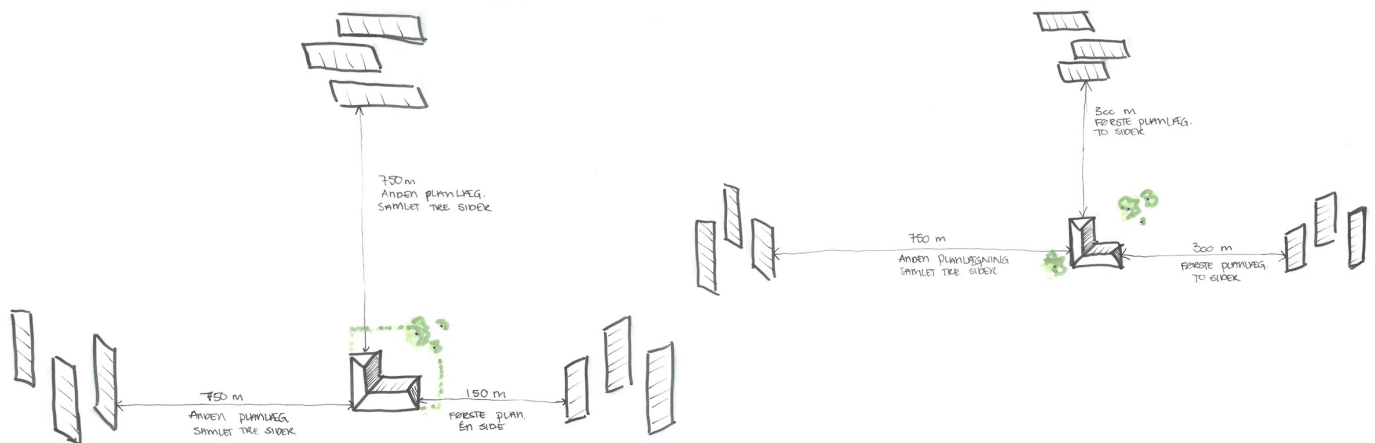
Horsens Kommune vil, hvis projektet er placeret i nærheden af kirker, foretage en vurdering af det konkrete projekt og landskabet, med henblik på, om det er hensigtsmæssigt, at der indledes en tidlig dialog om tilpasning af projektet med Stiftsøvrigheden.

Solcelleanlæg er oftest store, flade-dækkende anlæg og kan derfor have stor påvirkning på grundvandsressourcen, hvis der planlægges for solceller inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Retningslinjen skal sikre, at der ved planlægning for større solcelleanlæg inden for OSD og indvindingsoplande uden for OSD, skal der udarbejdes en grundvandsredegørelse som baggrund for en konkret vurdering af grundvandsinteresserne i forhold til det pågældende projekt. Grundvandsredegørelsen skal belyse grundvandsressourcens geologiske sårbarhed, grundvandskvaliteten, grundvandsressourcens strategiske betydning og vigtighed for at langtidssikre leje drikkevand til kommunens borgere. Grundvandsredegørelsen skal ligeledes belyse, hvilke tekniske tiltag, der er nødvendige for at beskytte grundvandet, herunder blandt andet at solpanelerne til anlægget ikke må medføre afsmitning af PFAS og andre miljøfarlige eller uønskede stoffer, som vil kunne nedrive til grundvandet.

I forbindelse med den konkrete projektering af solceller vil museet foretage en arkivalsk kontrol af projektet for at vurdere risikoen for enhver fortidsminder. Museet vurderer også, om det er nødvendigt at foretage en forundersøgelse efter museumslovens § 25-27 for at give et udtalelse om væsentlige fortidsminder på arealet. Ved at få foretaget en forundersøgelse, kan man på forhånd få afklaret, om der er fortidsminder på arealet.

Figur 6.a. Billedet viser, at der ved gradvis planlægning for lokalplanpligtige solcelleanlæg, øges afstanden til spredt bebyggelse afhængig af antallet af øvrige, omkringliggende projekter eller antallet af sider omkring bebyggelsen, der planlægges for.

Figur 6.b. - 6.c. Billederne viser to eksempler på andre, alternative planlægningsscenarier. Et, hvor der allerede er etableret et solcelleanlæg, der dækker én side af bebyggelsen. Afstanden til bebyggelsen er 150 m. Der ønsket planlagt for et andet, og større anlæg, der vel medføre, at bebyggelsen er omkranset af solceller på tre sider. Afstanden for det større anlæg bør i den situation være 750 m. Et andet scenarie kunne være, at der er planlagt for et mellemstor anlæg på to sider, med en afstand på 300 m og der ønsket et lille anlæg mere, der betyder at bebyggelsen er omkranset på tre sider. Det nye, lille anlæg bør holde en afstand til bebyggelsen på 750 m.

Potentielle, fremtidige solcelleområder

I forbindelse med indkaldelsen af idéer og forslag, afholdt forud for udarbejdelsen af tematillægget og tidligere ved Planstrategi 2023, har Horsens Kommune modtaget 16 konkrete projektforslag til VE-anlæg. Blandt disse findes seks solcelleprojekter og tre hybridprojekter, der kombineres sol og vind.

De tre hybridprojekter medtages ikke som område i tematillægget, med undtagelse af et mindre solcelleanlæg, der er fremsendt som en del af et hybridprojekt.

Herunder giver en kort introduktion til de seks områder, der vises som interesseområder til solcelleanlæg i kommunen.

I forbindelse med indkaldelsen af idéer og forslag har Horsens Kommune modtaget ønske om

Solcelleområde 01

Et solcelleprojekt omkring Mattrup Gods, Tyrsting. Interesseområdet består af et bruttoareal på ca. 70 ha til solceller. I forbindelse med en potentiel fremtidig planlægning gøres der bl.a. opmærksom på, at projektet ligger inden for udpegningen af et værdifuldt kulturmiljø, delvist inden kommunens tre typer af landskabsudpegninger og i nærheden af Tyrsting Kirke.

Området skal tilpasses i forhold til Zone 2 og medtages derfor delvist som interesseområde.

Solcelleområde 02

Et solcelleprojekt omkring øst for Østbirk, i området Monbjerg. Interesseområdet består af et bruttoareal på ca. 30 ha til solceller. I forbindelse med en potentiel fremtidig planlægning gøres der opmærksom på, at området med tematillægget også udlægges som nyt område, hvor skovrejsning er ønsket.

Solcelleområde 03

Et solcelleprojekt omkring Over Vrønding. Interesseområdet består af et bruttoareal på ca. 78 ha til solceller. I forbindelse med en potentiel fremtidig planlægning gøres der opmærksom på blandt andet skovrejsning ønsket og grundvand.

Området skal tilpasses i forhold til Zone 2 og medtages derfor delvist som interesseområde.

Solcelleområde 04

Et solcelleprojekt sydvest for Biogasanlægget. Interesseområdet består af et bruttoareal på ca. 75 ha til solceller. Projektet skal konkretiseres jf. kommunens retningslinjer vedrørende planlægning for VE-anlæg, herunder også nærværende retningslinje omkring solceller.

Området skal tilpasses i forhold til Zone 2 og medtages derfor delvist som interesseområde.

Solcelleområde 05

Et solcelleprojekt sydøst for landsbyen Tyrsting. Interesseområdet består af et bruttoareal på ca. 100 ha til

solceller. I forbindelse med en potentiel fremtidig planlægning gøres der opmærksom på blandt andet fortidsminder, grønt danmarkskort og skovrejsning ønsket.

Området skal tilpasses i forhold til Zone 2 og medtages derfor delvist som interesseområde.

Solcelleområde 06

Et kombineret solcelle- og vindmølleprojekt nord for Hovedgård Fjernvarme, langs jernbanen. Interesseområdet består af et bruttoareal på lige knap 3 ha til solceller. I forbindelse med en potentiel fremtidig planlægning gøres der særligt opmærksom på nærheden til jernbanen og eventuelle vibrationer herfra.

Grundet afstanden til jernbanen vurderes det ikke muligt med en vindmølle inden for det ønskede område.

Området skal tilpasses i forhold til Zone 2 og medtages derfor delvist som interesseområde.

Energiforsyning og tilslutning

Solcellebekendtgørelsens §3, stk. 2, fastlægger, at der i kommuneplanens retningslinjer bør varetages hensynet til, at et givet solcelleanlæg ikke hindrer udbygningen af eksisterende gas- og eltransmissionsanlæg, herunder højspændingsstationer og i øvrigt ikke må være til hinder for adgangen til øvrige tekniske anlæg.

Større solcelleanlæg kan, at der sker en udbygning af eksisterende infrastruktur i transmissionsnettet. Der bør derfor, i forbindelse med planlægningen, ske en afdækning af dette behov gennem dialog med den lokale distributør eller Energinet, så der i planlægningen kan sikres arealer til den nødvendige udbygning af el-infrastrukturen. Planlægges der for større solcelleanlæg nærmere transformerstationer end 1 km, bør der indledes en dialog med ejeren af det kollektive elforsyningsnet med henblik på at koordinere og afveje udbygningsbehovet.

Derudover bør det også belyses, f.eks. hvilke ledninger – luftbårne eller jordlagte – der eventuelt berøres af anlægget, samt afklares, hvilke respektafstande der som minimum skal holdes til disse.

Multifunktionelt og synergier

Større solcelleanlæg kræver store arealer, oftest landbrugsjord, der som udgangspunkt bør prioriteres til landbrugsdrift og dyrkning. I Horsens Kommune sker der derfor en prioritering af projekter, hvor der arbejdes med multifunktionelle solcelleanlæg eller anlæg, der medfører synergivirkninger i det omkringliggende landskab og lokalsamfund.

Multifunktionelle anlæg skal læses bredt og kan være anlæg, hvor sol og vindenergi kombineres, anlæg der kombineres med naturpleje eller afgræsning af dyr på arealer under panelerne, anlæg der kombineres med rekreative forbindelser eller anlæg, der kombineres med naturgenopretningsprojekter.

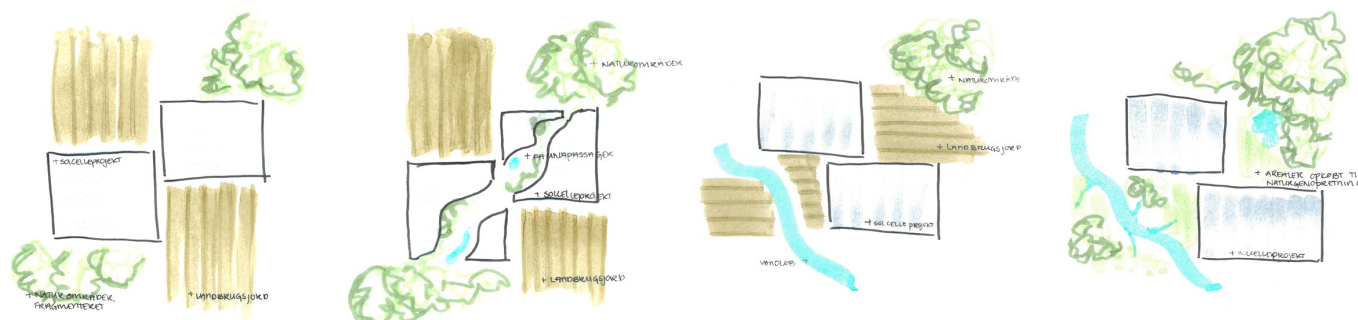
Synergivirkninger taler ind i de virkninger et anlæg har, eller hvad anlægget kan bidrage med, af værdier og gevinster i det omkringliggende område. Synergivirkninger kan eksempelvis være faunapassager igennem anlægget og den værdi, de kan tilføre omkring- eller nærliggende naturområder, samt skabe spredningsmuligheder for både dyr og planter. Det kan være opkøb af nærliggende områder eller ejendomme med henblik på at sikre mulighed for

naturudvikling eller udvidelse af grundvandsmagasinerne. Endvidere kunne det være projekter i medfør af planlægningen for solceller, der giver løft til byrum i lokalområderne eller udviklingsplaner for dem.

Opremsningerne er ikke udtømmende.

Figur 6.d. Billedet viser forskellige principper for multifunktionel anvendelse i forbindelse med planlægning for et solcelleanlæg.

Figur 6.e. - 6.f. Billederne viser et par eksempler på, hvordan et større solcelleanlæg kan skabe synergier med det omkringliggende: Faunapassager der forbinder naturområder og øger spredningsmuligheder for dyrelivet, eller opkøb af arealer til naturgenopretningsprojekter.

VINDMØLLER

Introduktion

Med Tematillæg for VE-anlæg og Skovrejsning vedtager Byrådet en ny retningslinje for vindmøller til den eksisterende kommuneplan. Retningslinjen er en sammenskrivning og ajourføring af de tre tidligere retningslinjer om vindmøller i kommuneplanen.

Tidligere, enkeltstående retningslinjer om vindmøller i Kommuneplan 2021-2033 kan ses her; Vindmøller under 25m , Vindmøller over 25m samt Vindmøller og støj .

Tematillægget berører ikke allerede udlagte rammer til vindmøller i Kommuneplan 2021-2033. Rammerne 99TE01 - Borupgård , 98TE01 - Nim Mark , 98TE02 - Tønning og 82TE01 - Endelave er derfor fortsat gældende.

Horsens Kommune har modtaget tilkendegivelser i forbindelse med Planstrategi 2023 og indkaldelsen af idéer og forslag til VE-anlæg og skovrejsning i starten af 2024. Den nye retningslinje viser fire interesseområder, hvor der er tilkendegivet interesse for at opstille vindmøller.

Den nye retningslinje og interesseområder for vindmøller kan ses på retningslinjekortet nedenfor.

Mål

- Horsens Kommune vil arbejde for, at der bliver etableret, eller kan ske udbygning af VE-anlæg inden for kommunen, svarende til minimum 10 % af elforbruget på årsbasis i kommunen, inden 2030.
- Horsens Kommune vil fremme integrationen af decentrale, klimaneutrale energiforsyningsformer, så disse bedre kan supplere de store, centrale produktionsanlæg.
- Opstilling af vindmøller må kun ske, hvis de kan indpasses i landskabet og der skal, udover de landskabelige værdier, tages hensyn til naboer, kulturhistoriske værdier og naturbeskyttelsesinteresser.
- Store vindmøller må kun opstilles på en måde, der respekterer og er afstemt efter kommunens karakteristiske landskabstræk.
- Horsens Kommune vil arbejde for en vindmøllesanering, så mindre og uheldigt placerede møller bliver erstattet af større og mere hensigtsmæssige møller, der er mere effektive.
- Opstilling af små vindmøller skal tage størst muligt hensyn til boligområder, naturområder, turist- og ferieområder samt andre miljøfølsomme områder.
- Der skal sikres en koordinering med store vindmøller og udlagte vindmølleområder, så produktionsvilkårene for de store, mere effektive vindmøller ikke forringes.
- Vindmøller må ikke opstilles, hvis de er til gene for eksisterende eller planlagt støjfølsom arealanvendelse.

Retningslinjer

6.9.1. Der må som udgangspunkt ikke opstilles vindmøller i områder, der er udlagt til boligformål, eller inden for bevaringsværdige landskaber.

6.9.2. Vindmøller må ikke opstilles nærmere beboelse, end minimum 4 x vindmøllens totalhøjde. Dette gælder dog ikke for vindmøllejers egen bolig og små vindmøller under 25 meter.

6.9.3. Det skal sikres i planlægningen for vindmøller, at opstillingsmønstrene tilpasses, så driften af vindmøller ikke medfører skyggekast fra møllevinger på nabobeboelse eller husdyrhold, der er følsomme overfor skyggekast, i mere end 10 timer pr. år beregnet som reel skyggetid.

6.9.4. Inden for støjkonsekvenszonen fra vindmølleområder på 0-4x vindmøllernes totalhøjde må der ikke være eller etableres ny beboelse eller anden støjfølsom anvendelse. Vindmølleejers egen bolig er undtaget.

6.9.5. Inden for støjkonsekvenszonen fra vindmølleområder mellem 4-8 x vindmøllernes totalhøjde må der ikke etableres støjfølsomme arealanvendelse, før det ved beregningen er dokumenteret, at de til enhver tid gældende grænseværdier kan overholdes.

6.9.6. Planlægningen af et vindmølleområde kan, forud for opsætningen af nye møller, forudsætte nedtagning af eksisterende vindmøller, og eventuelt købe af eksisterende ejendomme, på vindmøllers bekostning. Tiltagene skal sikre, at vindressourcen i det enkelte område udnyttes bedst muligt med henblik på færre gener og afværgeforanstaltninger for naboerne.

6.9.7. Det skal sikres, at vindmøller har været ude af drift i mere end et år, eller som udgår af varig drift, fjernes uden udgift for det offentlige. Ved nedtagning af vindmøller skal tilhørende adgangsveje fjernes og fundamenter skal fjernes til minimum én meter under terræn. Herefter skal arealet reetableres til anden anvendelse, dog levere samme anvendelse, som de tilstødende naboarealer.

Store vindmøller over 25 meter

6.9.8. Den nærmere afgrænsning af nye vindmølleområder, placering og opstillingsmønstre for vindmøllerne fastlægges i en planlægning, der som minimum omfatter et kommuneplantillæg og en lokalplan for de enkelte områder. Afgrænsning, placering og opstillingsmønster belyses i en VVM-redegørelse.

6.9.9. I områder, hvor der opstilles mere end én vindmølle, skal vindmøllerne opstilles i klynger. Hvis der opstilles mere end to vindmøller, skal møllerne opstilles i et let opfatteligt geometrisk mønster som f.eks. en linje.

6.9.10. Vindmøller skal opføres med rørtårn og 3-bladede rotor, have en hvidlig/lysegrå ikke reflekterende overflade, og have omdrejningsretning med uret (betragtet med vinden). Det skal tilstræbes, at de opstilles med ensartet indbyrdes afstand.

6.9.11. Forholdet mellem navhøjde og rotordiameter skal for vindmøller ligge mellem 1:1,1 og 1:1,35.

6.9.12. Inden for hver klynge skal vindmøllerne have ensartet udseende, og navhøjderne skal flugte indbyrdes og være tilpasset landskabets linjer.

6.9.13. Vindmøller må ikke forsynes med iøjnefaldende udsmykning, skilte, tekster mv. Dog må vindmølleproducentens logo (firmanavn) være synligt på vindmølletoppen (huset), hvis det ikke vurderes at fremtræde visuelt dominerende i forhold til omgivelserne.

6.9.14. Der skal i lokalplanlægningen være mulighed for at tilpasse opstillingsmønsteret til de lokale forhold, herunder andre vedtagne planer, fx i nabokommuner.

6.9.15. Der skal ved planlægning for nye vindmøller, nærmere end 28 x totalhøjden fra eksisterende eller planlagte møller, redegøres for anlæggenes påvirkning af landskaber herunder blandt andet, hvorfor påvirkningen anses for at være af ikke væsentlig karakter.

6.9.16. Der skal ved vurdering af vindmøllernes påvirkning af landskabet tages hensyn til karakteren af det landskab møllerne er placeret i, de tilgrænsende landskabers karakter og den kumulative effekt, i forhold til andre eksisterende rammer og vindmølle-interesseområder.

Eksisterende vindmølleområder

6.9.17. Endelave – 82TE01 – Der kan opstilles maks. 1 vindmølle med en totalhøjde på 75 meter.

6.9.18. Nim Mark - 98TE01 – Der kan opstilles maks. 2 vindmøller med en maks. totalhøjde på 75 meter. Vindmøllerne opstilles med en indbyrdes afstand på mellem 4 og 5 x rotordiameter alt efter opstillingsmønster. Området skal planlægges i sammenhæng med naboområdet i Hedensted Kommune.

6.9.19. Tønning – 98TE02 – Der kan opstilles maks. 2 vindmøller med en maks. totalhøjde på 75 meter. Vindmøllerne opstilles med en indbyrdes afstand på mellem 3 og 4 x rotordiameter alt efter opstillingsmønster.

6.9.20. Borupgård – 99TE01 – Der kan opstilles maks. 3 vindmøller med en totalhøjde mellem 100 og 125 meter. Vindmøllerne opstilles med en indbyrdes afstand på mellem 3 og 4 x rotordiameter alt efter opstillingsmønster.

Små vindmøller under 25 meter

6.9.21. Der kan uden planlægning opstilles husstands vindmøller (totalhøjde op til 25 meter) i umiddelbar tilknytning til bebyggelsen, hvis dette kan ske i harmoni med omgivelserne.

6.9.22. Mini-, mikro-, cylinder-, og andre små vindmøller må kun opstilles/opsættes, hvis det vurderes, at de visuelt og støjmessigt ikke vil være til gene for de omkringboende.

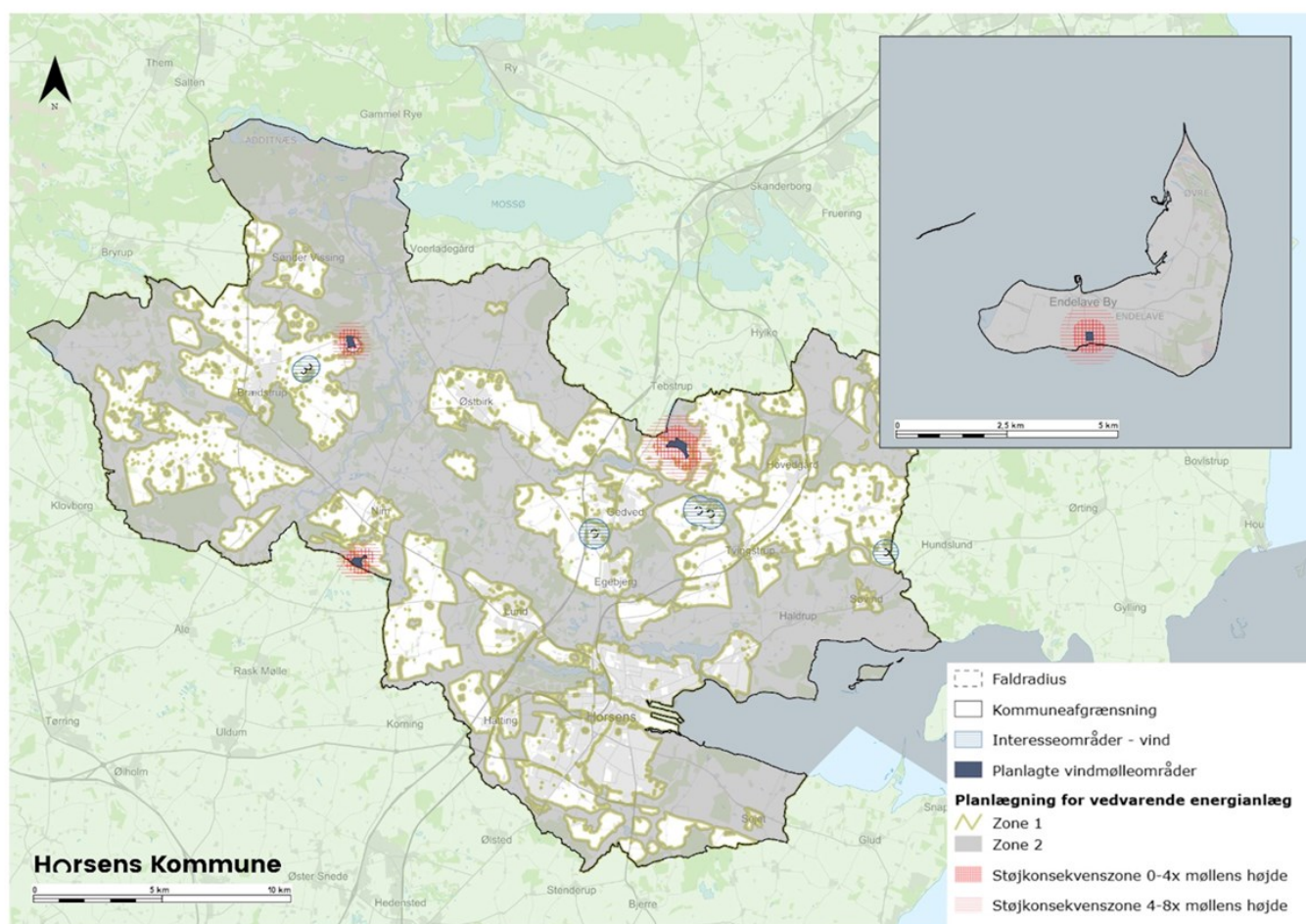
Sikkerhedsafstande

6.9.23. Vindmøller må ikke opstilles nærmere end 200 m fra radiokædeforbindelser uden tilladelse fra IT- og Telestyrelsen eller Forsvarsministeriet.

6.9.24. Ved opstilling af vindmøller, skal der tages hensyn til højdebegrænsninger og indflyvningszoner omkring flyvepladser og lufthavne.

6.9.25. Af hensyn til trafiksikkerheden skal vindmøller som minimum placeres i en afstand af 1x vindmøllens totalhøjde fra overordnet vej, jernbanestrækninger og fra det rutenummererede vejnet.

6.9.26. Vindmøller må ikke opstilles nærmere højspændings- og luftledninger end vindmøllens totalhøjde + 15 meter.

Billedet viser retningslinjekortet for vindmøller samt de relevante udpegninger, herunder nye interesseområder til vindmøller, eksisterende rammer og udlagte støjkonsekvenszoner.

Kortet findes som et dynamisk kort i det digitale planforslag.

Redegørelse

Energistyrelsen har offentliggjort en opgørelse i oktober 2023, hvoraf det fremgår, at der i Horsens Kommune findes 8 nettilsluttede vindmøller. De har en tilsluttet kapacitet på over 25 kW hver. De eksisterende vindmøller er placeret ved Enner, Hatting, Nim, Vestbirk, Tønning, Underup og på Endelave.

Der er tale om ældre vindmøller, fire er opstillet i 1980'erne, én i slutningen af 1990'erne og de sidste tre i år 2000. De forventes at være udtjente inden for den nærmeste årrække. Det kan være svært at udnytte eksisterende, udlagte rammer til nye og mere effektive vindmøller, da nye, moderne vindmøller er større end det rammerne muliggør.

I Kommuneplan 2021-2033 er der udlagt fire rammer til teknisk anvendelse i form af opstilling af vindmøller. Opstillingen kan kun ske under forudsætning af, at øvrige retningslinjer for opstilling af vindmøller inden for de udpegede områder overholdes.

Rammeområderne og udnyttelsen af disse fordeler sig således:

- Endelave (82TE01), én mølle af maks. 75 meter. Rammen er forud for tematillægget fuldt udnyttet.
- Nim Mark (98TE01), to møller af maks. 75 meter. Der findes en gældende lokalplan fra 1999 delvist inden for rammen, der muliggør to møller. Forud for tematillægget, er begge mølle etableret, hvor af den ene står inden for rammen.
- Tønning (98TE02), to møller af maks. 75 meter. Der findes en gældende lokalplan fra 1999 delvist inden for rammen, der muliggør to møller. Forud for tematillægget, er én mølle etableret inden for rammen. Den tilbageværende mølleplads ligger uden for rammen.
- Borupgård (99TE01), tre møller af størrelsen 100-125 meter i totalhøjde. Rammen er forud for tematillægget ikke udnyttet.

I bestræbelserne på at øge andelen af vedvarende energi fra vindmøller, og set i lyset af de få muligheder der er i et befolknings-, natur- og kulturintensivt område som Horsens Kommune, er det vigtigt, at der sikres en høj udnyttelse af den tilgængelige vindressource i de udlagte områder. Dette vil ske ved opstilling af vindmøller med stor effekt.

Opstilling af nye, større og mere effektive vindmøller, giver dem en mere markant rolle i landskabet. Dette øger behovet for at sikre, at vindmøller opstilles i klynger og i en let opfattelig geometri af hensyn til samspillet med de overordnede landskabstræk.

Store vindmøller

Bekendtgørelsen om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller, (BEK nr. 923 af 06/09/2019), fastlægger, at der kun kan opstilles vindmøller indenfor de, i kommuneplanen udpegede vindmølleområder, jf. Planlovens §11a, stk. 1, nr. 5.

Retningslinjerne for de eksisterende rammeområder, skal ses i forlængelse af de generelle retningslinjer for opstilling af vindmøller. Retningslinjerne for rammerne fastlægger vindmøllernes maksimale totalhøjde og antal, ud fra hvor mange vindmøller, der forventes at kunne opstilles i de enkelte områder, på baggrund af afstanden til nabobeboelse og en vurdering af det forventede opstillingsmønster. Området afgrænses, så der efterfølgende i lokalplanlægningen er mulighed for at tilpasse et opstillingsmønster til de lokale forhold.

I forbindelse med planlægningen for nye møller i et udlagt vindmølleområde, skal der samtidig søges gennemført en sanering af ældre og evt. uheldigt placerede vindmøller i nærområdet. På den måde kan den uheldige indbyrdes indvirkning af vindmøller med forskellig størrelse, omdrejningstal og den visuelle påvirkning af landskabet reduceres.

Opstilling af vindmøller kræver lokalplanlægning. Lokalplanen skal fastlægge en række bestemmelser om placering, totalhøjder og navhøjder, udseende og adgang m.m. der vil være afledt af statslige anbefalinger og af de lokale forhold. Bestemmelserne skal sikre den mest hensigtsmæssige og mindst forstyrrende påvirkning af omgivelserne.

Fremtidige områders endelige afgrænsning og vejbetjening, det maksimale antal vindmøller i hvert område, minimum og maksimale totalhøjde, samt placering og udseende, fastlægges endeligt i forbindelse med lokalplanlægningen for området.

I forbindelse med en lokalplan og VVM-redegørelse for vindmøller, skal der foretages en vurdering af, om projektet kan være i strid med bevaringsmålsætningerne for et Natura2000-beskyttelsesområde eller de arter som Natura2000-området er udpeget for. Der skal her også undersøges og dokumenteres, at opstillingen af vindmøller ikke påvirker bilag IV-arternes yngle- og rasteområder, eller på individniveau. Der er kendskab til, at planlægning for vindmøller kan medføre udfordringer i forhold til eksempelvis fugle og flagermus, der henholdsvis er beskyttet af Fuglebeskyttelsesdirektivet og Habitatbekendtgørelsen. Vindmøller må ikke opstilles i lavbundsområder, hvis de vil være til hinder for eventuelt kommende naturgenopretningsprojekter.

I forbindelse med den konkrete projektering af de enkelte kommende vindmøllerprojekter vil museet foretage en arkivalsk kontrol af projektet for at vurdere risikoen for eventuelle fortidsminder. Museet vurderer også, om det er nødvendigt at foretage en forundersøgelse efter museumslovens § 25-27 for at give en udtalelse om væsentlige fortidsminder på arealet. Ved at få foretaget en forundersøgelse, kan man på forhånd få afklaret, om der er fortidsminder på arealet.

Potentielle, fremtidige vindmølleområder

I forbindelse med indkaldelse af idéer og forslag afholdt forud for udarbejdelsen af tematillægget og tidligere ved Planstrategi 2023, har Horsens Kommune modtaget 16 konkrete projektforslag til VE-anlæg. Blandt disse findes seks vindmølleprojekter og tre hybridprojekter, der kombinerer sol og vind.

De tre hybridprojekter medtages ikke som interesseområde i tematillægget, med undtagelse af et mindre solcelleanlæg, der er fremsendt som en del af et hybridprojekt.

Herunder gives en kort introduktion til de fire områder, der vises som interesseområder til vindmølleområder i kommunen.

Vindmølleområde 01

I forbindelse med indkaldelse af idéer og forslag og tidligere i fordebatten til Planstrategi 2023 har Horsens Kommune modtaget et ønske om tre vindmøller i landskabet øst for henholdsvis Brædstrup og landsbyen Tønning. Placeringen ligger inden for Zone 1, hvor der kan være mulighed for en fremtidig planlægning. Dertil skal der gøres opmærksom på blandt andet nærhed til Tønning Kirke, en eksisterende vindmølle, en gravhøj og at der findes beskyttet natur, som projektet skal tilpasses omkring. Dertil kommer nabohensynet der skal tilgodeses.

Vindmølleområde 02

I forbindelse med indkaldelse af idéer og forslag har Horsens Kommune modtaget et ønske om en vindmølle ved Danish Crown lige nord for Horsens By. Der er kun fremsendt kortmateriale med en umiddelbar placering af den ønskede vindmølle. Placeringen ligger inden for Zone 1, hvor der kan være mulighed for en fremtidig planlægning. Dertil gøres der opmærksom på blandt andet, at der skal fremsendes mere konkret materiale om projektet, herunder skal der sikres den nødvendige afstand til E45 og at krav til henholdsvis afstand til nærmeste beboelse og støj, samt skyggevirksomheder på disse, kan overholdes.

Vindmølleområde 03

I forbindelse med indkaldelse af idéer og forslag har Horsens Kommune modtaget et ønske om placeringen af to vindmøller mellem Bleld og Ørskov, øst for Gedved. Den ønskede placering af vindmøllerne ligger inden for Zone 1, hvor der kan være mulighed for en fremtidig planlægning. Der skal til planlægningen gøres der opmærksom på, at placeringen ligger i nærheden af bevaringsværdigt landskab, at der findes udpegninger af naturbeskyttelsesområder og flere forskellige udpegninger i forhold til kulturarv og fortidsminder.

Vindmølleområde 04

Forud for indkaldelse af idéer og forslag har Horsens Kommune modtaget et ønske om en vindmølleplacering nord for Søvind, nær kommunegrænsen til Odder Kommune. Den ønskede placering ligger inden for Zone 1, hvor der kan være mulighed for en fremtidig planlægning. Dertil gøres der opmærksom på, at der findes eksisterende vindmøller i Odder Kommune tæt på den ønskede placering. En eventuel vindmølle skal indordne sig efter disse. Yderligere findes der udpegninger af naturbeskyttelsesområder, landskaber med særlige udsigter, samt kulturmiljøer og beskyttede sten- og jorddiger.

Særlige hensyn

Bekendtgørelsen om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller (BEK nr. 923 ad 06/09/2019), fastlægger at afstanden mellem vindmølle og nærmeste nabo skal være minimum 4x vindmøllens totalhøjde. Afstanden skal forebygge, at nabobeboelser ikke påvirkes væsentligt af glimt og skyggekast. Bestemmelsen gælder dog ikke vindmølle ejerens private beboelse. Der kan ikke dispenseres fra denne afstand, ligesom kommunen som myndighed ikke kan øge den med en generel retningslinje. Afstanden til nabobeboelse kan dog – efter en konkret afvejning, være større end bekendtgørelsens krav, hvis det skønnes nødvendigt for at sikre nabobeboelser mod væsentlige gener fra vindmøller. Den planlægningsmæssige begrundelse skal dog altid varetage saglige hensyn. Afstandskravet suppleres af støjgrænserne på nabobeboelse i det åbne land, samt støjfølsom anvendelse. Disse gælder ikke vindmølle ejerens private beboelse. Der kan ikke dispenseres fra støjgrænserne.

Nabobeboelse må ikke blive ramt af skygge fra møllevinger i mere end 10 timer pr. år beregnet som reel skyggetid. Som dokumentation for den reelle skyggetid bør der, udover en produktionsberegning, foreligge detaljerede beregninger af tidspunkter for solopgang, solnedgang, skyggeperiodens start og stop samt varighed for hver af de berørte nabobeboelser. Dette kan afstedkomme påbud om standsning af en vindmølle i givne tidsrum. Dokumentationen kan således også danne grundlag ved kontrol af, om vindmøllen har været lukket ned i tilstrækkeligt antal timer.

I forbindelse med planlægningen skal der tages hensyn til de landbrugsmæssige interesser. Det bør undgås, at vindmølleplacering og vejbetjening giver unødige gener for landbrugets drift.

Bestemmelser om nedtagning af vindmøller efter endt drift skal sikres i en landzonetilladelse eller bonuslokalplan, og der skal desuden tinglyses en fjernelsesdeklaration på vindmøllerne. Vurderer kommunen, at der er en begrundet forureningsrisiko, kan der stilles krav om fjernelse af hele fundamentet. Gennem retningslinjerne sikres det, at udtjente vindmøller ikke får lov at stå ubrugte og forfaldne. Samtidig sikres det, at de dyrkningsmæssige interesser og de oprindelige landskabskvaliteter genskabes.

Vindmøller og landskabet

Nutidige vindmøller er så store, at de landskabeligt set kun bør anbringes i landskaber med en stor skala, eksempelvis slettelandskaber eller på havet, og i alle tilfælde, i god afstand til sårbare landskaber og kysten. Hovedparten af Horsens Kommune består af landskaber i lille eller mellemstor skala, der oftest vil være sårbare over for store tekniske anlæg, som vindmøller på 150 meters højde.

Der er udført en landskabsanalyse, der opdeler kommunen i 17 landskabsområder med hver deres kvaliteter, værdier

og særpræg, som der skal tages hensyn til, i den fysiske planlægning. Vindmøller påvirker primært det landskabsområde de placeres i, men vindmøller på 150 meter påvirker også tilgrænsende landskaber markant. Dette forhold skal afklares inden der kan planlægges for hvert vindmølleområde, og påvirkningen skal være ubetænkelig inden planlægningen kan gennemføres.

Ifølge Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller (Bolig- og Planstyrelsen 2022) skal afvejningen mellem planlægning for vindmøller og landskabsinteresserne primært ske i kommuneplanlægningen, hvor kommunerne skal afveje forandringer i det åbne land, så det sker i respekt for den karakter og kvalitet, der knytter sig til landskaberne.

Kommuneplanerne skal indeholde retningslinjer til sikring af landskabelige bevaringsværdier og beliggenheden af områder med landskabelig værdi. De landskabelige bevaringsværdier kan sløres eller forsvinde, hvis der fx etableres byudvikling eller tekniske anlæg – herunder vindmøller i bevaringsværdige landskaber. Kommuneplanerne skal ligeledes fokusere på de arealer, der har landskabsmæssig værdi, fordi de indgår i en større landskabelig sammenhæng som også opleves på tværs af forvaltningsmæssige grænser. Igennem kommuneplanlægningen skal de større sammenhængende landskaber sikres og bevares. Der skal så vidt muligt undgås at placere nye, større tekniske anlæg, såsom vindmøller, både i og for tæt på landskabsudpegningerne.

Målet er, at der som udgangspunkt ikke sker reduktion af de bevaringsværdige og større sammenhængende landskaber. Hvis landskabsbeskyttelsen reduceres i kommuneplanen, skal kommunen begrunde den ændrede afvejning af interesserne jf. §29, stk. 1. Begrundelsen skal være baseret på en landskabsanalyse (som fx landskabskaraktermetoden, LKM), der kan afdække det landskabeligt ubetænkelige i ændringen.

Ifølge "Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægning" (2023):

Det er en national interesse at sikre hensynet til landskab, geologi og kulturarv af national og international betydning, herunder kystlandskaber. Landskab, geologi og kulturarv vidner om den kulturhistoriske udvikling og tilpasningen til naturgrundlaget. De udgør en værdi og er samtidig grundlæggende samfundsmæssige forudsætninger for livskvalitet og identitet – også for kommende generationer.

Landskabers karakter er det særlige udtryk, som bliver skabt i samspillet mellem naturgrundlaget, arealanvendelsen og de rumlige visuelle forhold. Det er landskabets karakter, der får området til at skille sig ud. De landskabelige værdier knytter sig til de mest karakteristiske og oplevelsesrige landskaber af høj kvalitet. F.eks. kyster, ådale, skove, bakker og slettelandskaber. Det er en national interesse, at kommunernes planlægning af det åbne land er med til at sikre de landskabelige udpegninger, så de fortsat udgør en væsentlig samfundsmæssig værdi.

Det er en national interesse at bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber udpeges i kommuneplanen, og at de sikres og bevares. De skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og tekniske anlæg. Dette dels af hensyn til de landskabelige kvaliteter og oplevelser, så f.eks. ådale og herregårdslandskaber ikke udviskes og forsvinder for bestandigt, dels for at give mulighed for at opleve de relativt få steder i Danmark, som ikke er påvirket af by eller tekniske anlæg.

For at fremme vedvarende energi i Danmark er det gjort muligt at opstille vindmøller og solceller i herregårds- og godslandskaber, medmindre disse er af en særlig kvalitet. Det er vigtigt at fastholde beskyttelsen af disse landskaber

både før og efter, at energianlæg er udtjent. Udformning, størrelse og placering af energianlæggene har en afgørende betydning for, hvor meget de påvirker landskabet.

Det er vigtigt, at der i benyttelsen af det åbne land generelt er fokus på, hvordan nye elementer udformes og placeres, så de kan bidrage til den landskabelige oplevelse, herunder at forbedre landskabet.

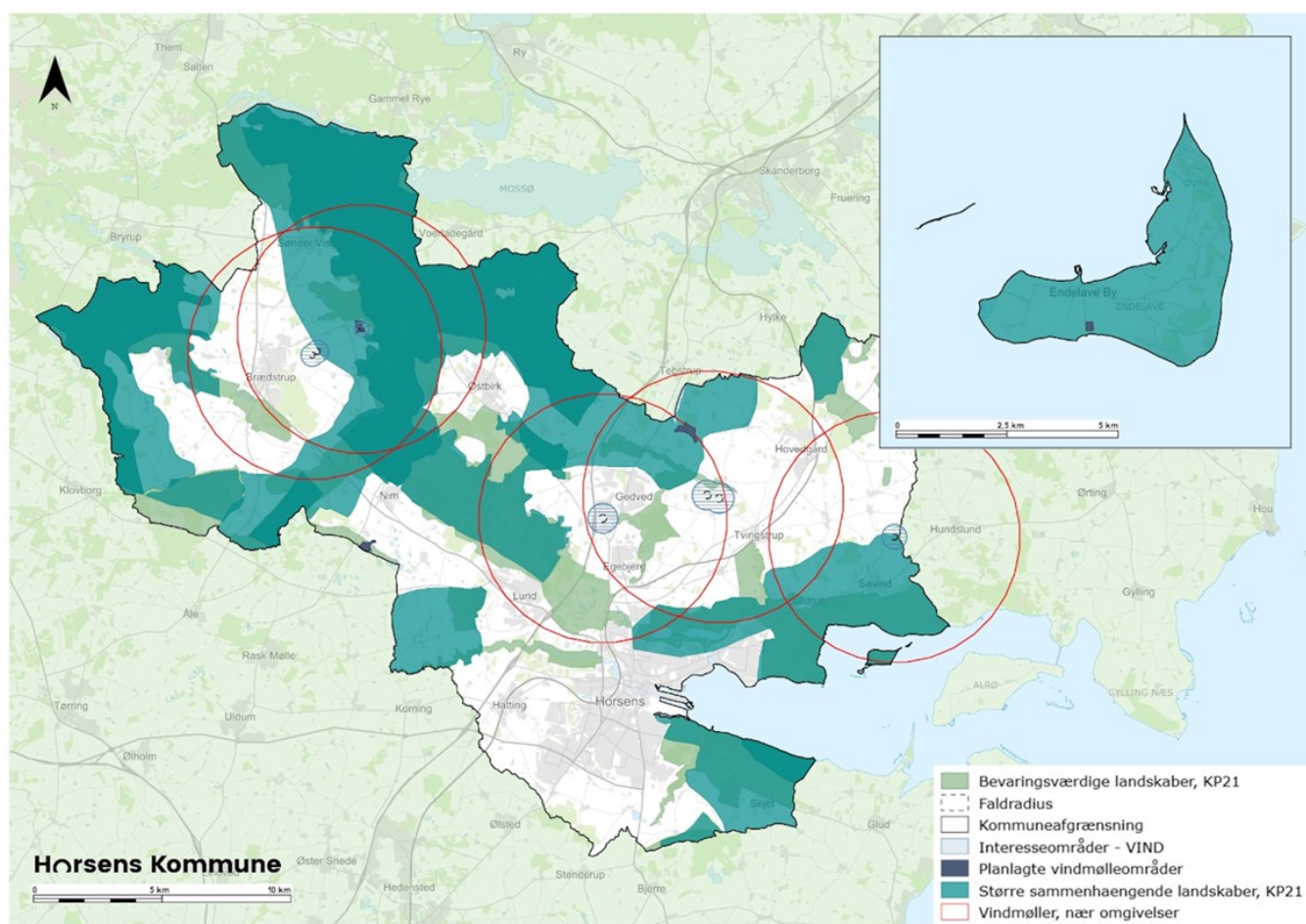
Det er en national interesse, at kommunerne – i overensstemmelse med Den Europæiske Landskabskonvention – i deres planlægning og forvaltning afspejler, at landskabsoplevelsen udgør en vigtig del af livskvaliteten for mennesker overalt, både i byer og på landet.

Ved vurderingen af 150 meter høje vindmøllers påvirkning af bl.a. landskabet, opereres der med en nærzone på 0-5 km, hvor vindmøllerne er meget dominerende, en mellemzone på 5-10 km, hvor vindmøllerne ofte ses sammen med andre elementer i landskabet, og en fjernzone på 10-16 km, hvor afstanden er så stor, at de visuelt er mindre dominerende.

Generelt kan der inden for alle konsekvenszoner være arealer, hvor vindmøllerne ikke er synlige pga. beplantning, terræn, bebyggelse eller lignende. Andelen af arealer hvorfra vindmøllerne ikke er synlige, stiger med afstanden til vindmøllerne.

De ønsker til placering af vindmøller der er indkommet i forbindelse med indkaldelsen af idéer og forslag er beliggende indenfor 5 km fra udpegede bevaringsværdige, sammenhængende og/eller uforstyrrede landskaber, dvs. inden for møllernes nærzone. Der er derfor stor risiko for, at vindmøllerne kan påvirke disse landskaber i betydelig grad. Flere af de foreslåede mølleområder er desuden beliggende indbyrdes tæt, så der kan være en betydelig kumulativ virkning, hvor mølleområderne fremtræder uharmonisk i forhold til hinanden og til landskabet.

Horsens Kommunes arkitekturpolitik er kun i begrænset omfang møntet på tekniske anlæg i det åbne land, men indirekte er der allerede arkitektoniske krav i de statslige udmeldinger og vejledninger, eksempelvis at møllegrupper skal bestå af ens møller med samme navhøjde, møller skal stå på linje eller i et let opfatteligt mønster og at møllegrupper skal stå med en vis afstand, så de tydeligt er adskilte. Der er derudover opstået enighed om at vindmøller normalt har tre vinger og rørtårn. Disse forhold kan tolkes som en konsensus om at vindmøller skal placeres og fremstå så enkelt og afklaret som muligt. Dette er i tråd med holdningen til andre tekniske anlæg, eksempelvis store broer, kraftværker og højspændingstraceer. Tilsvarende bør vindmøller placeres så de samlet set fremtræder så enkelt som muligt og i harmoni med landskabets store træk. Derudover bør der tages hensyn til vigtige udsigter fra beboelse og steder hvor mange mennesker færdes eller opholder sig.

Billedet viser et kort over kommunen. På kortet er medtaget kommuneplanens udpegninger af bevaringsværdige og større sammenhængende landskaber, eksisterende vindmølleområder og interesseområderne. For interesseområderne er der angivet områdernes næromgivelser på 5 km.

Sikkerhedshensyn

Vindmølleprojekter med vindmøller over 100 meters totalhøjde skal anmeldes til Trafikstyrelsen. Anlæg må ikke påbegyndes før der er udstedt attest om, at vindmøllen ikke er til fare for lufttrafikens sikkerhed. Trafikstyrelsen afgør desuden, om vindmøller med en totalhøjde på mellem 100 – 150 meter skal lysafmærkes.

Vindmøller kan som udgangspunkt placeres i en afstand af 1 x vindmøllens totalhøjde fra overordnede veje og jernbaner. I zonen 1-1,7 x totalhøjden kan der optræde sikkerhedsmæssige spørgsmål. Disse afklares af Vejdirektoratet og Banedanmark, som specifikt begrundet behovet for en øget afstand. Afstandskravet vil ikke overstige 1,7 x totalhøjden. Vindmøller kan i udgangspunktet placeres min. 1 x vindmøllens totalhøjde fra det rutenummerede vejnet. Vindmøller bør som hovedregel ikke placeres i vejens sigtelinje, da det kan fjerne trafikanternes opmærksomhed fra vejen.

Vindmøller må ikke opstilles nærmere højspændings- og luftledninger end 1 x vindmøllens totalhøjde + respektafstand på 15 meter fra nærmeste fase. Retningslinjen skal sikre el-transmissionsledningen i tilfælde af vindmøller. Hvad angår afstanden til højspændingsstationer, så vil det til en hver tid være stationsejer, der fastsættes den endelige minimumsafstand fra vindmølle til station, på baggrund af en vurdering af risikoen for

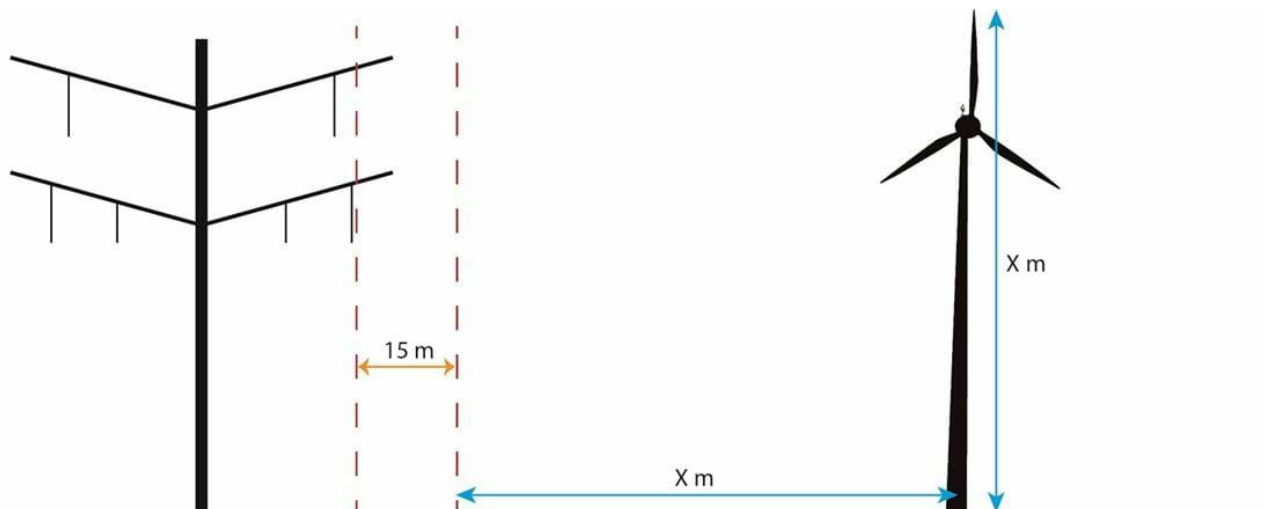
forsyningsforstyrrelser ved et eventuelt havari. Som vejledende tommelfingerregel kan afstanden forventes at være den samme som for højspændings- og luftledninger.

For jordkabler gælder det, at jordkabelejerer forventeligt vil have et ønske om en mindsteafstand mellem vindmølle og yderste leder/kabel på min. 50 meter for at undgå skader på jordanlægget, som følge af lynnedslag i vindmøllen. Efter aftale med jordkabelejer, kan afstanden reduceres, såfremt der etableres tekniske foranstaltninger, der sikrer kabelanlægget.

Som udgangspunkt, af sikkerhedsmæssige årsager, gælder der en mindsteafstand fra vindmøller til gasledninger på 2 x møllens totalhøjde. Dog kan ledningsejer, på baggrund af en konkret vurdering, dispensere herfra ned til 1 x møllens totalhøjde. Typisk vil denne mulighed også være betinget af, at møllen udstyres med ekstra elektriske foranstaltninger, der øger sikkerheden i forbindelse med lynnedslag.

Det anbefales, at vindmøller placeres med minimum 200 meters afstand til sigtelinjen mellem to radiokæde sende/modtage-positioner for at undgå forstyrrelser af signalet. De 200 meter er en vejledende afstand. Er man i nærheden af de 200 meter, bør man altid kontakte radiokædeoperatøren, da denne afstand kan være højere for nogle radiokæder. Endelig skal der også tages hensyn til, at afstanden overholdes til yderste vingespids svarende til vindmøllerotorens omdrejningsradius, hvor vindmøllens vingeplan er vinkelret på radiokædens sigtelinje.

Hvis der er konflikt med en radiokæde, kan der forhandles med radiokædeoperatøren om en alternativ linjeføring for radiokæden, hvor signalet omdirigeres via en anden mast. Dette vil kræve tilladelse fra IT- og Telestyrelsen, og ved behov for placering af en ny mast, vil der endvidere skulle indhentes landzonetilladelse fra kommunen – se i øvrigt afsnit om "Master og antenner". Den økonomiske udgift ved en sådan omdirigering bør, efter en privatretlig aftale afholdes af vindmøllebygherren, som en forudsætning for vindmølleprojektets gennemførelse.

Billedet viser princippet for, hvordan vindmøller placeres, så de overholder sikkerhedshensynene i forhold til højspændingsledninger.

Vindmøller og støj

Støjkonsekvenszonerne er udpeget i medfør af planloven og er fremadrettede planlægningszoner. Derfor kan eksisterende områder, til støjfølsom arealanvendelse – beboelsesområder, institutioner og lign., godt være omfattet

af støjfølsom arealanvendelse. Støjkonsekvenszonerne skal sikre, at der til stadighed kan opstilles vindmøller i de udpegede områder. Nye vindmøller skal under alle omstændigheder overholde de gældende støjgrænser, på såvel eksisterende fritliggende beboelse og som eksisterende områder til støjfølsom arealanvendelse.

Vindmøllestøjbekendtgørelsen (BEK nr. 955 af 26/08/2024) fastsætter de støjgrænseværdier, der er gældende i forhold til etablering, ændring og drift af vindmøller. Det er vindmølleejeren, der er ansvarlig for, at bestemmelserne heri er overholdt. Bekendtgørelsen definerer støjfølsom arealanvendelse, som "Områder der anvendes til eller i lokalplan eller byplanvedtægt, er udlagt til bolig-, institutions-, sommerhus-, camping- eller kolonihaveformål, eller områder som er udlagt i lokalplan eller byplanvedtægt til støjfølsom rekreativ aktivitet."

Støjkonsekvenszonerne er vist på retningslinjekortet, som henholdsvis en ternet skravering for 0-4x vindmøllens totalhøjde, hvor der ikke må etableres beboelse, ud over vindmølleejernes egen bolig og en linjeret skravering af zonen 4-8x vindmøllens totalhøjde, hvor der kun kan etableres støjfølsom anvendelse, hvis det kan dokumenteres, at støjgrænserne kan overholdes.

Der udlægges ikke nye støjkonsekvenszoner omkring de viste interesseområder for vindmøller i tematillægget, da disse ikke er af en bindende karakter. I forbindelse med planlægningen, for et konkret vindmølleprojekt, skal der fastlægges en mere præcis støjkonsekvenszone, når det endelige opstillingsmønster og vindmøllernes støj er afklaret.

Små vindmøller

Ved placering af små vindmøller skal der tages hensyn til naboer, natur og landskab. Afstandskravet på 4 x vindmøllens totalhøjde til nærmeste nabobeboelse, gælder ikke for husstandsvindmøller, der imidlertid er omfattet af bekendtgørelsen om støj fra vindmøller.

Husstandsvindmøller bør ikke opstilles indenfor bevaringsværdige landskaber, lavbundsarealer, naturbeskyttede områder eller i områder udlagt til boligformål.

Der findes flere forskellige typer af små vindmøller. Mini- og mikrovindmøller med et bestrøget areal fra omkring 5 til under 1 m², samt lodret stående cylindervindmøller m.fl.

De små vindmøller er omfattet af bekendtgørelsen om støj fra vindmøller. Opstilling/opsætning af de små vindmøller kræver en tilladelse fra kommunen.

Små vindmøller er, grundet det høje omdrejningstal, ofte visuelt forstyrrende og bør ikke opstilles i områder, der er udlagt til beboelse.

GEOTERMI OG JORDVARME

Introduktion

Med vedtagelsen af Tematillæg for VE-anlæg og Skovrejsning vedtager Byrådet en ny retningslinje til den eksisterende kommuneplan.

Retningslinjen fremsætter mål og retningslinjer for geotermi og jordvarme i Horsens Kommune. Horsens Kommune har modtaget tilkendegivelser i forbindelse Planstrategi 2023 og indkaldelsen af idéer og forslag til VE-anlæg og skovrejsning i starten af 2024. Retningslinjen viser det interesseområde, hvor der er tilkendegivet interesse i at opføre et geotermisk anlæg.

Interesseområderne er ikke af bindende karakter og bruges i forbindelse med tematillægget, som en indikation af, hvor der på sigt kan være muligt, at planlægge for et geotermisk anlæg sted.

Den nye retningslinje og interesseområdet for geotermisk anlæg kan ses på retningslinjekortet nedenfor.

Mål

- Horsens Kommune vil arbejde for, at der bliver etableret eller kan ske udbygning af VE-anlæg inden for kommunen, svarende til minimum 10% af elforbruget på årsbasis i kommunen inden 2030.
- Horsens Kommune vil fremme integrationen af decentrale, vedvarende energiforsyningsformer bredt, så disse kan supplere de store centrale produktionsanlæg
- Horsens Kommune vil arbejde for at sikre forsyningssikkerheden og omstille til lokale vedvarende energikilder.

Retningslinjer

Geotermi

6.10.1. Geotermiske anlæg kan som udgangspunkt kun placeres inden for områder udlagt til tekniske anlæg, herunder særligt forsyning. Forud for etableringen skal der redegøres for følgende

- Anlæggets præcise placering.
- At anlæggets bebyggelse og beplantning tilpasses de landskabelige omgivelser, eller indpasses bedst mulige i de bymæssige omgivelser.
- At der skal tages hensyn til miljøgener både under etablering og drift af anlægget, herunder ikke mindst støjgener for eventuelle naboer og at dybe borerer ikke medfører forøget risiko eller forværring af den eksisterende forureningssituation.

6.10.2. Der må som udgangspunkt ikke etableres geotermiske borerer inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande til almene vandværker.

Jordvarme

solen skinner om sommeren og at vinden blæser i efteråret, samt hen over vinteren. Det producerer dog ikke nødvendigvis varme. Her kommer geotermi og jordvarme inden i billedet. I begge tilfælde udnyttes den varme, der findes i undergrunden, uafhængigt af vind og vejr. Den primære forskel mellem de to, findes i den teknologi og dybden, hvorfra varmen hentes. Jordvarme etableres typisk i de øverste jordlag og er mest udbredt herhjemme som horisontale slanger, der graves ned i haven ved den enkelte husstand. Et geotermisk anlæg er et anlæg, der udnytter den energi der ligger i undergrunden i form af saltholdigt vand. Undergrunden er fyldt med små lommer med varmt saltholdigt vand. Temperaturen i vandet stiger i takt med dybden, da varme strømmer fra jordens indre mod jordens overflade.

I forbindelse med den konkrete projektering af de enkelte kommende projekter vedr. geotermi og jordvarme, vil museet foretage en arkivalisk kontrol af projektet, for at vurdere risikoen for eventuelle fortidsminder. Museet vurderer også, om det er nødvendigt at foretage en forundersøgelse efter museumslovens § 25-27, for at give en udtalelse om væsentlige fortidsminder på arealet. Ved at få foretaget en forundersøgelse, kan man på forhånd få afklaret, om der er fortidsminder på arealet.

Geotermi

Der er potentiale i den danske undergrund, der er reguleret af Undergrundsloven (LBK nr. 1461 af 29/11/2023), for at geotermisk varme kan forsyne store dele af den danske fjernvarmeforsyning med grøn varme. Mulighederne for at udnytte denne varme til fjernvarmeformålet, har været i fokus af flere omgange gennem tiden. Der er imidlertid kun etableret ganske få geotermiske anlæg herhjemme. Det er der flere grunde til, først og fremmest er det en kompleks proces, behæftet med mange ubekendte og risici, i forbindelse med etableringen af anlægget. Der er mange geologiske faktorer, der spiller ind i, om der findes godt potentiale til at udnytte undergrunden, til at indvinde geotermisk varme.

Potentialet for at udnytte undergrunden, afhænger således af om der er vandholdige lag i undergrunden, kaldet et reservoir, og om det er muligt at pumpe vandet herfra både op, og især tilbage ned, i undergrunden igen. Muligheden for dette er afhængig af, hvor godt vandet kan strømme frit mellem porerne (sand/stenkornene) i de vandbærende lag. Derudover skal disse lag være tilstrækkeligt tykke og dække et passende areal. Temperaturen er også afgørende. Den stiger med ca. 25-30°C for hver kilometer i dybden. Reservoiret skal således ligge dybt nok til, at vandets temperatur er høj nok og at det er rentabelt at hente vandet op. Omvendt, så forværres de fornævnte vigtige parametre typisk, jo dybere der bores. Boringer skal have en dybde på omkring 1-2 km, for at nå de vandbærende lag i den danske undergrund.

Dertil skal det bemærkes, at trods forekomsten af reservoirer med varmt vandt i den danske undergrund, så har det ikke en tilstrækkelig temperatur til, at det kan sendes direkte ud i fjernvarmenettet. Temperaturen skal derfor hæves, enten igennem eldrevne varmepumper eller absorptionsvarmepumper, der er drevet af varmen fra fjernvarmekedler.

De meget dybe boringer føres igennem beskyttende lerlag, som ligger hen over de grundvandsmagasiner, der anvendes til drikkevandsformål. En dyb boring, som er ført igennem et beskyttende lerlag over grundvandsmagasinet, kan udgøre en transportvej for forurening fra jordoverfladen til de dybe primære grundvandsmagasiner, hvis boringen er dårligt udført eller dårligt vedligeholdt. Risikoen for forurening af grundvandet fra dybe boringer, som ikke skal anvendes til drikkevandsformål, skal minimeres. Ved ansøgninger om tilladelse til

etablering af dybe borer til f.eks. termiske borer, skal der laves en konkret vurdering af boringens placering i forhold til områdets grundvandsmagasiner og de tilknyttede vandværksboringer. Vurderingen har særligt fokus på at belyse risikoen for en forurening af grundvandsmagasinet.

Jf. Undergrundsloven, skal der ansøges om tilladelse ved Energistyrelsen, til at efterforske og udvinde geotermisk energi i den danske undergrund. Det fremgår af en invitationsskrivelse, hvilke kriterier der vurderes på, i forhold til tildelingen af tilladelser. Hele det danske territorie er som udgangspunkt udbudt, dog gives der som udgangspunkt ikke tilladelser inden for de områder, der allerede er givet tilladelse til at udnytte. Kan efterforskningen af undergrunden og udvindingen af den geotermiske energi ikke finde sted, eller opstår der udfordringer undervejs, der gør at arbejdet ikke kan fortsætte, skal tilladelsen tilbagekaldes.

Den egentlige etablering af et geotermisk anlæg skal ske i overensstemmelse med Varmeforsyningsloven (LBK nr. 124 af 02/02/2024), og Projektbekendtgørelsen (BEK nr. 697 af 06/06/2023) i medfør af varmforsyningsloven. Det betyder, at der kommer til at køre to sideløbende, parallelle processer: En, hvor der søges om tilladelse til udnyttelse af undergrunden, og en anden, hvor der skal indgås en aftale med et forsyningsselskab, om at aftage varmen og sende den ud til forbrugerne. Før kommunen kan godkende etablering af geotermisk varme, som en del af forsyningen fra et fjernvarmeværk, forudsætter det, at det geotermiske anlæg er det samfundsøkonomiske mest rentable projekt jf. Projektbekendtgørelsen.

Potentielle, fremtidige geotermiske anlæg

I forbindelse med indkaldelsen af idéer og forslag til tematillægget, har Horsens Kommune modtaget 16 konkrete projektforslag til VE-anlæg. Heraf en enkelt henvendelse vedrørende to lokationer, hvor der potentielt ønskes placeret et geotermisk anlæg. Herunder gives en kort introduktion til de områder, der peges på som interesseområder til geotermiske anlæg med vedtagelsen af tematillægget.

Geotermi område 01

I forbindelse med indkaldelse af idéer og forslag til tematillægget, og tidligere i forbindelse med fordebatten for Planstrategi 2023, har Horsens Kommune modtaget en henvendelse om, at forundersøgelser af undergrunden finder sted, med henblik på muligheden for et geotermisk anlæg. Interesseområdet på Endelavevej ligger inden for Zone 1, hvor der kan være mulighed, for at planlægge for og opstille VE-anlæg i Horsens Kommune. Placeringen kan medføre synergivirkninger i tilknytning til Fjernvarme Horsens. Om det vil være muligt at planlægge for et geotermisk anlæg her, vil komme an på undergrundens beskaffenhed, og om der findes andre, bedre egnede alternativer.

Jordvarme

De forskellige jordlag har hver deres egenskaber, hvilket har en væsentlig betydning for, hvor meget energi der er potentiale for, og hvor hurtigt den energi eller varme, der afgives til eller optages fra jorden. I de øverste jordlag er det relativt nemt at optage varme eller kulde fra jorden, igennem en væskecirkuleret i et lukket kredsløb.

Jordvarmeanlæggene kan således både dække behov for opvarmning og afkøling og kan designes til at dække forsyningsbehov af alt fra en enkelt husstand, til større bygningskomplekser. Der er altså et stort potentiale for, at

jordvarme kan erstatte gamle oliefyr i private husstande.

I bekendtgørelsen om jordvarmeanlæg (BEK nr. 240 af 27/02/2017), skelnes der i mellem flere typer af anlæg, herunder terrænnære anlæg, der ikke etableres dybere end 5 meter, og dybe anlæg, hvor den dybeste del af anlægget ligger dybere end 5 meter. Bekendtgørelsen fremsætter nærmere krav, blandt andet ansøgnings- og anmeldelsesprocedure, placering, konstruktion og væsker, samt hvordan der skal føres tilsyn med anlæggene, og hvordan de skal sløjfes.

I forhold til placeringen af anlæg fastsættes der med bekendtgørelsen nogle afstandskrav, som skal overholdes. Disse forskellige en smule, afhængig af typen af anlæg. For et terrænnært anlæg, hvor slangerne lægges ud horisontalt i en dybde mellem 0,5 meter og 5 meter under jorden, gælder det, at der minimum skal være 50 meter til almen og ikke-almen vandforsyning, og ligeledes mindst 5 meter til et andet anlæg. For dybe anlæg – hvor slanger graves ned vertikalt og dermed dybere end 5 meter – gælder det, at der som udgangspunkt skal være minimum 300 meter til almen og ikke-almen vandforsyning samt 50 meter til et andet anlæg. Desuden findes der afstandskrav til naboskel, bygninger, samt skærpede krav om isolering af varmeslanger, placeret i nærhed af vand- eller kloakrør.

Afhængigt af anlæggets indretning, herunder type af frostsikringsvæske, kan der i nogle tilfælde give dispensationer til overstående afstandskrav og begrænsninger. Det fremhæves at kommunalbestyrelsen skal tage stilling til det enkelte anlæg, og de faktiske forhold herom.

Kommunen prioriterer altid sikkerheden af vores beskyttede natur, drikkevandsforsyning og kultur- og fortidsinteresse hvorfor etablering af jordvarmeanlæg, terrænnærer såvel som som dybe, skal anmeldes eller ansøges jf. Jordvarmebekendtgørelsen (BEK nr. 240 af 27/02/2017). Dette giver kommunen mulighed for at stille vilkår til anlæggets placering, drift og indretning. Hvilket sikrer, at overstående forhold ikke udsættes for urøde risici.

Anmeldelser gælder som udgangspunkt udelukkende terrænnære anlæg af ikke industriel karakter, placeret i nye udstyknings, hvor der i forvejen er screenet og som er placeret uden for områder med grundvandsinteresser. Anlæg der ikke er omfattet af overstående, skal som udgangspunkt altid ansøges.

Læs mere om eventuel anmeldelse eller ansøgning om tilladelse til anlæg til jordvarme på kommunens hjemmeside [her](#) .

SÆRLIGT VÆRDIFULDE LANDBRUGSOMRÅDER

Ændringerne består i

Retningslinjen berøres, i forbindelse med Tematillæg for VE-anlæg og Skovrejsning til Kommuneplan 2021-2033, af konsekvensrettelser jf. ændringer i medfør af tematillæggets hovedfokus, VE-anlæg og skovrejsning.

Konsekvensrettelserne består i tilføjelser af nye retningslinjebestemmelser, 7.1.3. til 7.1.5. som vist herunder, vedrørende planlægning for VE-anlæg inden for områder med særligt værdifulde landbrugsområder og et afsnit til retningslinjens redegørelse for dette, som ligeledes kan findes nedenfor.

Eksisterende retningslinje er fortsat gældende og kan ses her .

Retningslinjer

7.1.3. Planlægning for VE-anlæg, herunder særligt større solcelleanlæg inden for områder udpeget til særligt værdifulde landbrugsområder, kan kun finde sted, hvor lodsejer selv er med til at udvikle projektet og hvor der fremsendes et projekt, der er tilpasset de lokale forhold jf. "6.7. Planlægning for vedvarende energianlæg" .

7.1.4. Ved planlægning for VE-anlæg, herunder særligt større solcelleanlæg inden for områder, der udpeges til særligt værdifulde landbrugsområder, skal der redegøres for hvordan projektet påvirker, både positivt og negativt, eksisterende anvendelse af jordarealerne og de omkringliggende natur- og miljøhensyn.

7.1.5. Som udgangspunkt skal arealer, der i en længere periode anvendes til VE-anlæg, f.eks. større solcelleanlæg, tilbageføres til landbrugsdrift hvis dette er muligt, ellers udlægges de ved endt drift som nye naturområder.

Redegørelse

VE-anlæg inden for Særligt værdifulde landbrugsområder

Regeringens klimaaftaler om en firedobling af landbaseret elproduktion fra solcelleanlæg og vindmøller betyder, at der skal ske en omfattende planlægning, for at muliggøre denne udbygning. Meget af den nødvendige planlægning af anlæggene vil finde sted i det åbne land, og i Horsens Kommune er det, i langt de fleste tilfælde, sammenfaldende med kommuneplanens udpegninger af "Særligt værdifulde landbrugsområder".

Særligt værdifulde landbrugsområder, bør som udgangspunkt fastholdes til landbrugsmæssig brug, dette er dog ikke til hinder for, at arealerne i en længere periode kan anvendes til f.eks. solcelleanlæg. I disse tilfælde bør landbrugspligten på jordene så vidt muligt fastholdes, ellers skal der pålægges krav om, at arealerne tilbageføres til landbrugsjorder med landbrugspligt, efter endt drift af solcelleanlæg.

Vindmøller og solcelleanlæg er til meget forskellige karakterer, når det kommer til planlægningen for disse anlæg. Vindmøllerne kræver et areal på omkring 0,5 hektar til henholdsvis placering af møllen og kranplads, hvorimod solcelleanlæg oftest har en langt større fladeudbredelse i det åbne land. Derfor indføres der, med tematillægget, nye retningslinjer vedrørende planlægning for VE-anlæg, inden for særligt værdifulde landbrugsområder, som har til formål, at sikre at planlægningen for udbygningen af Horsens Kommunes VE-anlæg, sker på en hensigtsmæssig måde, i forhold til de landbrugsmæssige interesser der er i kommunen.

Horsens Kommune ønsker at understøtte de statslige mål om en firdobling af sol- og vindenergi på land. Derfor udpeges der, med den nye retningslinje "6.7. Planlægning for vedvarende energianlæg" i forbindelse med tematillæg til Kommuneplan 2021-2033, til zoner vedrørende planlægning for VE-anlæg. Læs mere om udpegningsgrundlaget for de to zoner under retningslinjen.

Zone 1, hvor der kan være mulighed for at planlægge for og opstille VE-anlæg, er mange af stederne i det åbne land sammenfaldende med kommunens udpegninger af særligt værdifulde landbrugsområder. Den endelige mulighed for planlægning og etablering, kommer i en konkret vurdering, herunder også af de landbrugsmæssige interesser.

Horsens Kommune ønsker derfor, som udgangspunkt, kun at påtænke eller igangsætte planlægning af konkrete VE-projekter, hvor lodsejeren selv er med i udviklingen af projektet. Med dette skal forstås, at lodsejer enten selv bor i det pågældende område og derved selv bliver berørt af projektet, eller at lodsejer selv har kontaktet udviklere og kommunen, for at tilkendegive interessen i at udvikle VE-projektet. Dertil kommer, at Horsens Kommune ønsker, at lodsejer sammen med udvikler har haft dialog med de berørte naboer om projektet og at projektet er blevet tilpasset de lokale forhold, sammen med de berørte naboer eller enkelte borgere, der er valgt til at repræsentere de lokale interesser og forhold.

For at sikre, at der sker en hensigtsmæssig planlægning, hvor f.eks. godsjorder ikke braklægges i en længere periode til solceller, efterspørges og redegørelse for hvordan de ønskede projekter påvirker landbrugerne af jordarealerne, både positivt og negativt. Der kan således være tale om forhold omkring den hidtidige drift og hvordan denne ændres som følge af etableringen af projektet. Det kunne f.eks. være jordbundsforhold, hvor god jordens kvælstofretention er, om jorden er drænet og hvor, samt hvordan gødskes der. Derudover skal der også redegøres for, hvordan projektet forholder sig til og eventuelt vil understøtte natur og miljøhensyn, som en del af denne redegørelse. Det kunne f.eks. være, hvordan der i projektet sikres grønne korridorer, hensyn til grund- og drikkevand, eller hvordan biodiversiteten i et område understøtter både inden for og uden for det pågældende VE-anlæg.

Som udgangspunkt bør alle arealer, der anvendes til VE-projekter tilbageføres til landbrugsjorder med landbrugspligt, dette bør dog tages med forbehold for, at der endnu ikke er god viden omkring, hvordan natur-potentialet inden for f.eks. solcelleanlæg udvikler sig over de ca. 30 år hvor anlægget er i drift. Dertil kommer, at det til enhver tid må komme en på, en konkret vurdering af de forhold, der viser sig at være, efter endt anvendelse af anlæggene.

Anlæggenes konkrete placering i landskabet kan således også have indflydelse på drift og vedligehold af anlægget, samt mulighed for at tilbageføre til landbrugsjorder. Er der f.eks. tale om et stort anlæg, der placeres inden for en stor, åben dyrkningsflade, hvor der ikke findes naturlommer eller andet, der har potentiale til at udvikle sig i sammenspil med faunapassager inden for anlægget, bør vedligeholdelsen og driften i større grad tilstræbe, at naturværdierne inden for anlægget holdes til et minimum, så jorden kan tilbageføres til dyrkningseget landbrugsjord. Er der derimod

f.eks. tale om et anlæg, der placeres imellem bevoksningsgrupper, søer og vandløb og der indpasses faunapassager i anlægget, for at tilgodese potentialet i de omkringliggende naturværdier, bør vedligeholdelsen og driften af anlægget i større grad tilstræbe at understøtte udvikling af naturpotentialet.

GRUNDVAND

Ændringerne består i

Retningslinjen berøres, i forbindelse med Tematillæg for VE-anlæg og Skovrejsning til Kommuneplan 2021-2033, af konsekvensrettelser jf. ændringer i medfør af tematillæggets hovedfokus på VE-anlæg og skovrejsning.

Konsekvensrettelserne består i tilføjelser af nye retningslinjebestemmelser, 8.5.7 og 8.5.8. som vist herunder, vedrørende planlægning for vedvarende energianlæg inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande, og et afsnit til retningslinjens redegørelse for dette, som ligeledes kan findes nedenfor.

Eksisterende retningslinje er fortsat gældende og kan ses her .

Retningslinjer

8.5.7. Ved planlægning for VE-anlæg, herunder særligt store solcelleanlæg, indenfor områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande, skal der altid forinden udarbejdes en grundvandsredegørelse.

8.5.8. Ved planlægning for dybe borer, herunder blandt andet geotermiske borer, skal det sikres, at borerne ikke medfører øget risiko for forurening af grundvandet.

Redegørelse

Grundvandsbeskyttelse og planlægning for VE-anlæg

Solceller

Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD, samt boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), udgør kernen i de nationale grundvandsinteresser og er der, hvor der er et særligt fokus på den overordnede grundvandsbeskyttelse. Kommunerne er på baggrund af dette, og anden lovgivning, derfor pålagt at sikre grundvandsinteresserne igennem deres fysiske planlægning, og skal således friholde disse områder for arealanvendelser, der kan medføre en øget risiko for forurening af grundvandet, herunder blandt andet byudvikling og tekniske anlæg, jf. . BEK 1697 af 21.12.2016, §2, stk. 1.

Områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD, er i overvejende grad sammenfaldende med udpegningen af Zone 1, jf. retningslinjen for "Planlægning for vedvarende energianlæg", hvor der kan være mulighed for at planlægge for og etablere VE-anlæg. Der er ikke kendskab til, at

vindmøller udgør en egentlig forureningsfare for grundvandsressourcer og det lille arealforbrug opstillingen af vindmøller kræver, er ligeledes med til at reducere denne risiko. Solcelleanlæg er oftest store flade-dækkende anlæg og kan derfor have stor påvirkning på grundvandsressourcen, hvis der planlægges for solceller inden for OSD. Solceller er ikke kategoriseret som en grundvandstruende virksomhed eller anlæg, men kan dog fortsat være underlagt bekendtgørelsens forbud, hvis kommunen konkret vurderer dette.

Horsens Kommune fastsætter således en retningslinje om, at der særligt ved planlægning for større solcelleanlæg inden for OSD og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD, skal udarbejdes en grundvandsredegørelse som baggrund for en konkret vurdering af grundvandsinteresserne i forhold til VE-anlæg. Grundvandsredegørelsen skal belyse grundvandsressourcens geologiske sårbarhed, grundvandskvaliteten, grundvandsressourcens strategiske betydning og vigtigheden i forhold til at langtidssikre kilden til leje drikkevand til kommunens borgere. Grundvandsredegørelsen skal ligeledes belyse hvilke tekniske tiltag, der er nødvendige for at beskytte grundvandet, herunder blandt andet at solpanelerne til anlægget ikke må medføre afsmitning af PFAS og andre miljøfarlige eller uønskede stoffer, som vil kunne nedslive til grundvandet.

De boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) varetages i forhold til planlægningen for VE-anlæg i kommunen, igennem udpegningen af Zone 2, jf. den relevante retningslinje. Zone 2 udgør de arealer, hvor det som udgangspunkt ikke er muligt at planlægge for etablering af VE-anlæg, da der er andre arealinteresser, som skal varetages først og fremmest, herunder blandt andet BNBO-områder og 25 meter beskyttelseszonen omkring almene vandværksboringer.

Geotermi og jordvarme

Geotermiske anlæg består af meget dybe boringer, som føres igennem såvel beskyttende lerlag, som de grundvandsmagasiner, som anvendes til drikkevandsformål. En sådan boring, kan udgøre en transportvej for forurening fra jordoverfladen, til de dybe primære grundvandsmagasiner, hvis boringen er dårligt udført eller dårligt vedligeholdt.

Risikoen for forurening af grundvandet fra dybe boringer, som ikke skal anvendes til drikkevandsformål, skal minimeres. Ved ansøgninger om tilladelse til etablering af dybe boringer til f.eks. geotermiske boringer, skal der laves en konkret vurdering af boringens placering, i forhold til områdets grundvandsmagasiner og de tilknyttede vandværksboringer.

Vurderingen skal foretages i forhold til grundvandsmagasinet geologiske sårbarhed, grundvandskvaliteten, grundvandsressourcens strategiske betydning og vigtighed i forhold til den fremtidige drikkevandsforsyning af kommunens borgere. En såkaldt grundvandsredegørelse. Der kan som udgangspunkt ikke placeres geotermiske boringer inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande til almene vandværker, hvis grundvandsredegørelsen konkluderer, at geotermiske boringer kan udgøre en risiko for forurening af områdets grundvandsmagasiner.

MILJØVURDERING

Planforslaget er omfattet af lov om miljøvurdering. Teknik og Miljø har vurderet, at planforslaget må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt. Der er derfor foretaget en miljøvurdering, der foreligger i form af en miljørapport.

Miljørapporten er offentliggjort sammen med planforslaget.

Ikke-teknisk resumé

Miljøvurderingen omfatter forslag til tematillæg for VE-anlæg og skovrejsning til Horsens Kommuneplan 2021-2033, og er gennemført efter miljøvurderingsloven. Det følgende udgør en sammenfatning af miljørapportens vurderinger med udgangspunkt i miljøvurderingslovens brede miljøbegreb.

For nogle af miljøparametrene er det generelt en begrænsning, at miljøindvirkningen ikke kan vurderes på det overordnede niveau som planen har, fordi virkningen af den efterfølgende detaljerede planlægning, som indeholder præcise rammer for efterfølgende lokalplaners indhold.

Planmæssige ændringer

Miljøvurderingen er udarbejdet med afsæt i forslag til tematillæg for VE-anlæg og skovrejsning for de planlagte ændringer i forhold til Horsens Kommuneplan 2021-2033. Der er således ikke tale om en miljøvurdering af planforslagets samlede indhold, men alene af ændringerne, som foretages fra den gældende kommuneplan.

Tematillægget er første skridt i Horsens Kommunes planlægningsproces af at få sat gang i den grønne omstilling, herunder den grønne energiforsyning.

De ændringer, der foretages i forhold til det nuværende plangrundlag, omhandler udlæg af tre nye retningslinjer for henholdsvis "Planlægning for VE-anlæg", "Solceller" og "Geotermi og Jordvarme", samt justering af en række retningslinjer. Herudover udpeger 11 interesseområder til VE-anlæg, og der foretages mindre konsekvensrettelser og tekniske tilretninger i forbindelse med korrekturlæsning.

Miljøvurdering

Resuméet nedenfor er en sammenfatning af de miljøkonsekvenser, der er beskrevet i miljørapportens kapitel 4 "Miljøvurdering". I sammenfatningen er anvendt samme opdeling som i beskrivelsen af miljøstatus i kapitel 3.

Miljøvurderingen skal omfatte den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, herunder den biologiske mangfoldighed, flora og fauna, befolkningen, menneskers sundhed, jordbund og jordarealer, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, større menneskeskabte katastroferisici og ulykker, og det indbyrdes forhold mellem disse faktorer.

Befolkningens sundhed og levevilkår

Befolkningens adgang til naturen

Med planforslaget tilføjes en ny retningslinje for Planlægning for vedvarende energianlæg med tilhørende arealudpegninger af to zoner. Henholdsvis zone 1, hvor det kan være muligt at planlægge for og opstille VE-anlæg, og zone 2, hvor det som udgangspunkt ikke er muligt at opstille VE-anlæg, blandt andet af hensyn til særlige natur- og landskabsmæssige interesser. Udpegningen af zone 2 er til gavn for befolkningens adgang til og oplevelse af naturen, som derved ikke begrænses af etablering af VE-anlæg i disse områder.

Med planforslaget tilføjes også en ny retningslinje for Solceller, som blandt andet skal sikres vedligehold eller etablering af offentlige stiforbindelser og/eller markveje i forbindelse med etablering af nye VE-anlæg.

Den konkrete påvirkning på befolkningens adgang til naturen kan ikke vurderes på planforslagets overordnede niveau, men vil skulle vurderes i forbindelse med detailplanlægning for konkrete VE-projekter. Dog vurderes tiltagene med udpegning af områder, hvor der som udgangspunkt ikke må opstilles VE-anlæg, samt sikring af stier og markveje, at veje positivt i forhold til at sikre befolkningens adgang til naturen.

Planforslaget medfører også en nettoforøgelse af skovrejsningsområder, hvilket vurderes at kunne bidrage positivt til opfyldelsen af nationale mål for skovrejsning og i forhold til at fremme hensynet til friluftsliv, samt rekreative interesser.

Forandring af bestående bo- og bymiljø

Med planforslaget tilføjes en ny retningslinje for Planlægning for vedvarende energianlæg med tilhørende arealudpegning af to zoner. Inden for den ene af zonerne (zone 1), som både omfatter arealer i byzone og landzone, kan der – efter yderligere kvalificering af et konkret projekt – planlægges for nye VE-anlæg. Påvirkningen på bestående bo- og bymiljø som følge af nye VE-anlæg inden for zonen, kan ikke vurderes på planforslagets overordnede niveau, men vil skulle vurderes i forbindelse med detailplanlægning for konkrete VE-projekter, hvor det forudsættes, at der tages hensyn til omgivelserne. .

Menneskers sundhed, støj og skyggepåvirkning

Planlægning for VE-anlæg inden for den nyoprettede zone 1 skal ske efter yderligere kvalificering af konkrete projekter og i overensstemmelse med kommuneplanens øvrige retningslinjer. Der stilles desuden krav om naboinvolvering samt hensyntagen til kirker, landskabs- og naturinteresser på tværs af kommunegrænser, samt eksisterende eltransmissionsanlæg.

Den nyoprettede retningslinje for Solceller stiller blandt andet krav om, at der i forbindelse med detailplanlægning for nye solcelleanlæg skal sikres, at solceller ikke opleves blændende eller forstyrrende for færdslen. Kommuneplanens eksisterende retningslinjer vedrørende vindmøller, indeholder bestemmelser som skal sikre hensynet til naboer og omgivelser, for så vidt angår skyggepåvirkning, visuel påvirkning og støj, og nye VE-anlæg skal desuden overholde de vejledende grænseværdier for støj i henhold til lovgivningen.

Med planforslaget tilføjes en ny retningslinje for Geotermi og Jordvarme, som blandt andet skal sikre, at der ved etablering og drift af geotermiske anlæg tages hensyn til miljøgener, og at der ikke bores nogen medfører forøget risiko eller forværring af den eksisterende forureningssituation.

Påvirkningen kan ikke vurderes på planforslagets overordnede niveau, men vil skulle ske i forbindelse med

detailplanlægning for konkrete VE-projekter, hvor det i henhold til retningslinjerne og lovgivningen skal kunne dokumenteres, at anlæg ikke medfører gener for omgivelser og naboer for så vidt angår menneskers sundhed, herunder støj og skyggepåvirkninger.

Biologisk mangfoldighed, Flora og Fauna

Grønt Danmarkskort

Planforslaget medfører indirekte påvirkning på retningslinjer for henholdsvis Grønt Danmarkskort, Naturbeskyttelse og Økologiske forbindelser med tilhørende arealudpegninger som følge af tilføjelse af ny retningslinje for Planlægning for vedvarende energianlæg, som har til hensigt at tage hensyn til natur og landskabsmæssige interesser i forbindelse med opstilling af VE-anlæg.

I henhold til den nye retningslinje må der som udgangspunkt ikke opstilles VE-anlæg inden for blandt andet Grønt Danmarkskort. Kommuneplanen indeholder i forvejen retningslinjebestemmelser, som skal sikre, at arealer inden for Grønt Danmarkskort friholdes for tekniske anlæg, der kan forringe naturindholdet og levesteder samt spredningsveje for vilde dyr og planter, hvilket de nye retningslinjebestemmelser støtter op omkring. Ændringerne vurderes derfor ikke i sig selv at udgøre et højere beskyttelsesniveau end det eksisterende, og påvirkningen vurderes derfor at være ubetydelig.

Skovrejsning

Med planforslaget justeres arealudpegningen og retningslinjebestemmelserne tilhørende retningslinjen for Skovrejsning. Ændringerne er primært afledt af et ønske om at tage højde for, at skov kan medvirke til at reducere udvaskningen af næringsstoffer til vandmiljøet, og medfører derfor en forøgelse af de udpegede skovrejsningsområder, samt en reduktion af områder, hvor skovrejsning er uønsket, som i stedet overgår til neutrale områder. Arealerne, der overgår til neutrale områder, omfatter fredede områder, bevaringsværdige landskaber, værdifulde kulturmiljøer, arealer med geologiske bevaringsværdier, råstofgraveområder, 'lavbundsarealer, der kan genoprettes', samt arealer til planlagte veje og jernbaner. Muligheden for skovrejsning inden for neutrale områder vil komme på en konkret vurdering af projektet og landskabelige forhold, hvilket nye retningslinjebestemmelser om vilkår og særlige opmærksomhedspunkter, skal sikre.

Ændringerne medfører samlet set en nettoforøgelse af områder, hvor skovrejsning er ønsket, hvilket vurderes at være positivt for vandmiljøet og til gavn for dyre- og plantelivet. Nettoforøgelsen vurderer ligeledes at kunne bidrage til udviklingen af biodiversitet og til at skabe forbindelser i naturnetværket. Det er dog ikke muligt at vurdere den konkrete effekt heraf på planforslagets overordnede niveau. Påvirkningen på biodiversitet og naturinteresser som følge af, at en række arealer overgår fra områder, hvor skovrejsning er uønsket til neutrale områder, kan ligeledes ikke vurderes på planforslagets overordnede niveau, men vil skulle vurderes i forbindelse med detailplanlægning for konkrete skovrejsningsprojekter.

Lavbundsarealer

Planforslaget medfører indirekte påvirkning på retningslinjen for Lavbundsarealer og de dertilhørende arealudpegninger, som følge af ændringer til retningslinjen for Skovrejsning, hvor 'lavbundsarealer, der kan genoprettes', overgår fra at være en del af udpegningsgrundlaget for områder, hvor skovrejsning uønsket, til at være neutrale områder. Ændringen medfører, at der kan give tilladelse til skovrejsning inden for lavbundsarealer, der kan

genoprettes, under forudsætning af, at skoven etableres som vådbundstilpasset skov, hvor områdets naturlige grundvandsspejl ikke sænkes ved dræning.

Påvirkningen på lavbundsarealer kan ikke vurderes på planforslagets overordnede niveau. Den konkrete påvirkning vil i stedet skulle vurderes i forbindelse med detailplanlægningen for konkrete skovrejsningsprojekter inden for 'lavbundsarealer, der kan genoprettes'. 'Lavbundsarealer, der kan genoprettes', vurderer dog som udgangspunkt ikke at være uforeneligt med skovrejsning.

Klimatiske faktorer, vand

Planforslaget medfører enkelte tilføjelser og konsekvensrettelser i retningslinje-bestemmelserne for Grundvand for at præcisere nødvendige tiltag, samt de hensyn der skal tages til grundvandet, når der planlægges for solcelleanlæg og geotermiske borer/ anlæg.

Med planforslaget udarbejdes en ny retningslinje for Geotermi og jordvarme uden konkrete arealudpegninger. Retningslinjebestemmelserne sikrer de samme hensyn til beskyttelse af grundvandet, som sikres med de nye tilføjelser til retningslinjen for Grundvand.

De nye tilføjede retningslinjebestemmelser til retningslinjen for Grundvand stadfæster allerede gældende bestemmelser, blot præciseret for konkrete typer af VE-anlæg, som bakkes op af den nye retningslinje for Geotermi og Jordvarme. Påvirkningen på grundvandet vurderes derfor, på planforslagets overordnede niveau at være ubetydelig, mens den konkrete effekt vil skulle vurderes i forbindelse med lokalisering og detailplanlægning for konkrete projekter.

Jordarealer

Med planforslaget tilføjes en ny retningslinje for Planlægning for vedvarende energianlæg med tilhørende arealudpegninger, som har til formål at sikre, at der ved planlægning for VE-anlæg tages højst muligt hensyn til landskab og naturinteresser. Arealudpegningen omfatter to zoner, hvor der inden for den ene zone som udgangspunkt ikke kan planlægges for VE-anlæg (zone 2), mens der inden for den anden zone som udgangspunkt kan planlægges for VE-anlæg (zone 1). Der er overlap mellem arealudpegningerne for henholdsvis zone 1 og særligt værdifulde landbrugsjordsområder.

Zone 1 udgør ikke konkrete rammeområder til VE-anlæg. Planlægning for VE-anlæg inden for zonen kræver yderligere kvalificering af det konkrete projekt og skal desuden ske med udgangspunkt i en nyoprettet VE-model. Desuden er der for VE-anlæg og jordbrug i vid udstrækning mulighed for multifunktionel arealanvendelse, og påvirkningen på særligt værdifulde landbrugsområder vurderes derfor på planforslagets overordnede niveau at være lille. Den konkrete påvirkning vil skulle vurderes i forbindelse med detailplanlægning for konkrete projekter.

Ressourceeffektivitet

Med planforslaget tilføjes nye retningslinjer for henholdsvis Planlægning for vedvarende energianlæg og Solceller, som danner grundlag for fremtidige rammeudlæg og detailplanlægning for VE-anlæg generelt, og specifikt for solcelleanlæg. Retningslinjerne medfører ikke udlæg af konkrete rammeområder, men der er mulighed for fremtidige rammeudlæg til VE-anlæg i overensstemmelse med kommuneplanens struktur for udviklingen af det åbne land.

Retningslinjen for Solceller sikrer desuden, at der tages hensyn til infrastrukturen og at nye anlæg ikke skaber fysiske barrierer for færdslen i det åbne land, når der planlægges for nye solcelleanlæg.

Med planforslaget foretages også mindre justeringer og konsekvensrettelser af kommuneplanens eksisterende retningslinjer for henholdsvis Vindmøller under 25 meter og Vindmøller over 25 meter, som desuden samles under én samlet retningslinje for Vindmøller. Der foretages ikke nye konkrete arealudlæg til vindmøller, men der udpeger interesseområder.

Ændringerne vurderes på planforslagets overordnede niveau at være uvæsentlig, mens den konkrete påvirkning vil skulle vurderes i forbindelse med detailplanlægning for konkrete projekter.

Landskab og kulturarv

Landskabsinteresser

Med planforslaget foretages udpegnings af arealer, hvor der som udgangspunkt ikke må planlægges for VE-anlæg (zone 2) i forbindelse med den nye retningslinje for Planlægning for vedvarende energianlæg. Retningslinjen og den tilhørende arealudpegnings sikrer blandt andet, at der ikke kan planlægges for VE-anlæg inden for områder med værdifulde landskabelige interesser, og sikrer samtidig, at planlægning for VE-anlæg inden for kommunens øvrige arealer (zone 1) alene kan ses på baggrund af en konkret vurdering, hvor projektet blandt andet skal kunne leve op til en række landskabelige hensyn.

Med planforslaget giver øget mulighed for skovrejsning som følge af en udvidelse af arealudpegnings af skovrejsningsområder, og samtidig reduceres arealudpegnings af områder, hvor skovrejsning er uønsket, som i stedet overgår til neutrale områder. Nogle af de udpegede skovrejsningsområder ligger inden for områder med landskabsinteresser. I henhold til kommuneplanens retningslinjer, må nye skovrejsningsprojekter kun ske på baggrund af en konkret helhedsvurdering af blandt andet skovrejsningens landskabelige påvirkning.

Påvirkningen på landskabsinteresser kan ikke vurderes på planforslagets overordnede niveau, men vil skulle vurderes i forbindelse med detailplanlægning for konkrete VE- og skovrejsningsprojekter.

Geologiske bevaringsværdier

Planforslaget medfører ændringer, tilføjelser og rettelsers til redegørelsen tilhørende retningslinjen for Geologiske bevaringsværdier, som skal være med til at understøtte og sikre hensynet til de geologiske bevaringsværdier i samspil med en ny retningslinjebestemmelse, som indarbejdes i retningslinjen for Skovrejsning som følge af, at nogle af arealerne overgår fra at være områder, hvor skovrejsning er uønsket til at være neutrale områder. Formålet med den nye retningslinjebestemmelse er at sikre den landskabelige tilpasning, når der planlægges for skovrejsning i områder med geologiske bevaringsværdier. Ændringerne, som alene vedrører retningslinjens redegørelsesdel, vurderes ikke at medføre påvirkning på de geologiske bevaringsværdier. Den konkrete effekt vil skulle vurderes i forbindelse med detailplanlægning for konkrete skovrejsningsprojekter.

Kulturhistoriske værdier

Med planforslaget tilføjes nye bestemmelser til retningslinjen for Værdifulde kulturmiljøer omhandlende opførelse af VE-anlæg og skovrejsning, samt nye bestemmelser til retningslinjen for Kirkeomgivelser omhandlende VE-anlæg.

De nye bestemmelser til retningslinjen for Værdifulde kulturmiljøer skal sikre, at de kulturhistoriske bevaringsværdier ikke forringes, når der opføres VE-anlæg og at anlæggene fjernes igen efter endt anvendelse, samt at de kulturhistoriske bevaringsværdier ikke forringes eller sløres som følge af skovrejsning. De nye retningslinjebestemmelser muliggør desuden, at der i visse tilfælde kan opstilles VE-anlæg i herregårds- og godslandskaber. Ændringernes påvirkning på de værdifulde kulturmiljøer kan ikke vurderes på planforslagets overordnede niveau, men vil skulle vurderes i forbindelse med detailplanlægning for konkrete VE- og skovrejsningsprojekter, hvor de landskabelige og kulturhistoriske værdier forudsættes respekteret.

De nye bestemmelser til retningslinjen for Kirkeomgivelser skal sikres hensynet til kirkerne, når der planlægges for nye VE-anlæg inden for radier på henholdsvis 1.000 meter og 2.000 meter fra kirkerne i henhold til de nationale interesser og planlovens regler herfor. De nye retningslinjebestemmelser er stadfæstelse af allerede gældende regler i henhold til lovgivningen, og påvirkningen på kirkerne og deres omgivelser vurderes derfor at være ubetydelig.

Øvrige miljøtemaer

Den gennemførte afgrænsning betyder, at øvrige miljøtemaer inden for det brede miljøbegreb, som angivet nedenfor, ikke behandles nærmere i miljørapporten, idet planforslagets sandsynlige påvirkning af disse, er vurderet som værende ikke-væsentlige. Temaer kan være omtalt i miljørapporten, men er ikke særskilt og detaljeret.

Materielle goder

Der fastlægges med planforslaget ikke detaljerede bestemmelser, som vedrører materielle goder.

Jordbund

Der fastlægges med planforslaget ikke detaljerede bestemmelser, som vedrører jordbundsforhold.

Luft

Der fastlægges med planforslaget ikke detaljerede bestemmelser, som vedrører luftkvalitet.

Større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker

Planforslaget ændrer ikke på planlægningen af risikovirkomheder eller andre aspekter med betydning for sikkerhed, risici og ulykker.

Afværgeforanstaltninger

Afværgeforanstaltninger kan generelt beskrives som tiltag, der kan medvirke til at undgå, mindske eller kompensere for negative miljøpåvirkninger.

Der foreslås ikke yderligere afværgeforanstaltninger end allerede fastlagt i kommuneplanen via retningslinjer og i sektorlovgivningen.

Overvågning

Overvågning kan generelt beskrives som en aktivitet, der består i at følge interesseparametrene, hvad angår størrelsesordenen, tid og rum. Målet med overvågningen er at identificere uforudsete negative virkninger.

Der foreslås ikke anden særskilt overvågning end, hvad der allerede indgår i Horsens Kommunes generelle

naturovervågning for så vidt angår natur, kontrol med vandkvaliteten i indvindingsboringer for så vidt angår grundvand, samt via kommuneplanlægningen, lokalplanlægningen og efterfølgende bygge- og anlægstilladelser for så vidt angår landskab og kulturarv.

Miljørapport

Se miljørapporten [her](#).